

T.C.
BEYKENT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İŞLETME YÖNETİMİ ANABİLİM DALI
İŞLETME YÖNETİMİ BİLİM DALI

**AKTÜEL TURİZM TÜRÜ OLARAK CITTASLOW
ORGANİZASYONU, TÜRKİYE VE DÜNYADAKİ
ÖRNEKLERİYLE CITTASLOW FAALİYETLERİNİN
PAZARLAMASI AÇISINDAN BİR SWOT ANALİZİ**
Yüksek Lisans Tezi

Tezi Hazırlayan:
Zülcenah ŞAHİN

İstanbul, 2017

T.C.
BEYKENT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İŞLETME YÖNETİMİ ANABİLİM DALI
İŞLETME YÖNETİMİ BİLİM DALI

**AKTÜEL TURİZM TÜRÜ OLARAK CITTASLOW
ORGANİZASYONU, TÜRKİYE VE DÜNYADAKİ
ÖRNEKLERİYLE CITTASLOW FAALİYETLERİNİN
PAZARLAMASI AÇISINDAN BİR SWOT ANALİZİ**
Yüksek Lisans Tezi

Tezi Hazırlayan:

Zülcenah ŞAHİN

Öğrenci No:

140745291

Danışman

Yrd. Doç. Dr. İ. Erkan ÇELİK

İstanbul, 2017

YEMİN METNİ

Yüksek lisans tezi olarak sunduğum “Aktüel Turizm Türü Olarak Cittaslow Organizasyonu, Türkiye ve Dünyadaki Örnekleriyle Cittaslow Faaliyetlerinin Pazarlaması Açısından Bir SWOT Analizi” başlıklı bu çalışmanın, bilimsel ahlak ve geleneklere uygun şekilde tarafımdan yazıldığını, yararlandığım eserlerin tamamının kaynaklarda gösterildiğini ve çalışmanın içinde kullanıldıkları her yerde bunlara atıf yapıldığını belirtir ve bunu onurumla doğrularım. 13/02/2017

Zülcenah ŞAHİN

T.C.
BEYKENT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ
TEZLİ YÜKSEK LİSANS SINAV TUTANAĞI

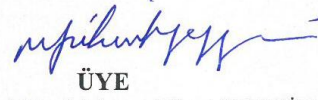
02.03./2017..

Enstitümüz *İşletme Yönetimi*, Anabilim Dalı *İşletme Yönetimi* Programı yüksek lisans öğrencilerinden 140745291 numaralı **Zülcenah ŞAHİN**'in "*Beykent Üniversitesi Lisansüstü Eğitim – Öğretim Yönetmeliği*"nin ilgili maddesine göre hazırlayarak, Enstitümüze teslim ettiği "*Aktüel Turizm Türü Olarak Cittaslow Organizasyonu, Türkiye ve Dünyadaki Örnekleriyle Cittaslow Faaliyetlerinin Pazarlaması Açısından Bir Swot Analizi*" konulu tezini, Yönetim Kurulumuzun 31.01.2017 tarih ve 2017/04 sayılı toplantısında seçilen ve Taksim Yerleşkesinde toplanan biz jüri üyeleri huzurunda, ilgili yönetmeliğin (c) bendi gereğince (40) dakika süre ile aday tarafından savunulmuş ve sonuçta adayın tezi hakkında *oyçokluğu/oybirliği* ile *Kabul/Red veya Düzeltme* kararı verilmiştir.

İşbu tutanak, 4 nüsha olarak hazırlanmış ve Enstitü Müdürlüğü'ne sunulmak üzere tarafımızdan düzenlenmiştir.

DANIŞMAN

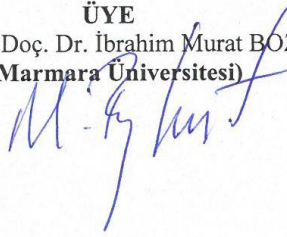
Yrd. Doç. Dr. İsmail Erkan ÇELİK
(Beykent Üniversitesi)

ÜYE

Prof. Dr. Mehmet Fikret GEZGİN
(Beykent Üniversitesi)

ÜYE

Yrd. Doç. Dr. İbrahim Murat BOZKURT
(Marmara Üniversitesi)

TEŐEKKÜR

Tezin başından sonuna kadar geçen s¼re zarfında bilgileri ve deneyimleri ile yardımını esirgemeyen, yol g¼steren, anlayışı ile her daim destek olan; saygı değer hocam Prof. Dr. Mehmet Fikret Gezgin'e, ziyaretlerimde misafirperverliklerini esirgemeyen, çalışan, ¼reten, yerel y¼netimlere vizyon katan Uluslararası Cittaslow Sakin Şehirler Birliği Başkan Yrd. ve Seferihisar İlçesi Belediye Bşk. Tunç Soyer'e, Uzundere İlçesi Belediye Bşk. M. Halis ¼zsoy'a, Uzundere Kaymakamı Hacı Arslan Uzan'a, Akyaka Beldesi Ula Belediye Bşk. Yrd. Oruç ¼zkan'a teőekk¼r ederim.

Yaşamımın t¼m eğitim, ¼ęretim d¼nemlerinde her zaman ufkumu aan, motive eden, hedeflerime ulaşmamda destek olan canım aileme y¼rekte teőekk¼r ederim.

Adı ve Soyadı : Zülcenah ŞAHİN
Danışmanı : Yrd. Doç. Dr. İ. Erkan ÇELİK
Türü ve Tarihi : Yüksek Lisans / Tez 2017
Alanı : İşletme Yönetimi
Anahtar Kelimeler : Aktüel, Cittaslow, Turizm, Uygulama, Yavaş, Sakin Şehir

ÖZ

AKTÜEL TURİZM TÜRÜ OLARAK CITTASLOW ORGANİZASYONU, TÜRKİYE VE DÜNYADAKİ ÖRNEKLERİYLE CITTASLOW FAALİYETLERİNİN PAZARLAMASI AÇISINDAN BİR SWOT ANALİZİ

Turizm faaliyetleri için dünya genelinde bir değişkenlik söz konusudur. Buna göre alternatif turizm faaliyetleri geliştirilmekte ve turistlere sunulmaktadır. Aktüel turizm başlığı altındaki çeşitli spor, rekreasyon ve doğa turizmi gibi faaliyetler de bu alternatifler arasında yer almaktadır. Her ne kadar yavaş yaşam felsefesinin bir ürünü olsa da Cittaslow da aktüel bir turizm türü olarak değerlendirilmektedir. Dünya genelinde belirli ülkelerdeki beldelerde örnekleri bulunan Cittaslow ağı yaşamın her alanını yavaşlık felsefesi üzerine inşa etmiştir. Bu bağlamda Cittaslow sağlıklı, huzurlu ve sakin bir yaşam için önemli ve alternatif uygulamalardan biri olarak görülmektedir. Türkiye de bu ağın içerisinde farklı beldeleri ile yer almaktadır. Bu çalışmanın içerisinde Cittaslow kavramı ve onun dünya üzerindeki örneklerine yer verilmektedir. Aynı zamanda Türkiye’de yer alan Cittaslow uygulamaları da çalışma içerisinde yer almaktadır. Fakat çalışma açısından en önemli nokta, nihai noktada Cittaslow’un dünya ve Türkiye örneklerinin bir SWOT analizi ile karşılaştırılması ve değerlendirilmesidir. Bu şekilde, özellikle Türkiye’nin süreç içerisindeki durumu ve geleceğe dair yapması gerekenler hakkında bir değerlendirme çalışmada yer almaktadır.

Name and Surname : Zülcenah ŞAHİN
Supervisor : Asst. Assoc. Dr. İ. Erkan ÇELİK
Degree and Date : Master, 2017
Major : Business Administration
Key Words : Actual, Cittaslow, Tourism, Practice, Slow, Slow City

ABSTRACT

CITTASLOW ORGANIZATION AS AN ACTUAL TOURISM TYPE, A SWOT ANALYSIS IN TERMS OF CITTASLOW ACTIVITIES' MARKETING WITH THE EXAMPLES IN TURKEY AND WORLD

There is a variability for tourism activities all around the world. According to that, there are developed new tourism activities and they are presented to the tourists. The activities such as sport, recreation and nature tourism under the topic of actual tourism are among these alternatives. Although it is a product of slow living philosophy, Cittaslow is evaluated as a kind of actual tourism, too. Cittaslow network, which has different examples in the specific towns of world countries, built every field of live on slowness philosophy. In this context, Cittaslow is seen as an important and an alternative application for a healthy, a peaceful and a quite live. Turkey is in this network with its different towns. In this study, there are the concept of Cittaslow and its examples all around the world. At the same time, there are also Cittaslow practices, which are in Turkey. However, the most important one for study is the comparison between Cittaslow examples of world countries and Turkey by a SWOT analysis and its evaluation. In this way, there are the situation of Turkey in this process and the evaluations for the things that it should for the future in this study.

İÇİNDEKİLER

ÖZ.....	i
ABSTRACT.....	ii
TABLolar LİSTESİ.....	vi
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	vii
KISALTMALAR.....	viii
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM

CİTTASLOW'UN KAVRAMSAL ÇERÇEVESİ, TEMEL FELSEFESİ ve İLGİLİ OLGULAR

1. CİTTASLOW'UN KAVRAMSAL ÇERÇEVESİ.....	3
1.1. Cittaslow Kavramı	3
1.2. Cittaslow'un Tarihçesi	5
1.3. Cittaslow Markası ve Logosu.....	9
2. CİTTASLOW'UN TEMEL FELSEFESİ.....	12
2.1. “Yavaş” Hareketi	12
2.2. Yavaş Yemek	13
2.3. Yavaş Turist	14
2.4. Yavaş Şehir	15
3. CİTTASLOW ile İLGİLİ OLGULAR.....	16
3.1. Cittaslow ve Sürdürülebilirlik Kavramı	16
3.2. Sosyal ve İktisadi Açından Cittaslow	19
3.3. Cittaslow Faaliyetlerinin Yerel Halkın Yaşamına Etkisi.....	20

İKİNCİ BÖLÜM

CİTTASLOW ÜYELİK SÜRECİ VE POLİTİKALARI

1. CİTTASLOW ÜYELİK SÜRECİ.....	22
1.1. Cittaslow Manifestosu.....	22
1.2. Cittaslow Kriterleri.....	24
1.3. Cittaslow Kabul Süreci	28

2. CİTTASLOW TEMEL POLİTİKALARI	31
2.1. Çevre Politikaları	31
2.2. Altyapı Politikaları	33
2.3. Teknolojik Gelişimle Destekli Şehir Kalitesinin Arttırılması.....	34
2.4. Yerel Üretim ve Ürünlerin Desteklenmesi Politikası.....	36
2.5. Slow Food Ağının ve Faaliyetlerinin Desteklenmesi.....	38
2.6. Misafirperverlik, Farkındalık ve Eğitim Politikaları.....	39
2.7. Sosyal Uyum, Ortaklıklar ve Projelerin Desteklenmesi	41

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

AKTÜEL TURİZM TÜRÜ OLARAK CİTTASLOW VE DÜNYA GENELİNDE ÖN PLANA ÇIKAN CİTTASLOW UYGULAMALARI

1. AKTÜEL TURİZM TÜRLERİ ve CİTTASLOW	44
1.1. Aktüel Turizm Türleri	44
1.2. Bir Aktüel Turizm Türü Olarak Cittaslow	45
2. DÜNYADA ÖN PLANA ÇIKAN CİTTASLOW UYGULAMALARI	47
2.1. Cittaslow'un İlk Adımı Olarak İtalya	47
2.2. İspanya'da Cittaslow Uygulamaları	50
2.3. Polonya'da Cittaslow Uygulamaları	52
2.4. Çin'de Cittaslow Uygulamaları.....	53
2.5. Portekiz Cittaslow Uygulamaları	54
2.6. Güney Kore'de Cittaslow Uygulamaları.....	57

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

TÜRKİYE'DE CİTTASLOW'UN GELİŞİMİ, UYGULAMALARI ve DÜNYA ÖRNEKLERİ KARŞISINDAKİ DURUMUNA DAİR İNCELEME

1. TÜRKİYE'DE CİTTASLOW'UN GELİŞİMİ ve YEREL YÖNETİMLERİN ROLÜ	59
1.1. Türkiye'de Cittaslow Algısının Gelişimi	59
1.2. Türkiye'de Cittaslow Uygulamalarında Yerel Yönetimlerin Rolü.....	60
2. TÜRKİYE'DE CİTTASLOW UYGULAMALARI	60
2.1. Seferihisar/İzmir ve Yavaş Turizme Yönelik Faaliyetler	60
2.2. Uzundere/Erzurum ve Yavaş Turizme Yönelik Faaliyetler.....	64
2.3. Akyaka/Muğla ve Yavaş Turizme Yönelik Faaliyetler	68

3. TÜRKİYE’DE CİTTASLOW UYGULAMALARININ DÜNYA ÖRNEKLERİ KARŞISINDAKİ DURUMUNA DAİR SWOT ANALİZİ.....	71
3.1. Güçlü Yönler.....	71
3.2. Zayıf Yönler.....	72
3.3. Fırsatlar.....	74
3.4. Tehditler.....	75
SONUÇ.....	77
KAYNAKÇA.....	80

TABLULAR LİSTESİ

Tablo No.

Sayfa No.

Tablo 1. Bir Cittaslow kenti ile bilindik bir kent modeli arasındaki farklar..... 17

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil No.	Sayfa No.
Şekil 1. Cittaslow Network Ağ Haritası.....	8
Şekil 2. Salyangoz figürü üzerine inşa edilen resmi Cittaslow logosu.....	11
Şekil 3. Cittaslow kriterleri (sürdürülebilir turizm kriterleri ile birlikte).....	26

KISALTMALAR

AB	: Avrupa Birliği
ABD	: Amerika Birleşik Devletleri
BM	: Birleşmiş Milletler
İİBF	: İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
s.	: Sayfa
ss.	: Sayfa Sayıları
SDÜ	: Süleyman Demirel Üniversitesi
TMMOB	: Türk Mühendis ve Mimarlar Odası Birliği
UNESCO	: United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü)
vb.	: ve benzeri ve benzerleri
vd.	: ve diğerleri
Vol.	: Volume (Cilt)
YYLT	: Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi
YDT	: Yayınlanmamış Doktora Tezi

GİRİŞ

- **Çalışma Konusunun Seçimi:** Konunun seçimi aşamasında hem yavaş yaşam felsefesinin giderek yayılması ve bununla birlikte Cittaslow'un kazandığı önem de hem de alternatif turizm türlerinin dünya genelinde artan popülaritesinin etkisi söz konusudur. Bunun yanı sıra çalışma konusu seçimi hususunda, Cittaslow'un finansal anlamda sağlayacağı, çok kanallı, geniş yelpazedeki iletişim ve tanıtım ağının önemi dikkate alınmıştır.

- **Çalışmanın Amacı:** Bu çalışmanın temel olarak iki amacı bulunmaktadır. Bunlardan ilki, Cittaslow olgusu ve bunun sosyal olduğu kadar iktisadi boyutunun da incelenmesi ve irdelenmesidir. Çalışmanın diğer bir amacı ise dünya genelinde Cittaslow'un algılanış biçimi ile birlikte Türkiye'deki algı ve uygulamaların arasındaki farkın incelenerek SWOT analizi ile gerçekleştirilecek bir karşılaştırma sonucunda Türkiye'deki Cittaslow sürecine dair tespitlerde bulunmaktır.

- **Çalışmanın Önemi:** Literatürde, sık olarak Cittaslow'un temel kavramsal yapısı ve İtalya menşeli olma durumu ele alınırken, bu çalışma, farklı kaynaklarda bulunan, Cittaslow'un genel çerçevesine dair birçok noktayı detaylandırmaktadır. Öte yandan çalışma, Cittaslow'un dünya genelinde aktif ve nitelikli olarak süregeldiği noktalara dair de kısa olmakla beraber, önemli noktalara değinerek söz konusu dünya örneklerini ele almaktadır. Son olarak da Türkiye'de literatürde mevcut süreçte olmayan, Türkiye'nin Cittaslow algısı ile dünyadaki algıyı bir SWOT analizi ile karşılaştırmak da belirli ölçüde bir yol haritası ortaya çıkarmaktadır.

- **Çalışmanın Planı:** Çalışmanın birinci bölümünde Cittaslow kavramının temel niteliklerine değinilmektedir. İkinci bölümde Cittaslow'un bir sistem ve bir yönetim mekanizması olarak neleri içerdiği ele alınmaktadır. Üçüncü bölümde bir aktüel turizm türü olarak Cittaslow'un sahip olduğu nitelik ile birlikte bunun dünya üzerinde ne gibi yansımalarının olduğu irdelenmektedir. Tezin dördüncü ve son bölümünde ise Türkiye'deki Cittaslow algısı ve uygulamalarıyla birlikte potansiyellerinin yüksekliği ve etkin uygulamalarıyla ön plana çıkan, Türkiye'nin Cittaslow ağı üyesi beldelerinden Seferihisar, Uzundere ve Akyaka'nın uygulamaları

incelenerek, tüm bu incelemelerin sonunda, dünya ve Türkiye'nin örneklerinin karşılaştırılması ile gerçekleştirilen bir SWOT analizine yer verilmektedir.

- **Kullanılan Metot ve Teknikler:** Çalışmada, öncelikli olarak, Cittaslow kavramı üzerinden değerlendirmeler ve açıklamalara yer verilerek kavramın hem kendi başına hem de aktüel turizm içerisinde ne ifade ettiğinin açıklanmasına çalışılmıştır. Bunun dışında, çalışmanın asıl amacı olarak dünya ve Türkiye örneklerinin birbirleri ile karşılaştırılması süre zarfında öncelikli olarak bilgi edinme şansı söz konusu olan dünyadan Cittaslow örnekleri, daha sonrasında ise Türkiye'de ön planda olan Cittaslow örnekleri açıklanmaktadır. Nihai noktada ise tarafların yaklaşımları, algıları ve uygulamaları arasında, SWOT analizi aracılığıyla bir karşılaştırma yapılmaktadır. Bu süreçte de çok sayıda akademik makale, kitap ve konuya dair bireysel ya da örgütsel anlamda araştırma ve değerlendirmelerde bulunan, nitelikli internet sitelerinin açıklamalarından yararlanılmaktadır.

- **Karşılaşılan Zorluklar ve Sınırlılıklar:** Çalışma sırasında karşılaşılan en önemli zorluk, literatürün, hem yabancı hem de Türkçe olarak kısıtlı kalması ve özellikle Cittaslow konusunda birbiri ile benzerlik içeren çok sayıda kaynağın bulunmasıdır. Bunun yanı sıra Cittaslow'un güncel durumu ile ilgili, akademik niteliğe sahip kaynağın kısıtlı olması da çalışmanın işlevselliğine ve içeriğinin genişlemesine bir engel teşkil etmiştir. Bu nedenle çok sayıda makale, ancak kısıtlı sayıda nitelikli kitap, bildiri ve internet sitesinden faydalanılmıştır. Bu durum, her ne kadar çalışmanın devamlılığına engel teşkil etmemiş gibi gözükse de arzulanan bilgilerin aktarılmasında sınırlı kalmıştır.

BİRİNCİ BÖLÜM

CİTTASLOW'UN KAVRAMSAL ÇERÇEVESİ, TEMEL FELSEFESİ ve İLGİLİ OLGULAR

1. CİTTASLOW'UN KAVRAMSAL ÇERÇEVESİ

1.1. Cittaslow Kavramı

Şehir yaşantısının giderek insanlar üzerinde daha fazla olumsuz etkiler bırakması ile birlikte alternatif yaşam alanları fazlası ile önem kazanmaya başlamış ve değer olarak insanların nazarında büyük bir ivme kazanmışlardır. Sessizlik, sakinlik ve huzur gibi son derece pozitif yönlü kavramların arayışı içerisinde olan insanlar dünyanın dört bir yanında farklı yerleşim yerlerini keşfetme çabasındadırlar.

Aranan özelliklere sahip yerleşim yerleri göz önünde bulundurulduğunda bu tip yerlerin son derece az bir nüfusa sahip olduğu, doğal güzelliklerini koruduğu ve bu sayede de özüne bağlı olarak yaşamını sürdürdüğü fark edilmektedir. Hatta bu olumlu görüntünün bir turizm aracı olarak kullanıldığı bugün, söz konusu özellikleri taşıyan yerleşim yerleri çeşitli payeler, ödüller ve nişanlar ile ödüllendirilmektedirler.

Bu konuda dünya genelinde önemi giderek artan ve devlet yönetimlerinin de çeşitli açılardan ilgi göstermiş olduğu “Cittaslow” unvanı ya da bu unvanın alınması sistemi son derece çarpıcı bir konu başlığıdır. İtalyanca “citta” yani şehir ve İngilizce “slow” yani yavaş kelimelerinin birleşiminden gelen Cittaslow basit anlamı ile küreselleşme şehirlerin, kasabaların ya da köylerin hem yaşam şartları hem de insani anlamda standartlaşmasını, kimliklerini yitirmesini ve dönüşmesini engelleyerek mevcut doğal fiziksel ve ruhani yapılarını korumaya yönelik bir hareket, bir sistem ve bir kentler birliği olarak değerlendirilmektedir.¹

Bu noktadaki temel unsur yerleşim yerlerinin kendilerini değişimin ağır ve yıkıcı etkilerinden koruma isteklerinin varlığıdır ve bu istekle yerleşim yerlerinin yönetimleri bir araya gelmektedirler.

¹ Abdullah Karataş ve Özgür Karabağ, *Cittaslow Hareketinde Çevre Eğitiminin Önemi*, Balıkesir University The Journal of Social Sciences Institute, Vol: 16, No: 29, 2013, s. 4

Aynı zamanda Cittaslow, bir kentsel birlik olarak yine küreselleşme nedeni ile ortaya çıkan homojen yaşam alanlarından biri olmamak adına çabalayan, yereldeki öz kimliğini, karakterini, kültürünü ve değerlerini koruyarak kendisini aynı zamanda bir turizm unsuru olarak başarı ile tanıtmak isteyen yerleşim yerlerinin oluşturduğu bir uluslararası yapıdır.¹

Yerel kimliğin korunması Cittaslow adına son derece önemli ve belki de en temel hedef olsa da konunun bir turizm aracı olarak kullanılması da söz konusu olmaktadır ki dünya genelindeki Cittaslow birliğinin içerisinde yer alan ve yavaş şehir olan yer gıda, mekân ve manzara gibi çeşitli turizm faktörleri ile kendilerini tanıtmaya çabası içerisinde olduklarıdır.

Cittaslow, ağır bir yük ile ortaya çıkan şehirleşme eğilimleri ile özgün kimliğini kaybetme tehlikesi ile karşı karşıya olan yerlerin değişim hızlarının geriletilmesini hedefleyen bir sistem ve felsefeye sahiptir. Bunun için de Cittaslow ağı içerisinde yer alan yerleşim yerlerinin asli karakterlerinin ön plana çıkarılmasına yardımcı olan bir kentleşme stratejisi Cittaslow ilkeleri aracılığı ile açık bir şekilde benimsenmektedir.²

Bu özellikleri ön plana çıkarılarak değerlendirildiğinde aslında Cittaslow'un sadece organizasyonel bir yapısının olmadığı aynı zamanda koruyucu bir kurum görevi gördüğü de anlaşılmaktadır. Yerleşim yerlerinin huzurlu ve yaşanabilir olmasının altının çizildiği Cittaslow yapılanmasında hızla değişen kentsel sistemlerin ve uygulamaların hayatta kalmasına imkân tanınmamaktadır; asıl hedef özün korunarak sağlıklı örtüşen olguların kabul edilerek şehir yaşamının dizayn edilmesidir.

Cittaslow'un kavramsallaştırılma sürecinde kavramın içerisine sanayileşmeden uzak bir şekilde el sanatlarına yatkın; restoran ve ruhani mekânları halen tarihin izlerini taşıyan ve doğallığı bozulmamış yerler olmaları da eklenmiştir.

¹ Elif Karakurt Tosun, *Yaşam Kalitesi Ekseninde Şekillenen Alternatif Bir Kentsel Yaşam Modeli: Yavaş Kentleşme Hareketi*, Uludağ Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, Cilt. 32, Sayı. 1, 2013, s. 223.

² Veli Sırım, *Çevreyle Bütünleşmiş Bir Yerel Yönetim Örneği Olarak "Sakin Şehir" Hareketi Ve Türkiye'nin Potansiyeli*, Vol. 1, No. 4, 2012, s. 120.

Cittslow unvanı almış bir şehir son derece doğal ve geleneklerinin değerini bilerek bunlarla iç içe yaşayan bir şehir olarak değerlendirilmektedir.¹

Kavram ve uygulama olarak Cittaslow'un durumuna bakıldığında güçlü bir koruma, tarihi yaşatma ve insanları özlerine bağlı kılarak doğa ile bütünleşik olarak yaşatma arzusu göze çarpmaktadır. Modern dönemin insanı için bu sürekli olarak kabul edilebilecek bir yaşam şekli gibi gözükmesi de bu modernlik baskısından kurtulmak isteyen bireyler için Cittaslow kavramsallaştırma aşamasında amacını ve uygulama şekillerini en iyi şekilde belli etmektedir. Her şeyin yavaş olarak işlediği bu tip yerleşim yerlerinde insanların şehir hayatındaki koşuşturmacadan uzak olarak nasıl yaşayabileceklerin dair bir örnek de verilmektedir. Bu açıdan Cittaslow sadece belirli ve şartlara uyan yerleşim yerlerinin kabul edildiği bir ağ olmakla birlikte yaşanabilir alanların nasıl olması gerektiği konusunda da bir örnek teşkil etmektedir.

Bir felsefe olarak da kabul gören Cittaslow, şehirlerin kendileri için uygun olan alanlarda güçlü ve zayıf noktalarını tespit etmelerini ve sahip oldukları mevcut şart ve standartlara göre gelecek adına bir plan ve yol haritası belirlemelerini sağlamaktadır.² Temel olarak Cittaslow'un kendi içerisinde sahip olduğu kurallar, dolaylı olarak bir Cittaslow felsefesinin oluşmasına yardımcı olmuş, böylelikle de onu benimseyen yerleşim yerleri için gerçek anlamda Cittaslow'un benimsenmesi, ona göre hareket edilmesini zorunlu kılmıştır. Bu nedenle de Cittaslow'un birleştirici bir unsur olması ve şehir standartlarının geliştirilerek yaşanabilir, sürdürülebilir ve sakin bir yaşam modeli yaratılması mümkün hale gelmektedir.

1.2. Cittaslow'un Tarihçesi

Cittaslow hareketinin temeline bakıldığı süre zarfında, yerel kültürel değerlerin giderek değerinin kaybetmesine dair bir başkaldırının bulunduğunu söylemek gerekmektedir. Zaman içerisinde, özellikle küreselleşme etkisi ile yerel kültürel değerlerin hızlıca yenileri ile yer değiştirme potansiyelinin bulunması bazı toplumsal kesimlerin buna ciddi bir muhalefet göstermelerini sağlamıştır.

¹ Onur Donat ve Pınar Savaş Yavuzçehre, *Sakin Kent (Cittaslow) Üyeliğinin Kamusal Mekânlara Etkisi*, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Sayı: 35, 2016, ss. 119-120.

² Akın Yıldırım ve Aysun Karaahmet, *Yavaş Şehir Hareketinin Kent İmajına Katkısı: Ordu Perşembe Örneğinin Yerel Basın Üzerinden Analizi*, Sosyal Ve Beşeri Bilimler Dergisi, Cilt 5, No 1, 2013, s. 15.

Bir yapılanma, sistem ve genel kabul gören bir felsefe halini alması adına da Cittaslow gibi bir düşünce tarzını benimseyen tarafların bu şekildeki bir muhalefeti, İtalya’da Cittaslow hareketinin başlamasına fırsat tanımıştır. Dünyaca ünlü fast-food zinciri McDonald’s 1986 yılında Roma’nın ünlü turistik alanı “İspanyol Merdivenleri”ne yakın bir lokasyonda restoran açmak istediğinde bölgede belediye yönetimi başta olmak üzere sivil toplum kuruluşları ve halk kültürel dokunun her anlamda zarar göreceğini düşünerek bu hamleye karşı çıkmışlardır ve bu hamle dünya genelindeki “yavaş hareketi”nin ilk adımı sayılmıştır. Bu noktadaki adım ise “yavaş yemek” hareketidir.¹ Hızlı ve sağlıksız yemek yerine, yerel olan yavaş yemek hareketi ile birlikte yerel gıda tüketimi beraberinde yerel üretimi, yerel kalkınmaya imkan sağlayan yavaş şehir Cittaslow’un temelleri Roma’daki bu muhalif sürecin sonunda atılmıştır.

Dünyada böylesine sağlığa ve doğaya odaklı hamlelerin yaygınlaşması ile birlikte Cittaslow’un bir sistematik yapısının kurulması da mümkün olmuştur. Böylelikle de Cittaslow’a oluşturan birlik yapısı İtalya’da, 1999 yılında dönemin Chianti Belediye Başkanı Paolo Saturnini ve O’na destek veren yine dönemin İtalyan yerleşim bölgeleri Orveito, Bra ve Positano’nun belediye başkanları ile birlikte “slowfood” hareketinin kurucusu ve lideri olarak görülen Carlo Petrini tarafından oluşturulmuştur.²

Cittaslow’un başlangıç adımların atıldığı yer olan İtalya yerel kültürün yaşatılması korunması adına atmış olduğu genel adımların ön planda olduğu ülkelerden biri olarak yemek kültürü ve turizm konusundaki genel tecrübesi ile Cittaslow’a öncülük ve ev sahipliği yapmıştır. Bu noktada İtalya bir başlangıç olmakla birlikte aslında tetikleyici bir unsur da olmuştur.

Buna göre ülkenin Cittaslow’a özellikle yereldeki olumlu ve korumacı bakış açısı, gelecek dönemler için diğer yerleşim bölgelerin bürokratik yönetimlerine de örnek teşkil etmiştir.

¹ Onur Görkem & Yüksel Öztürk, *Gastronomic Reflections of Cittaslow Movement on Local Cuisine: The Case Study of Seferihisar (İzmir, Turkey)*, TURIZAM, Volume: 18, Issue: 1, 2014, s. 12.

² Üzeyir Kemet, ve Murat Göral, *Demografik Özellikleri Açısından Turistlerin, Cittaslow Uygulaması İle İlgili Tutumlarının Değerlendirilmesi Ve Tekrar Ziyaret Etme Niyetlerine Etkisi: Perşembe Örneği*, Journal of Recreation and Tourism Research, Vol: 2, No: 2, 2015, s. 13.

Tarihsel akış içerisinde Cittaslow, İtalya merkezli olarak bakıldığında süre katkı sağlayan diğer ülkeler ve söz konusu ülkelerin şehirleri aracılığı ile içerisine yeni öğeler katılan bir hareket halini almıştır. Temel olarak Cittaslow, mevsimsel şartlara uygun bir yaşam ortamının yaratılması, söz konusu yerleşim yerinin halkının sağlığına özen gösterilmesi ve bunun ziyaretçilere de aktarılması gibi belli başlı misyonlar üstlenmiştir. Yine tarihsel akış içerisinde Cittaslow, otantik gıdaların üretim şartlarının korunmasını ve iyileştirilmesi, iyi gıda üretimi, kafe, restoran, alışveriş alanları, ibadethaneler vb. yerlerin tarihsel dokuya uygunluğunun sağlanması hedeflemiştir.¹

1999'daki ilk ortaya çıkışından bu yana Cittaslow'un gelişiminde en önemli unsur, sürecin içerisine dâhil olan ve Cittaslow'un oluşturduğu ağın bir parçası olan tarafların tümünün, yönetiminde buldukları ya da içerisinde yaşadıkları yerin doğallığını ve sakinliğini koruyabilmek adına ciddi ölçekte bir çaba göstermiş olmalarıdır. Mutlak olarak İtalya ve Avrupa'daki diğer birçok ülkenin çeşitli yerleşim noktaları bu ağın bir parçası olmaya çalışmış, ancak sadece, önceden belirlenmiş Cittaslow kriterlerin uygun olan yerler ağın içerisine dâhil edilmiştir. Buna rağmen Cittaslow'un sistematiği ile bile doğa teması temelinde yerleşim yerlerini korumak mümkün hale gelmiştir ki bu da Cittaslow'un kendi parçası olmayan yerler için dahi tetikleyici etkisini göstermektedir.

Sürecin tarihsel gelişimine bakıldığında, 1999 yılı sonrasında her şehir öncelikli olarak kendi içerisindeki sorunları tespit etmiş ve böylelikle de gelecek süreç için ne yapılması gerektiğine dair bir fikir benimsenmiştir. Dünya geneline yayılan Cittaslow düşüncesi ile birlikte de şehirlerin her birinden gelen değerlendirme ve raporlara göre de Cittaslow'un aslında prensip olarak nasıl bir yol haritasının olması gerektiğine dair kriterler belirlenmiştir. Fast-food tüketimi, artan elektrik tüketimi, israf ve çevre kirliliği gibi konular başta olmak üzere zaman akışı içerisinde listeye birçok farklı konu başlığı dikkat edilmek üzere eklenmiştir.²

¹ Can Gündüz, Aslı Ceylan Öner & Paul L. Knox, *Social Resilience in Aegean Slow Cities: Slow City Seferihisar*, Universal Journal of Management, Vol: 4, No: 4, 2016, p. 212..

² Cemile Bahtiyar Karadeniz, *Sürdürülebilir Turizm Bağlamında Sakin Şehir Perşembe*, Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, Cilt: 7, Sayı: 29, 2014, s. 86.

Diğer bir açıdan bakıldığı süre zarfında, Cittaslow ağı içerisindeki tüm üye şehirler üyelik öncesin, sırasında ve sonrasında, Cittaslow'un kendisine özgün bir sisteminin ve kurallar bütünüünün oluşması adına, kendi tecrübelerini paylaşarak katkılarda bulunmuşlardır. Böylelikle mevcut sürece gelinene dek Cittaslow organizasyon yönetiminin belirlediği kurallara göre değil daha çok üye ve aday olan yerleşim yerlerinin yönetimlerinin tespitlerine göre hareket etmiştir.

2016 yılının ilk çeyreği itibari ile 17 yıllık bir yapılanma ve ağ genişletme süreci sonunda Cittaslow organizasyonu, dünyanın 30 ülkesinden 228 yerleşim yerine Cittaslow unvanı vermiş ve kendi sisteminin içerisine dâhil etmiştir.¹ Aynı zamanda organizasyon yönetimi, her geçen dönem dünyanın farklı yerleşim yerlerinden alınan başvuruları değerlendirerek Cittaslow unvanı vermek ya da vermemek adına incelemelerde ve görüşmelerde bulunmaktadır.² Bu inceleme ve görüşmelerin birer raporu aslında söz konusu yerleşim yerinin genel durumu ve geleceği hakkında da bir rapor vermekte ve Cittaslow mekanizması tarafından incelenerek nihai bir karara varılmaya çalışılmaktadır.

Şekil 1. Cittaslow Network Ağ Haritası

Kaynak: ...; <http://www.cittaslow.org>; (11/12/2016).

¹ ...; <http://www.cittaslow.org>; (07.12.2016).

² Gündüz - Öner - Knox, s. 212.

Sistem olarak yerleşik yapısı ile Cittaslow artık gerçek anlamda bir otorite halini almış ve böylelikle denetleme konusundaki hassasiyetine istinaden de Cittaslow unvanını bir yerleşim yerine verebilmek adına daha nitelikli ve daha detaylı olarak hareket etmektedir. Bunun yanı sıra dünya genelinde Cittaslow ağının giderek büyümesi neticesinde organizasyon yönetimi daha geniş çaplı ilişkiler kurmakta ve bu ilişkiler neticesinde sistem için yeni tecrübeler edinilmektedir.

1.3. Cittaslow Markası ve Logosu

Tanıtım açısından bir kurum ya da kuruluşun logo kullanımı, diğerlerinden farklı olarak anlaşılabilirlik açısından son derece büyük önem arz etmektedir. Söz konusu logo ile kurum ve kuruluşlar kendilerinin amaç ve hedeflerine dair fikirler verebilmekte, bu sayede de sahip oldukları markayı tanıtabilme fırsatı elde edebilmektedirler.

Bu durum, Cittaslow için de geçerli olmaktadır. Bir marka olarak Cittaslow'un yapılanması sonrasında, 2000'li yılların hemen başına denk gelmektedir. Bir sivil toplum kuruluşu halini alan Cittaslow bu sayede sadece basit çaplı bir organizasyon değil aynı zamanda şehirler, şehir yönetimleri, halk ve diğer birçok paydaşı içerisinde barındıran birçok yönlü kurum halini de almıştır. Bunda insan sağlığı, doğal beslenme ve doğal yaşam gibi geniş insan kitlelerini ilgilendiren konularda sorumluluk alınması ve yol gösterici politikalar izlenmesinin büyük etkisi bulunmaktadır.¹

Kendine özgü, gerçek bir marka halini alan Cittaslow bu şekilde kendisini bir şekilde konumlandırmış ve bu konumlandırma insanların zihninde son derece olumlu bir noktada olmuştur. Bu nedenle Cittaslow'un bir sivil toplum kuruluşu olmasının aslında sadece onu toplum yararına işleyen bir örgüt olmadığını da görmek gerekmektedir. Söz konusu örgüt olma şekli ve içeriği ile birlikte başarılı tanıtım süreci Cittaslow'u zaman içerisinde bir marka haline getirmiştir.

Cittaslow'u marka haline getiren bir başka olgu ise kendisi ile birlikte göz aktif olan turizm sürecidir. Buna göre Cittaslow unvanına sahip yerlerin büyük bir

¹ Görkem - Öztürk, s. 12.

kısının kendilerini birer turizm beldesi olarak tanıtmaları hem kendilerinin turizm adına motifler taşıyor olmalarından hem de Cittaslow ağının birer parçası olmalarından ileri gelmektedir. “Yavaş” kavramı ile başlayan tüm unsurlar yerleşim yerinin turistik anlamda pazarlanması adına fazladan bir pozitif etki yaratmaktadır.¹

Konunun turistik bir boyut kazanması Cittaslow unvanının bir yerleşim yeri için uluslararası bilinirliğe ve değere sahip, son derece önemli ve çekici bir unsur haline gelmesini sağlamıştır. Bu açıdan bakılacak olursa Cittaslow unvanı elde etmiş bir yer için kendisini turistik anlamda pazarlamak daha kolay hale geldiği gibi bir marka olarak süreci tasarlamak daha verimli sonuçlar elde edilmesine yardım sağlayabilmektedir.

Logo seçimi açısından ise Cittaslow’un uygulama noktasında doğadan ve doğallıktan esinlenerek bir tercih yaptığı anlaşılmaktadır. Kurumsal olarak Cittaslow kendisine logo belirlerken bir salyangozu uygun bulmuştur. Bu noktadaki salyangoz figürünü çeşitli açılardan Cittaslow ile ilişkilendirmek mümkündür. Bunlar:²

- Söz konusu salyangoz figürü Cittaslow’un temel felsefesi olan yavaşlığı, sakinliği ve bu şekilde hareket etmeyi betimlemektedir.
- Doğal yaşamında bir salyangoz ilerlediği rota boyunca yol alabilmek adına uzun bir zaman geçirmektedir; acele etmek söz konusu değildir böylelikle salyangoz, sırtında taşıyor olduğu evine her yere götürebilmektedir.
- Salyangoz figürü yavaşlığı, akıllıca hareket etmeyi ve ağırbaşlılığı ifade etmektedir.
- Salyangozun yavaş hareket etmesi ve bunun onun hayatının bir parçası olması uygarlığın getirilerini tercih etmek yerine doğal yaşamın ve doğanın tercih edilmesini simgelemektedir.

¹ E. G. Kostulska - B. Holowiecka - G. Kwiatkowski, “Cittaslow International Network: An Example of a Globalization Idea?”, In The Scale of Globalization. Think Globally, Act Locally, Change Individually in the 21st Century, Ostrava, 2011, s. 190.

² Tosun, s. 227.

Şekil 2. Salyangoz figürü üzerine inşa edilen resmi Cittaslow logosu

Kaynak: M. H. Ergüven, Cittaslow – Yaşamaya Değer Şehirlerin Uluslararası Birliği: Vize Örneği, Organizasyon Ve Yönetim Bilimleri Dergisi.¹

Doğada birçok yavaş hareket eden hayvan ya da Cittaslow için logo olarak tercih edilmesi mümkün figür arasından salyangozu tercih eden organizasyon, farklı bir seçim yapmıştır. Burada, salyangoz imgesindeki en büyük çağrışım, son derece sakin bir yaşamın salyangozun hem beslenmesinde hem de hareket etmesinde gözlemlenmesidir. Bunun insan yaşamında da olması felsefesi ile yavaşlığı kendi bakış açısının temeline yerleştiren Cittaslow için salyangozun yaşamı ile insanın asıl ihtiyaç duyduğuna inanılan yaşam formatı arasındaki en güçlü ve en etkin ortak noktayı da yavaşlık oluşturmaktadır.

Uzun yıllardır Cittaslow'un logosu olan salyangozun sırtında bulunan binaların da herhangi bir şekilde modern ya da eski olarak tasvir edilmemesi aslında sıradan, doğal, sessiz bir yaşama dair emareler taşıdığı yönünde değerlendirilebilir. Öte yandan salyangozun sırtında yer alan saat kulesini geçmişten miras ya da işaret olarak değerlendirmek de mümkündür. Böylelikle salyangoz ile birlikte Cittaslow'un da üzerinde geçmişe dair bir kimlik taşıdığı izlenimi edinilebilir.

¹ Mehmet Han Ergüven, (2011), *Cittaslow – Yaşamaya Değer Şehirlerin Uluslararası Birliği: Vize Örneği*, Organizasyon Ve Yönetim Bilimleri Dergisi, Cilt: 3, Sayı: 2, 2011, s. 204.

2. CITTASLOW'UN TEMEL FELSEFESİ

2.1. “Yavaş” Hareketi

Değişen dünya düzeninin ve farklılaşan kültürel yapıların birey üzerinde yaratmış olduğu baskı unsurlarından biri de çevresindeki her şeye kolaylıkla ve hızlı bir şekilde uyum sağlama zorunluluğudur. Bu koşuşturmaya içerisinde insanlar hayatları için en doğru ve en iyi olanı bulmakta zorlanmakta, bu şekilde de arzu etmedikleri ve alışmakta zorluk çektikleri bir hayatı yaşamak durumunda kalmaktadırlar.

Yaşanan bu koşuşturmaya, karmaşa ve alışık olmadık durumun insanlara daha az zarar vermesi ya da insanların bu durumdan tamamıyla uzaklaşarak sakin ve sağlıklı bir hayat sürmesini ön plana çıkaran yavaş hareketin temelinde küreselleşme eleştirisi yer almaktadır. Hareketin temel yaklaşımına göre teknoloji ile birlikte gelişen toplum yapısında, bireye dayatılan birden fazla iş yapma ve birden fazla yerde bulunma zorunluluğu bireye zarar vermektedir. Buna karşın ise yapılması gereken daha yavaş ve daha düşük tempolu bir yaşam formatının benimsenmesidir.¹

Konuya dair ilk adımı atan ve yavaşlık hareketini 2004 yılında yayınladığı “Yavaşlığa Övgü” kitabında ele alan Carl Honore, her şeyin sınırsız bir hız ile değil mümkün olan, makul hızla yapılmasını, bu şekilde de hayatın her alanındaki aktivitenin keyifli bir şekilde gerçekleştirilmesini önermiştir.²

Honore'nin ortaya atmış olduğu bu fikir yavaş hareketinin ilk adımı olmuş ve ilerleyen süre zarfında yavaşlığa dair Honore'nin fikir yürütmüş olduğu diğer dallarda da kendisine gelişim fırsatı elde etmiştir. Yavaş hareketi bu şekilde yemekten eğlenceye; iş hayatından sosyal ilişkilere kadar uzanan bir silsilede bireyin hayatında benimsemesi gereken bir felsefe olarak görülmeye başlanmıştır. Bu hareketin genel bir görüş olarak kabul edilebilmesi adına da yavaş şehir, bir başka deyişle Cittaslow düşüncesi daha geniş çevrelerce destek bulmuştur.

¹ A. Çerçi, Destinasyon Markalama Ve Yavaş Şehir Seferihisar'ın Destinasyon Marka İmajı, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, YYLT, Ankara, 2013, s. 81.

² C. Honore, In Praise of Slowness. How a Worldwide Movement is Challenging the Cult of Speed, New York, 2004, ss. 14-15.

2.2. Yavaş Yemek

İnsanların hızlı yaşam tempoları içerisinde yaşamlarını kolaylaştırmak ve onlara vakit kazandırmak adına birçok farklı alanda uygulamalar söz konusudur. Teknolojinin de desteği ile ortaya konan bu uygulamalar insanlara yoğun hayat koşuşturmacaları içerisinde biraz daha vakit kazandırmaya çalışmaktadır. Bunun en sık ve en fazla gözlemlendiği alan ise beslenme sektörüdür.

Hazır gıdalarının öncesinde, “fast-food”, yani hızlı servis yiyecekler sunan restoran ve restoran zincirlerinin varlığı ile birlikte bu tür hizmet veren yerlerin insanlar tarafından muhalefetle karşılanması da söz konusu olmuştur. Bu muhalefeti oluşturan bireylerin yarattığı akım “yavaş yemek” olarak adlandırılmıştır. 1989 yılında gerçek anlamda bir örgüt halini alan ve yaklaşık olarak 80,000’in üzerinde bir destekçisi ve üyesi bulunan yavaş yemek hareketi dünyanın birçok noktasında, özellikle yerli yemek kültürüne zarar verdiği düşünülen fast-food akımını protesto etmiştir.¹

Eleştiriler ve protestolar noktasında yavaş yemek hareketi güçlü bir kitleye de hitap etmiştir. Hem yaşam hem de gıda tüketimi açısından yavaş yemek hareketinin en fazla önem vermiş olduğu konu gıda tüketimi konusunda gelenekselliğin ve sağlığın ön plana çıkarılmasıdır. Böylelikle de insanların genel anlamda yavaş hareketini benimsemelerinin mümkün olacağı düşünülmüştür.

Yavaş yemek felsefesi, temel olarak, “iyi, temiz ve herkese eşit miktarlarda ulaştırılabilen gıda” prensibi üzerine inşa edilmiştir. Söz konusu felsefe, insanların tükettikleri gıdaların güzel tada sahip olmasına; bitkilerin ve hayvanların yaşamları ile yaşam alanlarına zarar vermemesine; üretimlerinin temiz ve sağlık prensiplerine dayalı olarak gerçekleştirilmesine ve bunun nihayetinde de üretilenlerin adil fiyatlarda tüketicilere ulaştırılmasına dayanmaktadır.²

Söz konusu felsefe dâhilinde önem atfedilen konu öncelikle insan sağlığının

¹ Erdem Güven, *Yavaş Güzeldir: “Yavaş Yemek”ten “Yavaş Medya”ya Hızlı Tüketime Dair Bir Çözüm Önerisi*, Selçuk İletişim Dergisi, Cilt: 7, Sayı: 1, 2011, s. 114.

² Burhan Aydemir ve Sami Sonat Özdemir, *Yerel Yiyecek-İçecek Girişimcilerinin Yavaş Yemek Hareketi Açısından Değerlendirilmesi: Aydın Yenipazar Örneği*, Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi, Cilt: 9, Sayı: 2, 2014, s. 326.

ve doğa dengesinin korunmasına çalışılmasıdır. Bunun dışındaki tüm uygulamalar, yavaş yemek faaliyetleri için çalışıyor olsa bile kabul görmemektedir. Çünkü yavaş yemekte önemli olan sadece sağlıklı ve dengeli tüketim değildir. Bunun yanı sıra tkutilen gıdaların üretim aşamasından başlayarak tüketime son zincirine dek gelen süreçte işlemlerin sağlığa ve etik değerlere uygun bir şekilde ortaya konma zorunluluğu söz konusudur.

2.3. Yavaş Turist

Cittaslow olgusunun ortaya çıkışı ile birlikte turizm başta olmak üzere birçok alanda “yavaş” sıfatının önüne eklendiği kavram ortaya çıkmıştır. Bu kavramların hemen hepsi Cittaslow’un işleyiş sistemine uyum sağlama konusunda dikkat gösteren birey, faaliyet ve organizasyonları ifade etmektedir. Temel düşünce ise Cittaslow’un üzerine inşa edildiği değerler ile yüksek uyumluluk sağlanmak istenmesidir. Kimi yerleşim yerleri için belirli oranda bir uyumluluğu yeterli olabileceği düşünülse de Cittaslow açısından bu pratikte mümkün değildir. Bu kavramlardan biri olarak turist, aslında Cittaslow’un temelinde var olanı, insanı ele almaktadır. Bu vesile ile ortaya çıkmış olan yavaş turist kavramı Cittaslow’a ye olan ya da ye olmasa bile yavaş sakin bir yaşam süren, doğal yaşam ile uyumlu ve bu konulara dair kuralları benimsemiş noktalara seyahat eden, tatil için bu tip yerleri sık olarak tercih eden ve nihayetinde de içerisinde bulunduğu yavaş özellikli yerleşim yerinin standartlarına uygun hareket eden bireylere verilen addır.¹

Her ne kadar dünya genelinde bir kimlik anlamında çok yaygın olmasa da yavaş turist olmak giderek popülerliği artan da bir rol halini almaktadır. Bu rolü ve onun sorumluluklarını üstlenen turistler, ziyaret ettikleri yerlerin kurallarına, tarihi dokusuna, doğal güzelliğine ve kültürel değerlerine uyumlu hareket etmek adına bir bilinçlerinin bulunduğu görülmektedir. Her ne kadar bu bireyler Cittaslow sistematiğinin algısını net olarak taşımasalar bile sistemin hangi amaca hizmet ettiğini bilerek ziyaret ettikleri lokasyonlarda, tutum ve davranışları ile sürece destek de vermektedirler.

¹ Paola De Salvo, Jos Manuel Hernndez Mogolln, Elide Di Clemente J. M. H. M. E. D., “*Repellent*” Tourists versus “*Slow*” Tourists, European Journal of Tourism, Hospitality and Recreation, Vol: 4, No: 2, 2013, s. 142.

Yurtseven ve Kaya, yavaş turistleri tanımlamak için gerçekleştirmek için yapmış oldukları araştırmada aşağıdaki tespitlerde bulunmuşlardır:¹

- Yavaş turistler yavaş olan tüm deneyimleri keşfetmeye hazırdırlar,
- Yavaş turistler yeni kültür ve değerlerin varlığını öğrenmek istemektedirler,
- Çoğunlukla yavaş turistler yüksek eğitim düzeyine, entelektüel bilgiye ve felsefik bakış açısına sahiptirler,
- Yavaş turistler bağımsız gezginlerdir ve bilindik, popüler turizm mekânlarını gezmeyi çok sık tercih etmezler,
- Yavaş turistler ekolojik anlamda şekillendirilen, gastronomi ile ilgili tüm faaliyetlere ilgi duymaktadırlar.

2.4. Yavaş Şehir

Cittaslow'un kelimesel anlamdaki açılımı olan yavaş şehir nitelik olarak kavramın biraz daha detaylandırılması ile ortaya çıkmaktadır. Yavaş bir şehrin özellikleri ve genel olarak Cittaslow'un kurallarına uyum sağlama konusundaki çabası söz konusu şehrin yavaş, sağlıklı ve doğaya saygılı olma özelliklerini geliştirmektedir. Cittaslow ağının bir parçası olmasa bile bir şehrin yavaş özellikler taşıması mümkün olabilmektedir.

Yavaş bir şehir, yereldeki yaşam kalite düzeyinin yükseltilmesi, yerelde eşsiz olarak görülen güzellik ve özelliklerin sürdürülmesi ve en önemlisi ekonomik anlamda sürdürülebilir özelliklerin desteklenmesi anlamını taşımaktadır. Cittaslow dahilinde olmasalar bile yavaş şehirler kendilerinin kabul ettiği bir yerel yönetim şeklini yaygın hale getirmeyi amaçlamaktadırlar. Fakat genelde yavaş şehirlerin önemli olduğunu gösteren emare onların küreselleşmenin yerel üzerindeki kültürel baskısının kırılması adına hareket ediyor olmalarıdır.

¹ H. Rıdvan Yurtseven & Ozan Kaya, *Slow Tourists: A Comparative Research Based on Cittaslow Principles*, American International Journal of Contemporary Research Vol. 1, No. 2, 2011, s. 94.

Bu şekilde yavaş bir şehir için ön plana çıkan unsurun aslında birçok farklı nokta olmaktan ziyade yerel kültürün korunması olduğunu görmek mümkündür. Bu sayede yavaş şehirler Cittaslow ağına dâhil olmakta, aynı zamanda kültürel bir direnişi birlikte gerçekleştirmek adına uluslararası bir platform yaratmaktadırlar. Bu da küreselleşme etkisine direnen diğer birçok insanın yavaş birer turist olarak söz konusu yavaş şehir ziyaret etmelerine ve onlara destek vermelerine yardımcı olmaktadır.

Literatürdeki yaklaşımlara bakıldığında, Mayer ve Knox (2006) yavaş şehirleri “vatandaşların ve yerel yönetimin başındaki bireylerin yerel daire değer verdikleri, daha iyi ve sürdürülebilir bir yerleşim yeri yaratmak adına farklı yerel kaynakların desteğini aldıkları yerler” olarak tanımlamaktadırlar.¹

Mayer ve Knox’un tanımlamasında da görüldüğü üzere yerelde var olan kültür yavaş şehirler için temel hareket noktası olarak nitelendirilmektedir. Buna göre de yavaş şehirler. Kendilerini hayatta tutabilmek adına tüm güçlerini yerelden alıp söz konusu yerel olan her şeyin desteklenmesi adına da yavaş hareketine destek veren ya da yereli koruma isteği içerisinde olan herkesle birlikte hareket etmektedirler.

3. CITTASLOW ile İLGİLİ OLGULAR

3.1. Cittaslow ve Sürdürülebilirlik Kavramı

Sürdürülebilirlik, azalan doğa kaynakları ve üretilen ürün ve hizmetlerin satın alınması konusundaki birçok sorunun çözümü açısından, üretim ve tüketimin dengeli bir şekilde sağlanması, insan hayatına saygı esasının benimsenmesi ve birinin hayatta kalması adına diğerinin yaşamını kaybetmemesi adına bir sistemi öngörmektedir. Özellikle 2000’li yılların başı itibari ile dünya genelinde üretilen ve tüketilen her şeyin sürdürülebilir bir hal alması adına çabalayan tarafların sayısının artması, sivil toplum kuruluşlarının ve devlet yönetimlerinin baskısı ile birlikte, daha fazla işletme sürdürülebilirlik konusunda bilinçlenmiştir.

¹ Heike Mayer & Paul L. Knox, *Slow Cities: Sustainable Places in a Fast World*, Journal of Urban Affairs, Vol: 28, No: 4, 2006, s. 322.

Temel olarak, kavramsal açıdan sürdürülebilirlik kalkınma ile eşdeğerde tutulmakla birlikte, toplumun temel yapı taşı olan aileden diğer geniş topluluklara dek bütün insan topluluklarının refah düzeyinin yükseltilmesine yönelik olarak gerçekleştirilecek olan tüm eylemlerin sosyal, ekonomik ve çevresel anlamda değerlendirilerek bir hareket planının belirlenmesidir. Tüm bu eylemlerin gelecek nesiller için birer standart haline getirilmesi de sürdürülebilirliği işaret etmektedir.¹

Bu vesile ile sürdürülebilirliğin kalkınma ile bütünleşik olarak ele alındığı görülmektedir. Bir toplumu oluşturan tüm fonksiyonların, sürdürülebilirlik konusunda ciddi ölçekte odaklanması ve düşünmesi gerekmektedir. Bu vesile ile sürdürülebilirlik sosyal yaşamdan politikaya; ekonomiden eğitime kadar uzanan bir silsile içerisinde uygulanabilmektedir. Buradaki temel fonksiyon, gelecek nesiller için de büyük ölçüde uygulanabilecek olan bir sistemin oluşturulmasıdır.

Tablo 1. Bir Cittaslow kenti ile bilindik bir kent modeli arasındaki farklar.²

	<u>Bilindik kent modeli</u>	<u>Bir Cittaslow kenti</u>
<u>Karakteristik Özellikleri</u>	Homojenize	İnsan ve doğa varlığına özgü bir yapı
	Eşitlikten uzak	Eşitlikçi
	Endüstriyel	Zanaat odaklı
	Standartlaştırılmış	Özel hale getirilmiş
	Kurumsal	Altyapıya önem veren
	Sürdürülebilirliği olmayan	Sürdürülebilir
	Birbirine benzer	Otantik
	Gerileyen kalite	Yüksek kaliteli
	Yerel tarih ve kültür ile kopuk ilişkileri olan	Yerel tarih ve kültüre duyarlı
	Hızlı	Yavaş

Konu Cittaslow sistemi dâhilinde ele alındığında, sürdürülebilirliğin temel unsurlardan biri olduğu görülmektedir. Genel olarak sürdürülebilirlik ve kalkınmanın birlikte ele alındığı Cittaslow içerisinde, bir kere inşa edilen bir sürecin çok daha

¹ Serkan Gürlük, *Sürdürülebilir Kalkınma Gelişmekte Olan Ülkelerde Uygulanabilir Mi?*, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İİBF Dergisi, Cilt. 5 Sayı: 2, 2010, s. 88.

² Kostulska - Holowiecka - Kwiatkowski, s. 187.

uzun süre boyunca hayatta kalması ve yoluna devam etmesi öngörülmektedir. Cittaslow ilkeleri özelinde konuya bakıldığında, çevreye yönelik politikaların hem sözlü hem de pratiğe uygulama anlamında son derece etkin bir şekilde ön planda tutulduğu görülmektedir. Bununla beraber Cittaslow fazlasıyla çevre üzerine odaklanmış olan bir yapıya sahiptir. Yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımı ve bunun yaygınlaştırılması, aynı zamanda bu kullanımın geniş çevreler için teşviki, ev ya da endüstri atıklarının geri dönüşümü konusuna büyük önem verilmesi ve yaşam standartları ile vatandaşların çevre yönetim sistemlerine uygun bir şekilde hayatlarına devam etmeleri son derece önemlidir.¹

Cittaslow sistemi dâhilinde, sürdürülebilirlik ve kalkınmanın bir arada ele alındığı üç boyut söz konusudur. Bunlar:

- **Çevre Boyutu:** Doğayı koruma, doğal, bilhassa da yenilenmesi mümkün olmayan kaynaklara olan bağımlılığın azaltılması özelinde konuyu incelemektedir. Cittaslow ilkeleri içerisinde yer alan hava, su ve toprak kalitesinin üzerine odaklanması ve alternatif enerji kaynaklarının kullanımının teşvik edilmesi, sürekli olarak da yeşillendirme çalışmalarının yapılması söz konusudur.²
- **Sosyal Boyut:** Sosyal boyutta ön plana çıkan, sosyal bir adaletin saplanması ile birlikte toplumun büyük bir bölümünün, zaten kendilerini doğrudan ya da dolaylı olarak ilgilendiren konular hakkında karar alma süreçlerinin içerisine yer almalarıdır. Cittaslow'un hedeflerinden biri olan yerel ekonominin geliştirilmesi ve adaletli bir gelir dağılımının sağlanması fikri sosyalleşme ve Cittaslow arasında bir bağ yaratırken bu bağın güçlendirilmesi sürdürülebilirlik ve kalkınmaya hizmet etmektedir.³
- **Ekonomik Boyut:** Yerelleşmenin son derece büyük önem kazandığı Cittaslow sistemi içerisinde yerel ekonominin geliştirilmesi ve güçlendirilmesine odaklanılmaktadır. Yerel gıdalar, mesleki ürünler ve turizm odakları ürün ve hizmetlerin pazarlanması konusunda Cittaslow konuyu önemsemektedir. Buna paralel olarak da sistemin devamlılığı, bu şekilde de yerel halka yeterli düzeyde

¹ Enes Battal Keskin, *Sürdürülebilir Kent Kavramına Farklı Bir Bakış: Yavaş Şehirler (Cittaslow)*, Paradoks Ekonomi Sosyoloji Ve Politika Dergisi, Cilt: 8, Sayı: 1, 2012, s. 94.

² Yurtseven - Kaya - Harman, s. 39.

³ Yurtseven - Kaya - Harman, s. 40.

gelir olanaklarının sağlanması, Cittaslow'un hem sürdürülebilirlik hem de kalkınma açısından odaklandığı konulardandır.¹

3.2. Sosyal ve İktisadi Açıdan Cittaslow

Cittaslow ağının dünya genelinde üzerine odaklanmış olduğu konuların başında insanların ve insanların yaşadıkları alanların mümkün olduğunca yaşamaya uygun ve nitelikli hale getirilmesi gelmektedir. Bunun mümkün kılabilmesi açısından da ön plana çıkan konu, mutlak olarak sosyal ve iktisadi anlamda kendisine özgü yapıları olan şehirlerin tasarlanmasıdır. Cittaslow, sistem olarak tam da bu konu üzerine düşmekte ve bir şehrin kendi kriterlerine olduğu kadar doru ve düzgün bir yaşam sistemine göre nasıl tasarlanması gerektiğini de dile getirmektedir.

Sosyal açıdan Cittaslow ele alındığında insan kadar insanın içerisinde yaşamış olduğu alan da ele alınmaktadır. Aslında Cittaslow'un anlam kazanmasını sağlayan sosyal sistematığın temelinde, insanın yaşamış olduğu alan bulunmaktadır. Buna göre Cittaslow'un güçlü bir çevre algısı söz konusu olmaktadır. Çevrenin temiz tutulması, insana sağladığı faydaların sürekliliğinin sağlanması, kültürel değerlerine korunması üzerine odaklanması ve tüm bunların bir bilinç olarak yerleştirilmesi son derece büyük önem taşımaktadır. Bu vesile ile Cittaslow, sosyal anlamda, çevre bilincini temel bir fonksiyon olarak görmek suretiyle çevre bilinci kazandırılmasına odaklanmaktadır.²

“Yavaş” olarak nitelendirilen bir şehir açısından ön plana çıkarılan ve bu vesile ile de topluma kazandırılan temel bilinç, çevrenin sahip olduğu potansiyelin hem insani hem de doğal anlamda mutlak olarak şehre ve insana dönüşünün olacağı yönündedir. Yaşam alanlarının iyileştirildiği bir ortamda hem Cittaslow sisteminin beklentileri karşılanmakta hem de insanların yaşamlarına büyük ölçüde uyumluluğu olan bir doğal yaşam sağlanmaktadır. Cittaslow açısından sosyallik sadece insani iletişim olarak nitelendirilmemekte, sürecin içerisine doğaya dair uygulamaların

¹ İsmail Şahin ve Salih Ziya Kutlu, *Cittaslow: Sürdürülebilir Kalkınma Ekseninde Bir Değerlendirme*, Journal of Tourism and Gastronomy Studies, Vol.: 2, No: 1, 2014, ss. 60-61.

² Yeter Şimşekli, *Çevre Bilincinin Geliştirilmesine Yönelik Çevre Eğitimi Etkinliklerine İlköğretim Okullarının Duyarlılığı*, Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt: 17, Sayı: 1, 2004, s. 84.

kalitesi ve gösterilen özen de dâhil edilmektedir.

İktisadi açıdan bakıldığında ise Cittaslow, yerleşmenin tabanından beslenmektedir. “Ekoturizm” olarak değerlendirilebilecek olan yerel kültürün ve yerel ürünlerin pazarlanması süreci sistemin yerel insanların kazanımlarına ve finansal gelişimlerine destek sağlamaktadır. Ekoturizm temelinde, Cittaslow’un sağladığı iktisadi katkıları şu şekilde sıralamak mümkündür:¹

- Doğa temelli olarak finansal getiriler sağlanması,
- Hem iktisadi gelir elde edilmesini sağlamakta hem de elde edilen gelirin belirli bir bölümünün üzerinden gelir elde edilen faktörler üzerinde harcanmasını sağlaması,
- Yerel halkın refah düzeyinin arttırılmasını desteklemesi,
- Negatif yönlü çevre ve sosyokültürel etkilerin en alt düzeye indirgenmesi adına kaynak yaratması,
- Yenilenmesi mümkün olmayan kaynaklara alternatif olan kaynaklar için finansal bir yapı kurulmasına destek olması,
- Yerel halkın istihdam potansiyelinin yükseltilmesi.

İktisadi anlamda bir şehrin kalkındırılması konusunda Cittaslow ciddi ölçekli bir odaklanmadan bahsetmesine karşın aslında bu odaklanmanın erişeceği nokta, ekoturizm temelinde de ele alındığı süre zarfında, bir şehir imajının yaratılmasıdır. Cittaslow markasıyla oluşan bu imaj, iktisadi anlamdaki kalkınma ile birlikte yerel yapının, imajın ve sosyal sistemin gelişimine de yardımcı olmaktadır.²

3.3. Cittaslow Faaliyetlerinin Yerel Halkın Yaşamına Etkisi

Cittaslow uygulamalarının temel düşüncesi, bu ağın içerisine dâhil olmuş olan tüm tarafların yaşam kalitesini, doğal ve sağlıklı unsurlarla arttırmaktır. Bunun

¹ Yıldırım - Karahmet, ss. 14-15.

² Mine Saran, (2015), *Kent Pazarlaması: Güçlü Bir Kent İmajı ve Kent Markası Oluşturmak*, TMMOB Makine Müh. Odası Marka Yönetimi Sempozyumu, 14-15 Nisan, Gaziantep, s. 105.

dışında sistem, kendi ağı içerisine dâhil olmayan taraflara da kendi felsefesini aşılamaı amaçlamaktadır. Fakat özele inildiğinde, Cittaslow faaliyetlerinin yerel halkın yaşam kalitesini arttırmak adına, düşük ölçekli nüfus değerleri ile birlikte etkin politikalar takip etmeye çalıştığı gözlemlenmektedir. Buna göre Cittaslow faaliyetlerinin, ağ içerisinde üye olan bir yerleşim yerinin halkı üzerindeki etkilerini şu şekilde sıralamak mümkündür:¹

- Yapaylıktan ve betonlaşmadan uzak, şehir yaşantısına daha kaliteli bir alternatif sunması,
- Telaşın ve yoğunluğun olmadığı bir ortamda stresten uzak bir yaşam sunulması,
- Yerel kültürel değerlerin kurulması ile birlikte toplumsal dayanışmanın sağlanması,
- Sadece bugünü değil, geleceği de düşünen bir altyapı politikasının benimsenmiş olması,
- Her ne kadar yerellikten söz edilse de teknolojik gelişmelerden kopmayarak güncel olan süreçlerin takip edilmesi,
- Doğal kaynakların kullanılarak zaman, maliyet ve sağlık odaklı değerlerden tasarruf edilmesi.

Görüntü itibari ile Cittaslow sistemi, toplumsal anlamda, var olan bir uzaklaşma değil, tam aksine insanın içerisinde var olduğu asıl hayata bir uyum sağlamaktadır. Buna istinaden de bireyler, Cittaslow'un getirileri ile birlikte yapaylıktan uzaklaşarak kendilerine tercih edilebilir bir yaşam kurmaktadır.

¹ Yeşim Coşar, *Yavaş Şehir Olgusunun Kentsel Yaşam Kalitesi Üzerindeki Algılanan Etkisi*, *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, Cilt 25, Sayı 2, 2014, s. 229.

İKİNCİ BÖLÜM

CITTASLOW ÜYELİK SÜRECİ VE POLİTİKALARI

1. CITTASLOW ÜYELİK SÜRECİ

1.1. Cittaslow Manifestosu

Kuruluşu itibari ile sıradan bir organizasyon olarak görülse de Cittaslow, sistem olarak son derece sağlam bir yapılanmaya sahiptir. Bu yapılanmanın temelinde de Cittaslow’u güçlü bir şekilde tanıtan bir kurallar ve hedefler bütünüünün etkisi bulunmaktadır. Söz konusu kurallar ve hedefler de Cittaslow manifestosu içerisinde yer almış ve tüm kamuoyu ile birlikte Cittaslow paydaşlarına sunulmuştur.

“...Cittaslow kendi deneyimlerini ortak amaçlar doğrultusunda paylaşmaya, ilgilerini yemek ve gıdadan konaklamaya, kentsel hizmetlere ve kent dokusuna genişletmeye karar vermişler ve bir dizi kriter belirleyerek bunlara uyum ve sertifikalanmanın nasıl olacağına karar vermişlerdir. Cittaslow hareketinin kurucuları, küçük kentlerin geleneksel yapılarını ve özgün kimlik öğelerini bu kuralları dikkatle uygulayarak koruyabileceğine inanmaktadır.”¹

Bu manifestoda, Cittaslow’un kurucusu olan birey ve kurumların ne şekilde hareket edeceklerine dair bir yol haritasının benimsenmesinden ve bunun da dışarıya olan duyurusundan bahsedilmektedir. Manifestonun en önemli noktası, hareketin tamamıyla küçük yerleşim yerleri üzerinde odaklanacağını ifade etmiş olmasıdır. Yine buna paralel olarak önemli görülebilecek olan nokta, söz konusu küçük yerleşim yerlerinin kendi kimlikleri dâhilinde yaşamlarını sürdürmelerine dair yürütülecek olan çabalara odaklanıldığıdır.

Cittaslow manifestosunun açılış cümlesi hareketin kendi içerisindeki önemi ile birlikte, nasıl güçlü bir vizyonla hareket ettiğini göstermektedir. “Manifesto for a novel existence and living for mankind” yani “İnsanoğlu için yeni bir varoluş ve yaşam adına manifesto” anlamını taşıyan bu cümle ile birlikte Cittaslow’un

¹ Çerçi, s. 90.

insanoğlunun yeni yaşam modelini nasıl şekillendirdiği de görülmektedir. Bu cümle ile başlayan manifesto ilerleyen bölümlerinde Cittaslow'u tanıtmakta ve onun diğer sosyal hareketlerden ne ölçüde farklı olduğunu, amaçlarına dair detaylandırma ile birlikte dile getirmektedir.¹

Çoğunlukla bir manifestodan bahsedildiğinde, üstü kapalı da olsa belirli noktalar üzerinde, belirli taraflar için gerçek anlamda bir suçlama ve eleştiri söz konusu olmaktadır. Bunun yanı sıra, manifestoyu yayınlayan taraflar için kendilerine rakip olarak gördükleri taraflara dair bir eleştirinin, yine üstü kapalı da olsa ortaya çıktığı gözlemlenmektedir. Fakat Cittaslow Manifestosu, bu noktada muadillerinden ayrılmakta, büyük ölçüde bir sorun tespiti ile birlikte söz konusu sorunlara dair kendisinin yol haritasını ortaya koymaktadır. Bu da Cittaslow manifestosunun önemli bir yol gösterici bir belge olduğuna işaret etmektedir.

Cittaslow manifestosu, içerisindeki bazı noktalarda, yavaş bir şehrin ne olduğuna ve ne içerdiğine dair ipuçları ortaya koysa da manifestonun kamusal alanlar ve bu alanların üzerine yapılacak yatırımlar konusunda daha içerikli bilgi verme ve yol gösterme çabası içerisinde olduğu gözlemlenmektedir. Manifestonun kabul gören bir unsur olması adına da hem belge halinde hem de Cittaslow'un kendi internet sitesi gibi elektronik ortamlarda bir kopyası yer almaktadır. Aynı zamanda çeşitli resmi yayınlarda bu manifestonun varlığından bahsetmek mümkündür.²

Mümkün olduğunca geniş bir çevrede paylaşılmaya çalışılan Cittaslow manifestosu içerik olarak önemli ve bağlayıcı bir yapıya sahiptir. Buna göre Cittaslow manifestosu, sistemin içerisine dâhil olacak ve Cittaslow unvanını alacak yerleşim yerleri açısından da kritik bir reçete görevi görmektedir. Bu reçeteye göre yerleşim yerlerinin Cittaslow ile uyumlu olup olamayacaklarına bakmaları gerekmektedir.

Bunun yanı sıra Cittaslow manifestosu, sadece sosyokültürel konu başlıklarını da içermemektedir. Manifesto dahilinde genel dizayn, çevre, enerji,

¹ S. Öztürk, Small Towns Reshaping Their Urban Planning Policies Joining In The Cittaslow International Network: The Case Of Seferihisar In Turkey, The Graduate School Of Social Sciences Of Middle East Technical University, Master Thesis, Ankara, 2012, s. 43.

² Donat - Yavuzçehre, s. 120.

ulaşım, turizm, kamu planlaması, tarım ve eğitim gibi birçok konuda tespitler, yönlendirmeler ve kararlar bulunmaktadır. Manifestoda yer alan kısıtlar ve engellemeler, alışıl gelmiş olan lüks ve kalabalık yaşam sistemine ne ölçüde karşı ıkıldığının ve bu kavramlar dışında nasıl bir yaşam formatının bir yavaş şehir entegre edileceğinin, zorlayıcılık temelinde ele alındığı görülmektedir.¹

1.2. Cittaslow Kriterleri

Bünyesinde mümkün olduğunca fazla yerleşim alanını barındırmak istemesine karşın Cittaslow mekanizması belirlediği kriterlere uygun olarak tarafları bir araya getirmeye çalışmaktadır. Cittaslow'un önem verdiği söz konusu kriterler, bir yerleşim yerinin "yavaş şehir" olarak adlandırılması adına son derece kritik bir öneme sahiptir. Sadece küçük bir belde, kültürel değerleri korumuş bir yerleşim yeri ve turizm odaklı olarak hareket eden bir yer olmak, Cittaslow açısından yeterli görülen konular değildir. Bunun tesinde Cittaslow, ciddi bir çalışma sonucunda kaydedilen ilerlemeye göre yerleşim yerlerine yavaş şehir unvanını vermektedir.

Cittaslow kriterlerinin belirlenerek uygulanması konusunda ön plana çıkan kriterler, bir yerleşim yerinin karakteristik özelliklerinin ötesinde, içerisinde bulunan çevrenin nitelikli ve sürekli bir şekilde korunması, sahip olduğu temel özelliklerinin korunması, bu özelliklerin beklentilere göre zenginleştirilmesi ve doğa ile i içe olacak türden bir yaşam alanının çevrede yaşayan ya da ziyarete gelen, turist konumundaki bireylere sunulması adına kabul edilen kriterlerin benimsemesi gibi konular da ön plana çıkarılmaktadır.² Bir başka deyişle Cittaslow sadece yerel ile ilgili olanı değil, yerele dışarıdan katılanlara ilgili olan tüm unsurları da koruma altına alma ve onlara değer katma fikri ile hareket etmektedir.

"Sürdürülebilir turizmin; ekonomik süreklilik, verimli kaynak kullanımı, istihdam kalitesi, (ekonomik boyutu), sosyal eşitlik, yerel kontrol, toplumsal ve yerel refah, ziyaretçi memnuniyeti, kültürel zenginlik, (sosyal boyutu) ve çevresel saflık, biyolojik çeşitlilik, fiziki bütünlük (evresel boyutu) olmak üzere 12 temel amacı

¹ ztrk, s. 43.

² Veli Sırım, *evreyle Bütünleşmiş Bir Yerel Yönetim rneği Olarak "Sakin şehir" Hareketi Ve Türkiye'nin Potansiyeli*, Tarih Kültür ve Sanat Araştırmaları Dergisi, Cilt: 1, Sayı: 4, 2012, s. 124.

bulunmaktadır. Cittaslow olmak için birliğin belirlediği, çevre politikaları (11 adet), altyapı politikaları (13 adet), kentsel yaşam kalitesini artırıcı teknolojiler ve araçlar (9 adet), yerli üretimin korunması (11 adet), misafirperverlik (5 adet), farkındalık (3 adet), slow food faaliyetlerine ve projelerine destek (7 adet) olmak üzere toplam 59 kriter ile temelde sürdürülebilir turizmin hedeflerine hizmet etmektedir”.¹

Bu vesile ile Cittaslow kriterlerinin temel özelliğinin, bir yerleşim yerinin mevcut özelliklerine dair karar verme amacıyla oluşturulmadığı görülmektedir. Buna istinaden, bir yerleşim yerinde, Cittaslow kriterlerine uygunluk göstermek adına verilen çabanın ve atılan adımların da süreç içerisinde ön plana çıkarıldığı görülmektedir. Bir başka deyişle Cittaslow kriterleri değişim, yavaşlık ve sakinlik faktörlerine sahip olunması adına belirli bir nokta üzerinde gösterilecek çabayı teşvik etmeyi amaçlamaktadır. Cittaslow’un kriterlerine bakıldığı süre zarfında, öncelikli olarak karşılaşılan temanın, yerel kültürün güçlendirilmesine yönelik olduğu görülmektedir. Buna göre Cittaslow, bir yerleşim yerinin yerel kültüründen beslendiği gibi onun korunması ve eksik kalan yönlerinin geliştirilmesi adına çabalamaktadır. Bu nedenle Cittaslow için modern bir şekilde atılan adımlardan ziyade, mutlak olarak kültürel kökenlere atıfta bulunan öğeler daha değerli olarak görülmektedir.

¹ Karadeniz, s. 86.

Şekil 3. Cittaslow kriterleri (sürdürülebilir turizm kriterleri ile birlikte)

Sakin şehir Seçilme Kriterleri			Sürdürülebilir Turizm Kriterleri		
A-Çevre Politikaları			A- Sürdürülebilir Yönetim Politikaları		
Hava-su-toprak kalitesi	1	% 1,69	Çevresel, kültürel ve ekonomik yönetim	1	% 3,13
Kentsel ve özel atıkların sınıflandırılması	1	% 1,69	Sağlık, güvenlik ve çevre mevzuatına uyum	1	% 3,13
Evsel ve endüstriyel atıkların geri dönüşümü	1	% 1,69	Personelin çevresel, sosyal ve kültürel konularda eğitimi	1	% 3,13
Atık su filtreleme sistemleri	1	% 1,69	Müşteri memnuniyetinin ölçümü	1	% 3,13
Alternatif enerji kaynaklarının kullanımı	1	% 1,69	Ürün ve hizmet promosyonlarında sürdürülebilirlik mesajları verilmesi	1	% 3,13
Organik ürün kullanımına yönelik teşvikler	1	% 1,69	İnşaat ve tadilatlarda doğal ve kültürel mirasa uyum	1	% 3,13
Tanıtm faaliyetleri	1	% 1,69	Mülkiyet ve su hakkı kullanımında yerele saygı	1	% 3,13
Elektromanyetik kirlilik yönetimi	1	% 1,69			
Gürültü kirliliği yönetimi	1	% 1,69			
Kent aydınlatma sistemleri	1	% 1,69			
Çevresel yönetim sistemleri oluşturulması	1	% 1,69			
B- Altyapı Politikaları			B- Yerele Özel Ekonomik ve Sosyal Politikalar		
Tarihi merkezlerin iyileştirilmesi	1	% 1,69	Yerel kalkınmanın desteklenmesi	1	% 3,13
Güvenli ulaşım ve trafik planlaması	1	% 1,69	Yerel personel için eşit istihdam şansı	1	% 3,13
Alternatif taşıma sistemleri	1	% 1,69	Mal ve hizmet alımlarında yerel tedarikçilerin kullanılması	1	% 3,13
Engelli erişimine yönelik düzenleme	1	% 1,69	Organizasyonların yerel yapıyı temsil etmesi	1	% 3,13
Yerel aktivite programları	1	% 1,69	Gençler, kadınlar ve azınlıklar için politikalar oluşturulması	1	% 3,13
Sağlık ve tıbbi destek düzenlemeleri	1	% 1,69	Çocuk işçiliğinin engellenmesi	1	% 3,13
Yeşil alanlara yönelik planlama	1	% 1,69	Çalışanların ulusal, uluslararası hukuk normlarıyla korunması	1	% 3,13
Organik ürünler için ticaret merkezleri	1	% 1,69	Konşu toplulukların desteklenmesi	1	% 3,13
Sosyal yardım projelerine yönelik çalışma	1	% 1,69	Arazi ve su kaynaklarının korunması	1	% 3,13
Kent alanlarında düzenleme çalışmaları	1	% 1,69			
Kent kimliği oluşturulmasına yönelik faaliyetler	1	% 1,69			
Tanıtm ve bilgilendirme ofisleri oluşturulması	1	% 1,69			
C- Teknoloji Destekli Şehir Politikaları			C- Kültürel Miras Koruma Politikaları		
Biyomimarlık çalışmaları	1	% 1,69	Kültürel ve tarihi mekanların ziyaretçi yoğunluğundan korunması	1	% 3,13
Fiber optik ve kablosuz sistem çalışmaları	1	% 1,69	Tarihi ve arkeolojik eserlerin ticaretinde hukuka uygunluğu	1	% 3,13
Peyzaj düzenlemesi ve çevresel atıkların toplanması	1	% 1,69	Tarihi ve arkeolojik varlıkların korunması	1	% 3,13
Elektromanyetik alanların tespiti	1	% 1,69	Yerel toplulukların fikri mülkiyet hakkına saygı	1	% 3,13
Açık alanların düzenlenmesi	1	% 1,69			
İnternet sistemlerinin kullanılması	1	% 1,69			
Gürültü kirliliğini önleme çalışmaları	1	% 1,69			
Renkli şehir düzenlemeleri	1	% 1,69			
D- Yerel Üretim Politikaları			D- Çevre Politikaları		
Organik tarımın desteklenmesi	1	% 1,69	Satın alma politikalarının yerel yapıya uyumu	1	% 3,13
Yerel ürün ticaretinin desteklenmesi	1	% 1,69	Tek kullanımlık sarf malzemelerinin tüketiminin kontrolü	1	% 3,13
Yerel ürünlerin pazarlanması	1	% 1,69	Ölçülebilir enerji kaynaklarının tüketiminin kontrolü	1	% 3,13
İyi beslenmeye yönelik bilinçlendirme eğitimi	1	% 1,69	Su kaynaklarının tüketiminin azaltılması	1	% 3,13
Organik tarım hakkında bilinçlendirme eğitimi	1	% 1,69	Sera gazı emisyonlarının azaltılması	1	% 3,13
Yerel lezzetler hakkında bilinçlendirme eğitimi	1	% 1,69	Ulaştırımadan kaynaklanan sera gazı emisyonlarının azaltılması için teşvik	1	% 3,13
Yerel kültürlerin korunması	1	% 1,69	Atık suyun arıtılması	1	% 3,13
Geleneksel üretimin korunması	1	% 1,69	Temizlik malzemelerinde kullanılan kimyasalların kontrolü	1	% 3,13

	1	% 1,69	Kirliliğin azaltılmasına yönelik tedbirler	1	% 3,13
	1	% 1,69	Yaban hayatı türlerinin toplanmaması	1	% 3,13
			Yaban hayatı türlerinin esir tutulmaması	1	% 3,13
			Biyoçeşitliliğin korunması	1	% 3,13
E- Yavaş Beslenme Politikaları		% 11,86			
Yavaş beslenme örgütlenmesi	1	% 1,69			
Yavaş beslenme eğitim programı	1	% 1,69			
Sebze bahçeleri kurulması	1	% 1,69			
Risk altındaki ürünlerin korunması	1	% 1,69			
Yerel bölge ürünlerinin kullanılması	1	% 1,69			
Yerel bölge ürünlerinin desteklenmesi	1	% 1,69			
Yemek cemiyetlerinin desteklenmesi	1	% 1,69			
F- Misafirperverlik Politikaları		% 8,47			
Misafirperverlik kursları düzenlenmesi	1	% 1,69			
Turistik merkezlerde uluslararası işaretleme yapılması	1	% 1,69			
Takvimli etkinlikler için resepsiyon yönergeleri oluşturulması	1	% 1,69			
Yavaş güzergahlarının oluşturulması	1	% 1,69			
Hizmet ve ürün fiyatlarında şeffaflık	1	% 1,69			
G- Sosyal Uyum ve Ortaklık Politikaları		% 13,56			
Azınlıklar ve ayrımcılığa karşı faaliyetler	1	% 1,69			
Engellilerin entegrasyonu	1	% 1,69			
Çocuk bakımının desteklenmesi	1	% 1,69			
Genç istihdamının desteklenmesi	1	% 1,69			
Toplumsal ortaklık sayısının artırılması	1	% 1,69			
Kamı konut yatırımlarının artırılması	1	% 1,69			
Yavaş beslenme aktiviteleri	1	% 1,69			
Organik gıdaların kurumsal olarak desteklenmesi	1	% 1,69			
TOPLAM	71	% 100	TOPLAM	32	% 100

Kaynak: G. Güneş - E. Ç. Arısoy - E. Aslan, Cittaslow Ağına Dâhil Kentler Ve Sürdürülebilir Turizm Kriterlerine Yönelik Bir Analiz, Doğu Karadeniz Bölgesi Sürdürülebilir Turizm Kongresi, Gümüşhane Üniversitesi Turizm Fakültesi, 2015, Gümüşhane, ss. 332-333.

Şekil 3.'te gösterilen değerler silsilesi Cittaslow'un kendi kriterleri ile birlikte başlı başına bir turizm kuruluşu olan Küresel Sürdürülebilir Turizm Konseyi'nin kendi kriterlerini karşılaştırmalı olarak ele almaktadır. Cittaslow'un toplam yedi ana politikasının altını dolduran 71 kriter, sadece uygunlukları açısından aday yerleşim yerlerini denetlememekte, aynı zamanda kriterlerin karşısında bulunan yüzdelerle göre Cittaslow ağının bir parçası olma konusunda ne derece yeterli ya da yetersiz olduğunu ortaya koymaktadır.¹

¹ Gül Güneş, Eda Çalışkan Arısoy ve Engin Aslan, (2015), *Cittaslow Ağına Dâhil Kentler Ve Sürdürülebilir Turizm Kriterlerine Yönelik Bir Analiz*, Doğu Karadeniz Bölgesi Sürdürülebilir Turizm Kongresi, Gümüşhane Üniversitesi Turizm Fakültesi, Gümüşhane, s. 333.

Bu açıdan da Cittaslow'un belki de en fazla önem verilebilecek fonksiyonu, tüm bu kriterlerin detayları ortaya çıkaran özelliği ile birlikte gerçekleştirilmesine ön ayak olduğu faaliyetler aracılığıyla yerleşim yeri sakinlerinin yerel olan her ne varsa onunla bütünleşmesi ve yaşamlarını onlar üzerinden devam ettirmesidir. Böylelikle Cittaslow, gücünü tamamıyla yerelden varlığı ve gösterdiği çabadan almakta ve yine katı bir biçimde yerel olan unsurlar üzerine odaklanarak aşırı yenilikçi ve fazlasıyla modernize olan unsurlardan yerel olanı uzak tutmaya çalışmak adına bir prensipler silsilesi oluşturmaya çalışmaktadır.

1.3. Cittaslow Kabul Süreci

Kriterler temelinde incelendiğinde Cittaslow, söz konusu kriterlere uyum sağlanması konusunda ciddi ölçekli bir zaman zarfı dâhilinde çalışmayı gerekli görmektedir. Çünkü üzerine odaklanılan kriterlerin hemen hepsi belirli bir zaman zarfı içerisinde, çeşitli adımlar atılarak ve çeşitli farklı uygulamalar getirilerek denenmekte ve sonuçlarına bakılmaktadır. Bu noktada atılan tüm adımlar da Cittaslow ağının yönetim kademesindeki ekip tarafından belirli aralıklarla incelenmektedir.

Genellikle Cittaslow kabul sürecinde, önceden iki farklı ve uzun soluklu aşamanın hazırlandığı görülmektedir. Bu süreçte atılan ilk adıma, Cittaslow unvanını elde etmek ve bu ağa katılmak isteyen yerleşim yerinin yerel yöneticilerinin, detayları olan bir dosya hazırlamaları gerekmektedir. Bu dosya, söz konusu yer için tanıtıcı bir nitelik taşımakla birlikte detaylandırılması son derece önemlidir. Kültürel değerleri mevcut yapı, Cittaslow unvanı alma konusundaki mevcut olduğu düşünülen özellikler ve yerleşim üzerinde yürütülebilecek olan projelere dair geniş kapsamlı, başvuru olduğu kadar bilgilendirme niteliği de taşıyan bir dosyanın hazırlanması gerekmektedir.¹

Sürecin ikinci aşamasında, aday yerleşim yerinin vatandaşlarına yönelik bir bilgilendirme çabasının bulunduğu görülmektedir. Bu noktada Cittaslow ağının yönetimi, yerel yönetimler ile yerel halkın birlikte hareket edebilmesi adına yerel halka dair farkındalığın önemine dikkat çekmektedir. Çünkü sistematik olarak yerel

¹ Sırım, ss. 125-126.

kimliğe sahip çıkan bir topluluğun varlığının Cittaslow ağının bir parçası olma konusunda ciddi ölçekli bir farkındalık yaratacağına inanılmaktadır. Yerel halkı bilgilendirmeden uzak bir şekilde Cittaslow ağına katılma arzusunda olan yerel yönetimler için de sürecin uzun vadede verilen çabanın karşılığını sağlamayacağına inanılmaktadır.¹

Cittaslow için bu unvanı bir yerleşim yerine vermek son derece zorlu olmaktadır. Sadece yerel yönetimlerin konu üzerindeki çabaları yeterli görülmemekte, hatta yerel yönetimlerin çabalarının belirli noktalarda eksik kalabileceğine dair bir düşünce hâkimdir. Bu nedendir ki Cittaslow yönetimi yerel yönetimlerin başvuruları süre zarfında yerel halkın konuya katılımı konusunda süreci incelemekte ve katılım düzeyine göre söz konusu yerleşim yerinin Cittaslow ağının bir parçası olması konusunda ki isteğini kontrol etmektedir. Bu noktada yerel halkın istekli ve sürece katkı sağlayacak hale getirilmesi, Cittaslow yönetimi açısından hayati bir öncelik arz etmektedir.

Cittaslow ağına katılmak adına başvuruda bulunan bir şehir, önceden belirlenmiş olan standartlar dâhilinde denetlenir ve gereken kriterlerin yerine getirilip getirilmediğine bakılarak bir karara varılmaktadır. Bu kararın neticesinde söz konusu yerleşim yerine bir Cittaslow unvanı ve bayrağı taşıma hakkı verilir verilmemesi söz konusudur. Söz konusu bayrağa sahip olunması bir kalite standardı bulunduğu da göstermektedir. Bu unvan ile birlikte ortaya çıkan tabloda, geçmiş süreçte yerel kültürel değerlerin pratiğe uygulanması hususunda ciddi ölçekli sorunların yaşanmış olduğu yerleşim yerlerinin Cittaslow süreci ile birlikte kendilerine yeni bir yol haritası belirledikleri görülmektedir. Bunun sonucunda da Cittaslow hem bir unvan hem değerlerin yeniden kazanılması hem de korunması amacına hizmet etmektedir.²

Cittaslow'da işlenen kabul sürecinde hem Cittaslow yönetimi hem de söz konusu sürecin içerisinde başvuran taraf olan yerleşim yeri ortak bir biçimde hareket etme zorunluluğuna sahiptirler. Her ne kadar yerleşim yerleri, kendilerini kriterlere tam uyum sağlamış ve Cittaslow konusunda yeterliliğe belde olarak, doğal bir

¹ M. Sezgin - Ş. Ünüvar, Sürdürülebilirlik ve Şehir Pazarlaması Ekseninde Yavaş Şehir, Konya, 2011, s. 181.

² Sezgin - Ünüvar, s. 134.

biçimde sahip olduklarını düşünseler de sürecin içerisinde Cittaslow yönetiminin direktiflerini ve koydukları kısıtlar büyük bir öneme de sahiptir. Söz konusu kısıtların yeterli derece önemsenmemesi, beraberinde Cittaslow yapısının bir parçası olunması adına ciddi ölçekli zorluklar da sunmaktadır.

Cittaslow unvanının elde edilmesi sonucu yerel yönetimlerin elde etmiş oldukları hakları ve yükümlülükleri de genel olarak şu şekilde sıralamak mümkündür:¹

- Cittaslow logosunun ve flamasının kullanılması,
- Çevre geliştirme konusunda tüm doğal ve teknolojik adımların atılması,
- Toprağı işleme konusunda bilincin yerleştirilmesi ve işlevselliğinin artırılması,
- Mutlak olarak doğal yollardan elde edilmiş gıda maddelerinin tüketiminin sağlanması,
- Yöreselliğin desteklenmesi, yaygınlaştırılması ve Cittaslow partnerlerinden bu konuda uluslararası destek elde edilmesi,
- Yerleşim yerinin sadece yerelde kalmamasına, uluslararası alanda da aktif bir şekilde kendisini göstermesine çalışılması,
- Konunun ticari boyutunun sosyal boyutunun mümkün olduğunca gerisinde bırakılmasına çalışılması,
- Sürece yerelde, farklı açılardan destek sağlayacak tüm tarafların yapının içerisine dâhil edilmesinin sağlanması.

Bu noktada Cittaslow kabul sürecinin ön plana çıkan noktalarından biri adaylık başvurusunda bulunan yerleşim yerlerinin beş yılda bir denetlenmesi ile birlikte ortaya çıkan sonuçlardır. Yukarıda belirtildiği gibi yerleşim yerlerinin kendilerini Cittaslow yapısının içerisine dâhil olma konusunda yeterli görmelerine karşın söz konusu süreçler içerisinde yapılan değerlendirmelerde Cittaslow'un

¹ Çerçi, s. 93.

yapısına uygunsuzluk tespit edildiğinde Cittaslow ağından söz konusu yerleşim yerinin ayrılması söz konusu olabilmektedir.¹

Bu ceza mekanizması, Cittaslow'un aynı zamanda kendi içerisinde disipline bir yapısının bulunduğu da bir göstergesidir. Cittaslow'un kendisine vermiş olduğu imkânlar ile hareket etme şansını elde eden yerleşim yerleri zaman içerisinde Cittaslow'un sistemi içerisindeki kurallara uymamaları neticesinde artık o ağı bir parçası olma şansını yitirme noktasına gelebilmektedirler. Bu nedenle ağı içerisinde kalmak adına Cittaslow'un kriterlerine ve kurallarına uyumluluğun bir süreklilik arz etmesi şart olmaktadır. Denetimlerde yapılan tespitler bir bakıma, söz konusu yerleşim yerinin sürece uyumluluk konusunda, geleceğe dair neler yapabileceği hakkında fikir de vermektedir.

2. CİTTASLOW TEMEL POLİTİKALARI

2.1. Çevre Politikaları

Cittaslow, ilk adım olarak kendi ağının içerisine dâhil olan yerleşim yerlerinde çevrenin korunması ve onunla ilgili iyileştirme politikalarının üzerinde yoğunlaşmaktadır. İnsanlar için kalabalıktan ve yoğunluktan uzak bir yaşam anlayışının tasarlandığı Cittaslow sistemi dâhilinde yerleşim yerlerinin mutlak olarak başlangıç noktasının insanlara uygun bir yaşam tasarlamak olduğu görülmektedir. Bu nedenle çevre, buna istinaden de çevreden elde edilecek olan enerji odaklı desteğin Cittaslow politikaları üzerinde ilk önemli etkiyi yarattığı görülmektedir.

Cittaslow politikaları içerisinde çevre ve enerji alanında takip edilen yol haritasının unsurları aşağıda sıralanmaktadır:²

- Bir beldede hava, su ve toprak kalitesini belirleyen değerlerin hem uluslararası kurallara hem de Cittaslow kurallarına uygun olup olmadığının denetlenerek belgelere dayandırılması,
- Belde ve ev bazında oluşan atıkların ayrıştırılmak sureti ile toplanması adına alternatif projelerin geliştirilmesi,

¹ Çerçi, s. 93.

² Şahin - Kutlu, s. 58-59.

- Atık geri dönüşümünün mutlak olarak sağlanarak enerji tasarrufu üzerine odaklanması,
- Kanalizasyon ve su artıma tesisleri ile birlikte bu tesislerin kullanımı konusunda düşük enerji sarfiyatının sağlanması,
- Günlük enerji tüketimi adına yenilenebilir enerji kaynakların mümkün olduğunca yüksek oranda faydalanabilmek için gerekli çalışmaların sürdürülmesi,
- Belde dâhilinde bulunan ışık, gürültü ve hava kirliliklerinin ortadan kaldırılabilmesi adına çeşitli kuralların getirilmesi süreklilik arz eden denetimlerin gerçekleştirilmesi.

Çevre ve enerji politikalarında çevre temel hareket noktası olarak belirlenmek sureti ile Cittaslow kentlerinin politikaları belirlense de enerji politikalarının yaratmış olduğu etki son yıllarda giderek daha büyük önem arz etmektedir. Yeşil hidrojen, mini hidroelektrik güç kaynakları, biyoyakıtlar vb. alternatif enerji unsurlarının kullanımı Cittaslow kuralları çerçevesinde etkin bir şekilde telkin edilmekte ve yerleşim yerlerinin enerji üretimi, kullanımı ve devamlılığı konusundaki anlayışları giderek değişmektedir.¹

Cittaslow'un çevre ve enerji politikaları, genel Cittaslow politikaları içerisinde en kapsamlılarının başında gelmek sureti ile çevresel faaliyetlerin uygulanmasına teşvik vermekle birlikte diğer yandan da bu faaliyetlerin yenilenebilir enerji kullanımı konusunda öncü olması açısından yönlendirmede bulunmaya çalışmaktadır. Ayrıca Cittaslow çevre ve enerji politikaları içerisinde üye yerleşim yerlerinin hemen hepsinin kendileri için ideal olan, yeni ve pratikte uygulanabilir enerji verimliliği politikaları geliştirmeleri de önemli olarak addedilmektedir.²

¹ Çiğdem Ünal, *Turizm Coğrafyasında Yeni Kavramlar "Yavaş Şehirler Ve Yavaş Turizm"*, Eastern Geographical Review, No. 36, 2016, p. 18.

² H. R. Yurtseven - O. Kaya - S. Harman, *Yavaş Hareketi*, Ankara, 2010, s. 42.

2.2. Altyapı Politikaları

Genel olarak Cittaslow uygulamalarının dünya genelinde etkin bir sonuç vermesi adına atılması gereken adımların en önemlisi sürece dair altyapı politikalarının son derece iyi bir şekilde pratiğe uyarlanmasıdır. Söz konusu olan altyapı, yerleşim bölgelerinin her bir noktası için insanların aktif yaşamlarının standardını gözle görülür şekilde arttırmaktadır. İnsanların kendi evlerinden sokağa ve tüm ortak yaşam alanlarına dek uzanan yelpazede altyapı politikaları Cittaslow'un genel prensiplerinin bir yerleşim bölgesine uyarlanması ve olumlu sonuçların alınması adına yararlı olmaktadır.

Cittaslow politikaları içerisinde altyapı hususunda takip edilen yol haritasının unsurlarını aşağıdaki gibi sıralamak mümkündür.¹

- Öncelikli olarak, altyapı çalışmalarında yerleşim yerinin sahip olduğu tarihi dokunun korunmasına çalışılması,
- Beldenin içerisinde yer alan tüm vatandaşların eşit haklara sahip olduğu görüşünün hâkimiyeti altında uygulamaların gerçekleştirilmesi,
- Trafiğin sadece motorlu araçlar için değil aynı zamanda bireysel, alternatif ulaşım araçları için de uygun olması prensibinin benimsenmesi,
- Toplu taşıma konusunun bir yerleşim yerinin rutini ve temel ulaşım algısı olmasının kabul edilmesi,
- Sadece bireysel tercihlere dayalı eğlence ve sanat alanlarının değil, aynı zamanda vatandaşların toplu olarak ve doğa ile iç içe hareket edebilecekleri alanların oluşturulması.

Cittaslow'un altyapı politikalarının temel algısı, insanlar için daha rahat, daha ferah ve buna istinaden de sürdürülebilir bir yaşam alanı yaratmaktır. Gereken kriterlere uygun bir yavaş şehrin oluşturulması adına önceliği yavaş bir şehrin yaşam

¹ Şule Yüksel Özmen, Özgül Birsen ve Haluk Birsen, *Kentleşme Dinamiklerine Cittaslow Kentler Üzerinden Bakmak: Türkiye'deki Cittaslow Şehirleri Üzerine Bir Araştırma*, Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi Uluslararası Hakemli Dergisi, Cilt: 24, Sayı: 2, 2016, s. 13.

alanlarının dizaynına veren sistem, bu yolla yerleşim yerlerinin herkes tarafından kabul göreceklere ve herkesin temel insani beklentilerine cevap verecek nitelikte olmasına çabalamaktadır. Cittaslow politikaları içerisinde altyapı, içerisine bürokratik, finansal ve sosyal tüm faaliyetler ile uygulamaları dâhil etmektedir. Buna göre de yerleşim yerleri kanuni zorunlulukların getirdiği uygulamaların ötesinde, aynı zamanda insanların fonksiyonel ve efektif bir şekilde çevrelerinden ve yaşam alanlarından faydalanmalarını öngörmektedir.¹

Bunun dışında Cittaslow'un altyapı politikalarının kucaklayıcı bir mantığının bulunduğunu söylemek mümkündür. Buna göre Cittaslow'un altyapı yaklaşımları şehrin içerisinde yaşayan ve dezavantajlı olarak nitelendirilebilecek engelli ve çeşitli sağlık sorunları bulunan bireyleri kapsamakta ve bunun da ötesinde bu bireylerin yaşam şartlarını iyileştirmek adına farklı açılardan çabalamaktadır. Bu sayede şehir hayatında sık rastlanmayan şekilde bir arada yaşayan vatandaşların hemen hepsinin birebir olarak olumlu bir şekilde yaşamsal çıkarlarının gözetilmesi mümkün olmaktadır.²

2.3. Teknolojik Gelişimle Destekli Şehir Kalitesinin Arttırılması

Altyapı politikalarının bir sonraki basamağı olarak görülebilecek olan teknolojik gelişimle destekli şehir kalitesinin arttırılması Cittaslow'un sosyal ve kentsel anlamdaki bakış açısının da bir çıktısı olarak nitelendirilebilir. Kent yaşamının insanlar için şartlarının iyileştirilmesi ve özellikle teknolojik gelişmelerden yararlanılması konusunda genel olarak bir politika yoğunluğu bulunan Cittaslow, bu politika başlığı altında yerleşim yerlerinin gündelik yaşamının standartlarının teknolojik öğeleri de kullanarak, ancak daha çok doğal ve insanın temel ihtiyaçlarına cevap verebilecek şekilde tasarlanmaktadır.

Cittaslow politikaları içerisinde teknolojik gelişimle destekli şehir kalitesinin arttırılmasına yönelik kabul edilen yol haritasının unsurlarını aşağıdaki gibi sıralamak mümkündür.³

¹ Ünal, s. 18.

² Şahin - Kutlu, s. 59.

³ Öztürk, s. 49.

- Vatandaşların yaşam alanlarında hareket imkânlarını kolaylaştıracak ve onların yaşamsal faaliyetlerini sürdürmelerine engel olmayacak sistemlerin benimsenmesi,
- Doğa ile bütünleşik bir yaşam alanı yaratmak adına bitki ağırlıklı bir çevre düzenlemesinin sağlanması ve bunun mümkün olduğunca farklı açılardan vatandaşların hayatına katkı sağlamasına imkân sunulması,
- Vatandaşların, yaşadıkları yerlerde, çalışma hayatları içerisinde, bir ofise, iş yerine ya da fabrikaya gitmelerine gerek duyulmadan, evlerinden ya da özgürce hareket edebilecekleri bir lokasyondan çalışabilmelerinin sağlanması,
- Her ne kadar doğal yöntemler benimsenmiş olsa da vatandaşların teknolojinin sunmuş olduğu imkânlardan mümkün olduğunca üst düzeyde yararlanmasının sağlanması.
- Fiber optik kablolar aracılığı ile görüntü kirliliğine sebebiyet vermeden internet kullanımının sağlanması,
- Sıklıkla karşılaşıldığı üzere, gürültü ve görüntü kirliliğine sebebiyet verebilecek tüm unsurların ya tamamıyla ortadan kaldırılması ya da yaşam alanlarının dışına çıkarılması,
- İnsan sağlığına ciddi ölçekte zarar verebilecek olan elektromanyetik alanların tespit edilerek, vatandaşların sağlıklarını tehdit etmeyecek noktalarda konumlandırılması,
- Yaşam alanlarının insanlar açısından çekici ve ferahlatıcı hale getirilebilmesi açısından renkli çevre düzenlemelerinin benimsenmesi.

Kentsel yaşam kalitesi politikaları nezdinde mümkün olduğunca doğal yöntemler ve yol haritaları belirlenmeye çalışılmışsa da Cittasow sistemi teknolojiyi tam anlamıyla reddeden bir yapıya sahip değildir. Aksine, Cittaslow'un temel düşüncesi geçmiş ile bugünü en iyi şekilde harmanlamak ve bunu doğal bir yaşam sistemi içerisinde birleştirebilmektir. Bu nedenle teknolojik gelişimle destekli şehir kalitesinin artırılmasına yönelik politikaları içerisinde internet kullanımı, kablosuz

iletişimin yaygınlaştırılması ve çevre düzenlemelerinde teknolojik araçlardan yararlanmak adına gösterilen bir çaba söz konusudur.¹

Kentsel yaşam kalitesi politikalarında göze çarpan bir başka nokta, Cittaslow'un vatandaşları mümkün olduğunca stresten uzak bir yaşama sevk etmek ve onların stres ile olan bağına kuracak olan her türlü kirlilik unsurundan kaçınmaya çalışmaktadır. Çevre, gürültü ve görüntü kirliliği gibi birçok konuda sorumluluk alınarak sorunun çözülmesi hususunda Cittaslow'un bu politikaları insanlara rahatça yaşayabilecekleri bir yaşam alanı yaratma çabasıdır. Yavaş kentler için önemli olan, öncelikli olarak vatandaşlarının yaşam kalitesini mümkün olduğunca psikolojik olarak kendilerini iyi hissetmeleri ile birlikte arttırmaktır.²

2.4. Yerel Üretim ve Ürünlerin Desteklenmesi Politikası

Yerleşim yerlerinin kendi iç yapılarını koruma konusunda mümkün olduğunca hassas davranmaya çalışan Cittaslow yönetimi tarımsal üretim, turistik faaliyetler ve yerel esnafın çabaları gibi konu başlıklarını bir arada değerlendirerek zincirleme bir değer oluşturmaya çalışmaktadır. Bu noktada temel amaç üretimin, üretimi gerçekleştirenin ve onu tanımak adına ulusal ve uluslararası alanda yerleşim yerini ziyaret edenin bir arada olabilmesini sağlayacak bir yapının inşa edilmesidir. Böylelikle gerçek anlamda bir yavaş şehri kendi değerlerini korumasıyla birlikte kendisini tanıtmaya da kolaylıkla mümkün olabilecektir.

Cittaslow politikaları dâhilinde tarım, turistik ve esnaf ile ilgili konularda belirlenen yol haritasının unsurlarını aşağıdaki gibi sıralamak mümkündür:³

- Yerel olan ve yereli temsil eden tüm üretim faktörlerinin korunması, geliştirilmesi ve tanıtımına çabalanması,
- Yerel üretimi gerçekleştiren tarafların şartlarının iyileştirilmesi ve buna istinaden de yerleşim yerlerini ziyaret edeceklere yerelin sahip olduğu tarihsel kimliğin tanıtımı,

¹ Özmen - Birsen - Birsen, s. 13.

² Coşar, s. 229.

³ Şahin - Kutlu, s. 59.

- Özellikle gastronomi odaklı olarak gerçekleştirilecek olan çalışmalar ile birlikte gıda üretimi, yemeğe dönüşümü ve sunumu konusunda çeşitli faaliyetlerin yürütülmesi,
- Bireysel anlamda, turizm amaçlı olarak yerel ürünlerin ve üretimin tanıtımı konusunda çaba sarf eden girişimci ve esnafın faaliyetlerinin mümkün olduğunca güçlü bir şekilde desteklenmesi,
- Yerelliğin bir kimlik olarak benimsenmesi ve günlük yaşam pratiği içerisinde uygulanması adına çevrenin de sürece dâhil edilerek yerel halktan mümkün olduğunca yüksek ölçekli bir desteğin alınması.

Bu politikaların aslında temel amacı, kaybolma riski ile karşı karşıya bulunan tüm yerel unsurların korunarak ve geliştirilerek turizm süreci içerisine dâhil edilmesinin sağlanmasıdır. Özellikle gıda maddelerinin yerel kimliğin sahip olduğu, kendisine has, doğal teknikler ile üretimine devam edilmesi Cittaslow'un temel amaçlarından biri olmaktadır. Bu şekilde yerel üretimin niteliği korunmaya çalışılırken, aynı zamanda onun uzun yıllar boyunca kendi içerisinde saklı kalma durumunu da ortadan kaldırılmaktadır. Bu durumun süreklilik arz ederek bir turizm faaliyeti unsuru haline gelmesi de Cittaslow'un tarım, turistik ve esnaf politikaları kapsamında en önemli hedeflerinden biri olmaktadır.¹

Hali hazırda Cittaslow, yerel gıda üretiminin yavaş yemek felsefesi üzerinden tanıtımı ve yaygınlaştırılması konusunda ciddi ölçekli bir çalışma potansiyeline sahiptir. Buna istinaden de tamamıyla sağlıklı besin üretimine dayalı bir sistem kabul görmekte, aynı zamanda bu sistemin bir yaşam biçimi olarak kabul edilerek konuya eğilimi ve ilgisi bulunan tüm çevrelerdeki turistlerin bir Cittaslow ağı üyesi olan yerleşim yerine çekilmesi sağlanmaktadır. Tüm bunların yanı sıra, söz konusu gıda üretimi ile birlikte yerel kültürü temsil eden esnaf kesiminin bu sürecin içerisinde başat role sahip olması ve yerelliğin sahip olduğu değerleri koruma ve yaygınlaştırma konusunda çaba sarf edildiği görülmektedir.²

¹ Özmen - Birsen - Birsen, s. 13.

² Özgür Karabağ, Fatih Yücel and M. Emin İnal, *Cittaslow Movement: An Opportunity For Branding Small Towns And Economic Development In Turkey*, International Journal of Economics and Research, Vol.: 3, No: 3, 2012, s. 70.

2.5. Slow Food Ağının ve Faaliyetlerinin Desteklenmesi

Cittaslow mekanizmasının temelinde yer alan, hatta Cittaslow'un kuruluşuna hizmet eden yavaş yemek felsefesi yavaş bir şehir olabilmek adına takip edilen politikaların içerisinde kendisine önemli bir yer bulmaktadır. Buna göre yavaş yemek hem bireyin hem toplumun hem de bir yerleşim yerinin yaşamsal faaliyetlerine etki edeceği düşüncesi ile birlikte sürecin içerisinde yer almaktadır. Bu nedenle yavaş yemek faaliyetlerinin, bir ağ mantığı ile yaygınlaştırılması açısından Cittaslow'un işleyişinde, konunun gıda üretimi ve tüketimi tarafında etkisi olsa da genel olarak işlevselliği söz konusudur.

Politika açısından bakıldığında yavaş yemek algısının, bir politika olarak Cittaslow içerisinde yer almasını sağlayan temel faktör iyi ve gastronomik anlamda haz sağlayacak bir gıda üretiminin sağlanması ile birlikte sağlıklı bir besin üretim zincirinin kurulması konusundaki istekliliktir. Bu nedenle söz konusu Cittaslow politikasında üye ya da aday yerleşim yerlerinin yönetiminden ve vatandaşlarından temel beklenti sağlıklı, doğallığını kaybetmiş ve bireyin yaşamsal fonksiyonlarına uzun vadede büyük zararlar verecek olan gıda maddelerinin üretiminin ve tüketiminin kesin olarak reddedilmesidir.¹ Yine söz konusu politika ile birlikte Cittaslow yönetiminin üye ve aday yerleşim yerleri ile vatandaşlarından yana olan en önemli beklentilerden biri mevsimlik olarak nitelikli gıda üretimi ile birlikte endüstriyel yöntemlerden mümkün olduğunca uzak durulmasına çalışılmasıdır. Bu sayede yerelde ve özelde, toplumun sağlıklı ve herhangi bir üretim tehdidinden arınmış olduğu bilinen gıda ürünlerini kullanmasını teşvik edilmektedir.²

Yavaş yemek ile ilgili Cittaslow mekanizmasının politikalar nezdinden önem atfettikleri konulardan bir diğeri de konunun mutlak olarak eğitim yönlü bir boyutunun bulunması ve buna istinaden de hem belde halkını eğitmek hem de beldenin yavaş yemek felsefesine uygun olan gıda üretimini tanıtmak adına çaba sarf edilmesidir. Özellikle yavaş yemek felsefesi adına Cittaslow bilinçlendirme konusuna büyük bir önem vermekte ve buna istinaden de üye aday yerleşim yerlerinin yönetimlerinden bu konulara dair çeşitli faaliyetler ve eğitim çalışmaları

¹ Güven, s. 115.

² Şahin - Kutlu, s. 57.

geliştirmelerini beklemektedir.¹ Yavaş yemek, Cittaslow politikaları içerisinde çift yönlü olarak değerlendirilebilecek bir noktadadır. Buna göre yavaş yemek hem gıda üretimi hem de gıda tüketimi açısından değerlendirilen bir konudur. Buna istinaden de politikaların uygulanması aşamasında taraflar mutlak olarak üretimleri ve tüketimleri açısından değerlendirilerek Cittaslow uygunluğu elde etmekte ya da edememektedir.

2.6. Misafirperverlik, Farkındalık ve Eğitim Politikaları

Cittaslow'un bir turizm ögesi olarak kullanılabilmesi öngörüsü ile birlikte oluşturulmuş olan yapısı içerisinde, yerel halkın Cittaslow faaliyetlerini doğru şekilde algılaması ve buna istinaden bir tutum ve davranış geliştirmesi son derece önemli olmaktadır. Buna istinaden de Cittaslow ağının bir parçası olan ya da olmak isteyen taraflar için misafirperverlik, farkındalık ve bu konular ile birlikte Cittaslow sistemine dair eğitim konusunda yerel halkın sürece dâhil edilmesi büyük önem taşımaktadır. Kentin tam anlamıyla konuya dair bilincinin yerleşmediği bir Cittaslow üyelik sürecinin Cittaslow üyeliğinin istenen başarı düzeyine ulaşması kolay gözükmemektedir.

Cittaslow politikaları içerisinde misafirperverlik, farkındalık ve bu konular ile birlikte Cittaslow sistemine dair eğitim konusunda yaşanan sürecin unsurlarını aşağıdaki gibi sıralamak mümkündür:²

- Yerel halkın, kendi topraklarını ziyaret edecek yerli ve yabancı turistler nazarında kendisini nasıl tanıtmaları gerektiği konusunda bilinçlendirilmesi ve pratikteki uygulamaların kontrol edilmesi,
- Sürecin, yerleşim yerine mümkün olduğunca fazla turisti çekmesine imkân sağlaması adına bilinçli bir tanıtım kampanyası oluşturabilmek konusunda yerel halkın desteğinin mutlak olarak elde edilmesi,

¹ Pajo - Uğurlu, s. 71.

² Özmen - Birsen - Birsen, s. 14.

- Yerleşim yerinin tarihi konumu hakkında yerel halkın bilgisinin yeterli seviyede oluşmasına dair gereken eğitim desteğinin sağlanması,
- Sürecin genel bir farkındalık yaratabilmesi adına, süreklilik arz edecek şekilde Cittaslow konusunun ne ifade ettiği ve insanlara ne sunduğu konusunda eğitimlerin verilerek öncelikli olarak Cittaslow'un anlamını kavramalarının sağlanması,
- Yavaşlığın sadece bir faaliyet olmadığı ve bir felsefe olduğunun yerel halka benimsetilmesi.

Özellikle misafirperverlik davranışı temelinde Cittaslow'un bu politikalarına bakıldığı süre zarfında yerel halkın hali hazırda, kültüründe var olan değerlerin daha ciddi bir şekilde pratiğe uygulanması konusunda bir çabanın ortaya çıktığı görülmektedir. Dün ile bugün Cittaslow'un temel mantığı içerisinde bir araya getirilirken, aynı zamanda yerel halkın bu noktada geçmişi bugüne nasıl yansıttığı konusu da ön plana çıkmaktadır. Diğer bir açıdan da Cittaslow, misafirperverlik, farkındalık ve bu konular ile birlikte Cittaslow sistemine dair eğitim hususlarında yerleşim yerlerinin bireyselliği, bir başka deyişle beldelerin kendilerine özgü oluşuna da vurgu yapılmaktadır.¹

Bu politika ile birlikte yerleşim yerinin genel olarak yakın çevresine ve özellikle de turistlere ne şekilde hitap edebileceği konusunda bir fikir yerel halkın zihninde yerleşmektedir. Cittaslow uygulamalarının sadece belde sakinlerine değil, aynı zamanda beldeyi ziyaret edecek olan taraflar için de uygun olması gerektiği bilinci Cittaslow'un belki de en önem verdiği konulardan biridir. Bu sayede turistlerin belde çekilmesinin yanı sıra beldenin Cittaslow konusundaki faaliyetlerine dair bir farkındalık da oluşmaktadır.²

¹ İrfan Arıkan, Alev Dünder & Laura Sophie Edlinger, *Is Cittaslow an Effective Model in Destination Development for Sustainable Tourism? A Case Study in Austria*, International Conference 'Science in Technology' SCinTE 2015, p. 23.

² Ünal, s. 16.

2.7. Sosyal Uyum, Ortaklıklar ve Projelerin Desteklenmesi

Cittaslow için farkındalık yaratacak şekilde hareket edilmesi ve buna istinaden de hem yerelde de hem de yerelin dışında sürecin nasıl işlediği hususunda yerel halkın mutlak olarak bir arada hareket etmesine çalışılmaktadır. Çoğunlukla bireysel çabaların sürecin kalitesine destek olacağı yönünde bir algı söz konusu olsa da aslında hem yerel yönetimlerin hem de Cittaslow yönetiminin ortak düşüncesi, toplu halde hareket edilmesi, bir dayanışmanın sağlanması ve sistemin zincirlerinin birbirlerine bağlı olarak süreci işletmeleridir. Bu nedenle de Cittaslow'un sosyal dayanışma algısı ve desteği büyük bir öneme sahip olmaktadır.

Cittaslow politikaları içerisinde sosyal dayanışma politikaları konusunda yaşanan sürecin unsurlarını aşağıdaki gibi sıralamak mümkündür:¹

- Büyük ölçüde, Cittaslow ağına dâhil olmadan önceki süreçte yerel halkın süreç hakkında ve gelecek aşamalara dair bilgilendirilmesinin sağlanması,
- Bireysellikten ziyade, toplu olarak, bir dayanışma içerisinde, tüm yerel halkın prosedürlere uyumlu bir faaliyetlerinin zincirinin içerisine dâhil edilmesi,
- Yavaş felsefesinin ne olduğunun ve uygulamalarının beraberinde taraflara neler getireceği konusunda detaylı ve anlaşılabilir değerlendirmelerin yapılması,
- Özellikle gıda üretimi konusunda yerel halkın daha bilinçli ve daha doğal ürünler ortaya koyma konusunda neler yapmaları ve birbirlerine nasıl destek olacakları konusunda bilgilendirilmelerine çalışılması,
- Yerel halkın farklı şekillerde ortaya koymuş oldukları ürün ve çabaların yerleşim yerinin ortak tanıtım çıkarlarına hizmet edebilmesi adına bir yönetim mekanizmasının kurulması,
- Sürecin, Cittaslow'un müdahalesi olmadan önce de yerel yönetimler tarafından düzenli olarak denetlenmesi ve gereken yönlendirmelerin gerçekleştirilmesi.

¹ Şahin - Kutlu, s. 60.

Cittaslow, büyük ölçüde dayanışma ve farkındalık esasına göre işleyen bir sisteme sahiptir. Buna istinaden de yerel yönetimler Cittaslow hususunda etkin bir rol alabilmek adına mümkün olduğunca güçlü bir dayanışma ve farkındalık oluşturmaya çalışmaktadırlar ki bu, sadece projelere destek verilmesi adına değil, aynı zamanda yerel yönetimlerin dışında, bireysel olarak da yerel halkın sürece, kendi eliyle katkı vermesi adınadır. Aynı zamanda yerel halkın büyük bir dayanışma içerisinde hareket etmesi son derece büyük bir önem arz etmektedir. Bu durum hem yerel halkın kendi içerisinde konuya dair farkındalığı hem de yerleşim yerinin dışarı tanıtımı açısından son derece yararlı olmaktadır.¹ Tek başına atılan adımların yerel faaliyetlere herhangi bir yararının olmayacağı düşünülen Cittaslow içerisinde öncelikli olarak farkındalığı arttırılmış bir toplum yapısı ve buna istinaden oluşturulan bir yerel mekanizmaya ihtiyaç duyulmaktadır. Bu mekanizma, sadece yerel yönetimin önderleri tarafından değil, aynı zamanda halkın katılımıyla da oluşturulmaktadır. Buna istinaden de yerel halkın yönetime katılımı güçlendirilmekte ve onların fikirlerinin Cittaslow ağı üyesi olma ya da Cittaslow ağı üyesi olarak sorumlulukları yerine getirme konusunda yardımcı olmaktadır.

İç dayanışmanın önemi aşikâr olmakla birlikte Cittaslow'un önem verdiği önemli bir dayanışma konusu da çeşitli kurum ve kuruluşlarla birlikte diğer Cittaslow ağı üyesi olan taraflarla sürdürülecek ortaklıklardır. Her yerleşim yerinin kendisine özgü bir kültürel dokusu olsa da gelişim ve Cittaslow uygunluğu açısından birbirlerine olan desteği son derece önemli olmaktadır. Cittaslow, kuruluş itibari ile de bu tip bir ortaklık yapısını desteklemekte ve teşvik etmektedir. Bu teşvik ile birlikte, özellikle Cittaslow ağının bir parçası olmayan ve olmak isteği içerisinde bulunan tarafların sürece daha kolay bir katılım sağladıkları görülmektedir.

Cittaslow politikaları içerisinde ortaklıklar konusunda takip edilen yol haritasının unsurlarını aşağıdaki gibi sıralamak mümkündür:²

- Özellikle yavaş yemek felsefesi üzerine kurulu organizasyon ve faaliyetler ile birlikte ortak çalışmalar yürütülmesi,

¹ Ünal, ss. 19-20.

² Şahin - Kutlu, s. 60.

- Gerek yerleşim yeri dâhilinde gerek ülke çapında gerekse de uluslararası alanda Cittaslow ile doğrudan ve dolaylı olarak ilgisi ve etkisi olan kurum ve kuruluşlar ile işbirliği içerisinde olunması,
- Cittaslow ağının bir parçası olan yerleşim yerlerinin yönetimleri ve bu ağın içerisinde resmi kurum ve kuruluş olarak yer alan tüm taraflarla doğrudan iletişim kurularak fikirlerini alınması,
- Cittaslow konusunda, ülke içerisinde daha önceden üyelik elde etmiş olan yerleşim yeri ya da yerleşim yerlerinin sürece dair uygulamalarının neler olduğu konusunda fikirlerinin alınması, koordineli olarak hareket edilmesi,
- Sürece dair eğitim kurumlarının ve eğitim elemanlarının katılımlarının ve fikri anlamdaki desteklerinin alınmasına çalışılması.

Cittaslow dâhilinde, bir yerleşim yerinin farklı kurum ve kuruluşlar ile olan iletişimi son derece önemli olmakla birlikte Cittaslow'un bir ağ olarak tanıtılmasına yardımcı olan nokta da bu iletişim sürecidir. Yerleşim yerleri kurmuş oldukları ortaklıklar sonucunda birbirlerinin gelişimine mümkün olduğunca yardım sağlamaya çalışmaktadırlar. Ağın diğer üyelerinin tecrübeleri, başarıları, geldikleri nokta ve hedefleri ile birlikte projeleri Cittaslow ağı içerisinde bir ortaklığın kurulmasına, bu vesile ile de Cittaslow'un temel felsefesinin tüm taraflara mümkün olduğunca iletilmesini sağlamaktadır.¹ Bu nedenle Cittaslow için belki de en fazla önem verilen konulardan biri yerel, ulusal ve uluslararası alanda ciddi ölçekli, sürekliliği olan ve büyük ölçüde olumlu çıktıları olan ortaklıkların yaratılmasıdır. Bu sayede yerleşim yerlerinin Cittaslow felsefesini ortak bir şekilde kavrayarak, tek tip olmasa bile birbirine genel olarak benzeyen bir kent yönetim sisteminin kurulması adına destekleyici olmaktadır.

¹ Angelo Presenza, Tindara Abbate and Mirko Perano, *The Cittaslow Certification And Its Effects On Sustainable Tourism Governances, Enlightening Tourism. A Pathmaking Journal*, Vol. 5, No 1, 2015, s. 52.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

AKTÜEL TURİZM TÜRÜ OLARAK CITTASLOW VE DÜNYA GENELİNDE ÖN PLANA ÇIKAN CITTASLOW UYGULAMALARI

1. AKTÜEL TURİZM TÜRLERİ ve CITTASLOW

1.1. Aktüel Turizm Türleri

Turizm anlayışı, dünyadaki küreselleşme odaklı gelişmeler ile birlikte gözle görülür bir değişim yaşarken, turizm çerçevesinin içerisine dâhil olan faaliyetlerin sayısı da artmıştır. Artan dünya nüfusu ve insanların değişen turizm ve eğlence beklentileri turizm işletmelerinin anlayışlarında da ciddi ölçekli bir değişimin yaşanmasına da sebebiyet vermiştir. Böylelikle gerek turizm işletmeleri gerekse de dünya üzerindeki yerel yönetimlerin kendi sınırları dâhilinde yürütmüş oldukları çalışmalar sonucunda farklı ve insanların sıra dışı beklentilerine cevap verecek bir turizmcilik anlayışı ortaya çıkmıştır.

Literatürde farklı isimler ile anılıyor olsa da çoğunlukla “aktüel turizm” olarak bilinen bu tür içerisine birçok farklı turizm faaliyetini almaktadır. Buna göre aktüel turizm, doğal güzellikler ve tarihi eserler başta olmak üzere, insanların dinlenme, konaklama ve eğlence ihtiyaçlarını hem alışlagelmiş hem de sıra dışı yöntem ve uygulamalar ile karşılama amacını güden turizm faaliyetlerinin bütününe verilen ad olmaktadır. Bir başka deyişle aktüel turizm, güncel olarak bireylerin değişen isteklerine gerekli ölçüde cevap verebilmek ve onların bir turizm ya da tatil faaliyetlerinden yana olan son derece farklı beklentilerini karşılamak adına oluşturulmuş, geniş bir uygulama yelpazesini tanımlamaktadır.

Çoğunlukla turizm kavramı ile algılanan tatil yapmak ve bu tatile istinaden de eğlence faaliyetlerine katılmaktır. Bununla birlikte çeşitli doğal alanlarında ve tarihi mekânların ziyareti de turizmin temel mantığı içerisinde yer almaktadır. Fakat aktüel turizm türleri bu algının değişimi konusunda bir başlangıç teşkil etmektedir. Buna göre aktüel turizm türleri, tatil yapmanın da ötesinde, insanların kendilerine ait belirledikleri ve hobi olarak nitelendirilebilecek olan istek ve beklentilerini de onların isteklerine göre şekillendirmektedir.

Bu durum her geçen gün, insanların beğenilerine uygun yeni faaliyetlerin keşfine de yardımcı olmaktadır.

Turizmcilik açısından en çok bilinen ve üzerinde en fazla faaliyetin bulunduğu aktüel turizm türleri akarsu turizmi, av turizmi, dağcılık, golf turizmi, hava sporları, inanç turizmi, kış sporları turizmi, kongre turizmi, kuş gözlemciliği, mağara turizmi, sağlık ve termal turizm, su altı dalış, yat turizmi ve yayla turizmidir.¹ Örnekleri ve içeriği çoğaltılabilecek olan bu aktüel turizm türlerinin yelpazesi, bireysel girişimlerin de büyük katkısı ile her geçen gün genişlemektedir. Buna istinaden de birbirinden farklı aktüel turizm türleri her geçen gün literatüre eklenmektedir. Aynı zamanda turizm işletmeleri ile birlikte bireysel girişimcilerin de katkısı sonucunda aktüel turizm türlerine katılım gösteren birey ve topluluk sayısı da artmaktadır. Özellikle de yukarıda sıralanan aktüel turizm türlerine gruplar halinde katılımlar gerçekleştirilmektedir.

1.2. Bir Aktüel Turizm Türü Olarak Cittaslow

Cittaslow'un temel amacı yereldeki yaşam anlayışının değişimi ve daha fazla doğallığa adanmış bir yaşam biçiminin kabulünü, hatta bunun yaygınlaştırılmasını savunuyor gibi olsa da sistemin küresel bir ağ haline gelmesi ile aslında ciddi bir turizm potansiyeli yarattığını görmek de mümkündür. Burada Cittaslow'un süreçteki tetikleyici rolü, yerleşim yerlerinin sahip oldukları turizm potansiyelini doğallık ve yavaşlık yaklaşımları ve kuralları üzerinden açığa çıkarmaktır. Böylelikle hem Cittaslow ağının içerisinde hem de ağın dışında bulunan turistlerin uğrak yeri haline gelebilecek bir alan yaratılmaya çalışılmaktadır.

Uygulama açısından bakıldığında Cittaslow, her ne kadar yerel anlamda bir içe kapanış ve öze dönüş mesajı taşıyor olsa da aslında dışa açılımında bir göstergesi olarak algılanabilir. Cittaslow'un turizm odaklı yaklaşımlarında, ağın bir üyesi olan yerleşim yerinin sahip olduğu gelirlerin, yerel ürünlerin ve yerel değerlerin tanıtımıyla birlikte elde edilecek turizm girdi ise arttırılması da bulunmaktadır.² Bu şekilde Cittaslow ağı, üyesi olan yerleşim yerlerinin finansal kalkınması ve yerel

¹...;<http://www.ktyatirimisletmeler.gov.tr/TR,9872/alternatif-turizm-turleri.html>; (14/12/2016).

² Keskin, s. 96.

Üretim ile yerel kültürün sürdürülebilirliğine ve daha geniş kitlelere tanıtımına etkin bir şekilde katkı sağlamayı amaçlamaktadır.

Cittaslow'un aktüel bir turizm türü olarak fonksiyonlarını şu şekilde sıralamak mümkündür.¹

- Yavaş turizm ile birlikte yerel kimliğin daha geniş kitlelere tanıtımının sağlanmasına yardımcı olmak,
- Farklı turizm faaliyetleri ile birlikte sadece konuya ilgisi olan bireylerin ve grupların değil, konuya dışarıdan katılım gösterenlerin de Cittaslow faaliyetlerine katılımını sağlamak,
- Misafirperverlik ilkesi dâhilinde, yerleşim yerlerinin her birinde daha fazla ve daha sürdürülebilir bir turizm potansiyeli oluşturmak,
- Her bir Cittaslow ağı yesi olan yerleşim yerinin sahip olduğu farklı turizm olanakları ile her biri üyenin turizm geliri elde etme şansının mümkün olduğunca eşit bir şekilde dağıtımını sağlamak,
- Gastronomi başta olmak üzere birbirinden farklı turizm türlerinin ortaya çıkarılmasına destek vermek,
- Artan turizm potansiyeli ile birlikte ortaya çıkabilecek doğal ve kültürel dokunun bozulmasına karşı ortak eylem planları geliştirmek,
- Aktüel turizm türlerinin ihtiyaç duydukları teknolojik ihtiyaçların sağlanması sürecinde yerel kültürü, değerleri ve doğallığı korumak adına alternatif eylem planları geliştirmek.

¹ eri, ss. 97-99.

2. DÜNYADA ÖN PLANA ÇIKAN CITTASLOW UYGULAMALARI

2.1. Cittaslow'un İlk Adımı Olarak İtalya

Cittaslow sisteminin kuruluşu açısından hem felsefi hem de pratik anlamda büyük bir önemi bulunan İtalya dünya genelinde bir Cittaslow ağının kurulması adına ilk adımın atıldığı ülkedir. Bu nedenle İtalya'nın Cittaslow açısından bir mihenk taşı olma durumu vardır. Özellikle İtalya'nın yemek kültürüne olan bağlılığı gerçek anlamda yavaş yemek felsefesinden diğer birçok alandaki yavaşlık algısına uzanan yelpazede bir sistemin, bir ağın ve bir kültürün oluşturulmasını mümkün kılmıştır. Mevcut süreçte İtalya Cittaslow ağı içerisinde 81 yerleşim yeri ile temsil edilmektedir ve dünya üzerinde, Cittaslow ağı içerisinde, bir ülkede en fazla üye yerleşim yerinin bulunduğu ülke İtalya'dır.¹ Bunda, İtalya'nın Cittaslow konusunda öncü bir ülke olmasının ve sürecinin gidişatını belirleyen, oturmuş bir algısının bulunmasının büyük bir önemi bulunmaktadır.

Aslında İtalya'nın yavaşlık felsefesine dayanan uygulamaları 1970'li yılların başına gitmektedir. Doğal beslenme konusunda ciddi adımların atıldığı, bunun bir üretim kültürü haline dönüştürüldüğü ve nihayetinde de ülkenin turizm anlayışının temeline yerleştirildiği İtalya'da özellikle yerel yönetimlerin ve yerel olarak oluşturulan organizasyonların da desteği ile birlikte yerel olan her şeyin bir anda tanıtımının hız kazandığı ve böylelikle de daha fazla yerli ve yabancı turistin sürece katılımının sağlandığı görülmektedir.² Bu durum, İtalya'nın Cittaslow konusunda öncül olmasından önceki süre zarfı içerisinde, ülkenin kendisine bu konuda bir kimlik kazanması ve böylelikle de diğer ülkelere ve yerleşim yerlerine önderlik etmesi adına ciddi ölçekli tetikleyici bir unsur olmuştur.

İtalya'nın Cittaslow konusunda belki de en önemli ve en dikkat çekici özelliği, uygulamalarının hemen her birinin zaman içerisinde diğer Cittaslow ağı üyesi olan yerleşim yerlerinin yol haritasına dönüşmüş olmasıdır. Buna göre İtalyan

¹...:http://http://www.cittaslow.org/network/search?field_country_tid=1&field_network_target_id=Al1&title=-+Any+-; (14/12/2016).

² Bo Meng and Kyuhwan Choi, *The Role Of Authenticity In Forming Slow Tourists' Intentions: Developing An Extended Model Of Goal-Directed Behavior*, Tourism Management, No: 57, 2016, s. 398.

Cittaslow üyesi beldelerinin temel ve ortak özelliği, bir yerleşim yerinin kültürel kimliği üzerine odaklanması, bunu güçlendirmeye çalışması ve tüm tanıtım faaliyetlerini bunun üzerine kurmuş olmasıdır. Bunun yanı sıra söz konusu yerleşim yerinin sahip olduğu doğal güzellikler ve onu farklı kılan özellikler de tanıtım hamlelerinin temelini yerleştirerek başka hiçbir unsurun sürecin içerisine dâhil edilmesine izin verilmemektedir.¹ İtalya'daki bu baskın ve inançlı tutum Cittaslow'un sistematik olarak tutunmasına ve örnek bir uygulama olarak dünya çapında bir ağa dönüşmesine yardımcı olmuştur. Yereli koruma ve kalkındırma düşüncesinin en katı ve en geniş kapsamlı uygulamaları sürekli olarak İtalyan toprakları üzerindeki yerleşim yerlerinde gözlemlenmiştir.

İtalya'da yereldeki Cittaslow algısı, her ne kadar yerel olarak nitelendiriliyor olsa da aslında son derece uluslararası bir boyuta sahiptir ve bu konuda dünya genelindeki birçok Cittaslow unvanına sahip yerleşim yerinden daha dışa dönük ve daha fazla uluslararası organizasyonlar bazında ilerlemektedir. Buna göre İtalya'daki Cittaslow unvanına sahip yerleşim yerleri mevcut olan yerlerini, gerçekleştirilen çalışmalar ve düzenlenen faaliyetler ile birlikte birer **marka kent** haline getirme çabası gösterilmiştir. Sahip oldukları tüm özellikler, bu yerleşim yerlerinin değerini ortaya koymakla birlikte onların ulusal ve uluslararası tanıtımı konusunda da ön plana çıkarmıştır.² Bu sayede İtalya'daki Cittaslow düşüncesinin, yereldeki değerleri parlatmak, korumak ve geniş bir kitleye yayma şeklinde geliştiğini görmek mümkündür. Bu sayede İtalya'da Cittaslow ve onun ağına mensup olan yerleşim yerlerinin giderek markalaştıkları görülmüştür. Bu markalaşma hamlesinde, İtalyan kültürüne olan bağlılık ile birlikte yereli korumak adına gösterilen direnişin son derece büyük bir önemi bulunmaktadır. Bu bakış açısı sadece İtalya'daki yerleşim yerlerinin değil, tüm bir Cittaslow ağının da temel düşüncesi olmuştur.

Son derece geniş ölçekli ve zengin bir Cittaslow kültürü bulunan İtalya'nın genel olarak Cittaslow ağı içerisinde yer alan yerleşim yerlerinin ön plana çıkan uygulamaları ve yaklaşımlarını şu şekilde sıralanmak mümkündür:

¹ Merve Görkem Bilgi, *Türkiye'nin Sakin Şehirlerinde Permakültürel Koruma, Planlama, Yönetim ve Eğitim Pratikleri*, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, No: 29, 2013, s. 50.

² Duygu Ak ve Doğan Bıçkı, *Yavaş Kent (Cittaslow) Hareketinin Kentsel Yaşam Kalitesi Bağlamında Değerlendirilmesi*, Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, Cilt: 9, Sayı: 46, 2016, s. 619.

- Abbiategrosso ve Altomonte kasabaları başta olmak üzere birçok Cittaslow üyesi yerleşim yerinde, yılın her ayında, ulusal ya da ulusal bazda düzenlenen her seferinde farklı sosyokültürel tanıtım ve yiyecek temalı organizasyonlar düzenli olarak organize edilmektedir.¹
- İtalya'nın Cittaslow konusunda en fazla önem verdiği konuların başında kamunun refahı, rahatlığı ve huzuru gelmektedir. Buna en ciddi örnek olarak da Bra'da kamu hizmetlerinden geniş bir süre zarfı içerisinde, beldedeki tüm vatandaşların yararlanabilmesi adına Cumartesi günleri de kamu kuruluşlarının açık olması gösterilebilir.²
- Yine Bra'da, 2004 yılında kurulan Gastronomik Bilimler Üniversitesi, her ne kadar yavaş yemek felsefesine akademik ve bilimsel bir zemin hazırlaması düşüncesi ile kurulmasına karşın üniversitenin çalışmaları Cittaslow kapsamı içerisine dahil edilmiş ve üniversitenin temel amacı yavaş yemek felsefesinin yavaş bir şehrin yavaş yaşamına nasıl entegre edileceği ve bunun bilimsel boyutunun insanlara ne şekilde aktarılması gerektiği olmuştur.³
- Greve-in-Chianti, Cittaslow ağındaki kent yönetim sistemi adına, vatandaşlar için son derece önemli bir yere sahiptir. Buna göre beldedeki işsizlik sorununa çözüm bulmak amacıyla sadece yerli üretimin teşviki, bunun yaygınlaştırılması ve bu alanda da yerli halkın istihdamından başkasına izin verilmemesi hem işsizlik sorununa çözüm bulunması hem de yerel üretimin düzeyinin yükseltilmesine yardımcı olmuştur.⁴
- Orvieto, Cittaslow ağının doğuşu ve gelişimi konusunda son derece ciddi bir öneme sahiptir. Buna göre, uzun yıllar boyunca sıkışık trafik, buna bağlı olarak ortaya çıkan hava kirliliği ve ulaşım zorluklarını ortadan kaldırmak adına kurulan funiküler sistemi ve vatandaşların pratik bir şekilde ulaşımını sağlayacak türden araçların temini, yavaş şehir yaşamı felsefesinin öncü projelerindedir.⁵

¹ Pajo - Uğurlu, s. 69.

² Donat - Yavuzçehre, s. 123.

³ ...; <http://http://www.dac.dk/en/dac-cities/sustainable-cities/all-cases/food/bra-slow-food---slow-city/>; (15/12/2016).

⁴ Susan Radstrom, *A Place Sustaining Framework for Local Urban Identity: an Introduction and History of Cittaslow*, Italian Journal of Planning Practice, Vol.: 1, Issue: 1, 2011, s. 101.

⁵ Radstrom, s. 103.

- Torino merkezli olan ve Cittaslow ağı içerisindeki en önemli organizasyonlardan olan **Terre Madre** ağın değerini arttıran ve kimliğini pekiştiren faaliyetlerin başında gelmektedir. Buna göre iki yılda bir düzenli olarak gerçekleştirilen etkinlikte, yavaş yemek felsefesi temelinde hem gıda üretimine hem gıda tüketimine hem de tüm bunların toplumsal yaşama yansımalarına dair görüşler paylaşmakta, ürünler ve projeler sergilenmektedir. Uluslararası bir organizasyon olan Terra Madre'ye dünyanın dört bir yanından ve çok farklı kesimlerden insanın katılımı organizasyonun kimliğinin gelişimine katkı sağlamakla birlikte yavaş yaşam felsefesinin yerleşmesine de sosyal ve akademik bir zemin yaratmaktadır.¹
- Ülkedeki Cittaslow ağının en sade yerleşim yerlerinden biri olan San Vincenzo'da bulunan ve yerel ismi La Palamita olan balığın tamamıyla geleneksel yöntemlerle suya, çevreye ve diğer deniz canlılarının yaşam alanlarına zarar vermeden avlanma şekli hem nesilden nesile aktarılmakta hem de uluslararası alanda bu geleneksel avlanma şekli uygulanmak adına teşvik edilmektedir.²
- Haziran 2006'da San Remo'da gerçekleştirilen Yavaş Şehir İtalya Ulusal Kongresi Cittaslow organizasyonu açısından büyük bir önem ve örnek teşkil etmektedir. Buna göre bu kongrede, ulusal bazdaki gıda üreticilerinin ve çiftçilerin katılımı ile ülkenin hem Cittaslow bünyesinde hem de kendi içerisinde sağlıklı gıda üretimi adına tüm kesimlerin fikri alınmış ve gelecek süreç için bir yol haritası belirlenerek bu harita bir kanun niteliği de taşımaktadır.³

2.2. İspanya'da Cittaslow Uygulamaları

Avrupa sınırları içerisinde, İtalya'dan başlayan Cittaslow akımı sonrasındaki süre zarfında Cittaslow ağına katılan ilk ve en önemli ülkelerden biri olan İspanya, hali hazırda etkin bir turizm yönetimi sistemine sahiptir. Mevcut süreçte de İspanya

¹ S. Ekincek, Sakin Şehir (Cittaslow) Yöneticilerinin Sakin Şehir Hareketine Ve Sürdürülebilirliğe Yönelik Değerlendirmeler, Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, YYLT, Eskişehir, 2014, s. 13.

² Nazan Karakaş Özür, *Sakin Şehir/Cittaslow Hareketi ve Yerleşme Coğrafyası*, SDÜ Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi, Sayı: 37, 2016, s. 167.

³ Y. Coşar, Yavaş Şehir (Cittaslow) Olgusunun Turist Davranışları Ve Yerel Halkın Kentsel Yaşam Kalitesi Algısına Etkileri, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, YDT, İzmir, 2013, s. 32.

Begur, Lekeitio, Mungia, Pals ve Rubielos De Mora kasabaları ile Cittaslow ağı içerisinde beş yerleşim yeri ile temsil edilmektedir.¹

İspanya'nın genel olarak Cittaslow ağı içerisinde yer alan yerleşim yerlerinin ön plana çıkan uygulamaları ve yaklaşımları şu şekilde sıralanmaktadır:

- İspanya'da Cittaslow ağına dâhil olan yerleşim yerlerinin büyük bir bölümü, tarihi binaları korumanın yanı sıra bu binaların hemen hepsini konaklama alanlarına dönüştürerek hem turizm açısından bu yerlerine tanıtımını ve çekiciliğini arttırmakta hem de doğal bir yaşam benimsemiş olmakla birlikte Cittaslow'un temel değerlerine vurgu yapmaktadır.²
- Katalonya başta olmak üzere birçok Cittaslow ağı üyesi olan yerleşim yerinde yerel halkın kendi aralarında oluşturmuş oldukları topluluklar mevcuttur ve bu topluluklar Cittaslow faaliyetleri konusunda yerel halkın kendi aralarında örgütlenmelerini sağlamaktadır.³
- **0 Kilometre Restoranlar** adı altında Cittaslow üyesi olan yerleşim yerlerinin kendi aralarında oluşturmuş oldukları bir yere ağ söz konusu olmaktadır ve bu restoranlar sadece yavaş yemek odaklı gıdalara menülerinde yer vermektedirler.⁴
- İspanya'daki Cittaslow ağı içerisindeki yerleşim yerlerinde ortak olarak uygulanan politikaların belki de en önemlisi, tarihi dokunun bugünün teknolojisi ile bir araya getirilmeye çalışılması ve bu sayede de geçmiş ile bugünü bütünleştiren bir dokunun oluşturulmasıdır. Bu sayede İspanya'daki yerel yönetimler, söz konusu faaliyetlerini birer turizm aracı olarak kullanmaktadırlar. Bu hali ile İspanyol Cittaslow ağı üyesi yerleşim yerleri Cittaslow'un temel mantığı ile çelişiyor gibi gözükseler de aslında sistemin içerik olarak zenginleşmesine çalışmaktadırlar.⁵

¹ ...; <http://http://www.cittaslow.org/network/spanish-national-network>; (17/12/2016).

² ...; <http://http://www.slowlivingmediterraneo.com/slow-movement-spanish-cities/>; (17/12/2016).

³ ...; <http://sackersonslifepage.blogspot.com.tr/2013/02/spain-slow-city-movement.html>; (17/12/2016).

⁴ ...; <http://http://www.spainforreal.com/slow-movement-in-spain/>; (17/12/2016).

⁵ Nursen Vatansever Deviren ve Onur Yıldız, *Kontrolsüz Kentsel Büyüme Karşıtı Bir Hareket: Ülke Deneyimleriyle Yavaş Şehirler*, Akademik Bakış Dergisi, Sayı: 51, 2015, s. 362.

- İspanya’da Cittaslow ağı içerisinde bulunan yerleşim yerlerinin yerel yönetimlerinin hemen hepsi **siesta**, yani iş saatleri içerisinde dinlenme iznini resmileştirmiş ve bu saatlerde çalışan verimliliğini arttıracak faaliyetlere odaklanmaktadır.¹

2.3. Polonya’da Cittaslow Uygulamaları

Avrupa’nın Cittaslow ağına ilk katılan ve katılımı ile birlikte de süreci en ayrıntılı şekilde ele alan ülkelerinden biri olarak Polonya süreci de en ciddi ölçekli olarak uygulayan ülkelerden biridir. Hali hazırda, toplam 27 yerleşim yeri ile birlikte İtalya’dan sonra Cittaslow ağı içerisinde en fazla beldeyi bünyesinde barındıran Polonya böylelikle sürecin içerisinde en etkin hareket eden, politikalar uygulayan ve Cittaslow ağı için proje üreten ülkelerin de başında gelmektedir.

Polonya’nın bu kalabalık ağı dâhilinde, genel olarak Cittaslow ağı içerisinde yer alan yerleşim yerlerinin ön plana çıkan uygulamaları ve yaklaşımları şu şekilde sıralanmaktadır:

- Cittaslow’un sistem olarak bir dünya uygulaması olması ve ağın içerisine daha fazla şehrin katılması adına, yerel yönetimlerin kendi çabası ile düzenlenen uluslararası seminerler, konferanslar ve toplantılar dizisi bir festival dâhilinde gerçekleştirilmektedir.²
- Polonya’da bulunan Cittaslow ağı üyesi olan yerleşim yerleri nüfus kontrolü ve söz konusu yerleşim yerlerine olan göç konusunda, kanunlarla da desteklenen politikalar uygulamaktadırlar. Aynı zamanda Polonya’daki Cittaslow ağı üyesi yerleşim yerlerinin çok büyük bir bölümü ağa katılmadan önce, ağın özellikleri ve kriterleri ile ilgili herhangi bir bilgileri olmamasına karşın uyumluluk süreçlerini tamamlamışlardır. Halen de söz konusu yerleşim yerleri kendi belirledikleri, Cittaslow dışındaki kurallar ile birlikte sisteme katkıda bulunmakta ve yeni bir çerçeve yaratmaktadırlar.³

¹ D. Sohn - H. J. Jang - T. Jung, Go Slow and Curvy: Understanding the Philosophy of the Cittaslow slowcity Phenomenon, Berlin, 2015, s. 46.

² ...; <https://http://www..flickr.com/photos/cittaslow/17674362360/>; (23/12/2016).

³ A. K. Sołtys – H. Mainet, ...; <https://http://www..google.com.tr/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=23&ved=0a>

- İtalya'nın dışında ülke içerisinde ulusal bir Cittaslow ağı kuran ilk ülke Polonya'dır. Mevcut süreçte de ülkenin kendi içerisindeki Cittaslow uygulamalarında Cittaslow'un merkez yönetimi ile birlikte ülke içerisinde koordine merkezinde kararlar alınmakta ve ülke genelinde ortak bir politika benimsenmesine çalışılmaktadır.¹
- Polonya'daki ilk Yavaş Şehir olan Reszel'in yerel yönetiminin başlatmış olduğu çalışmalar ile birlikte beldenin tarihi ve mevcut değerlerinin tanıtımı açısından yerel halka ve özellikle de gençlere, bilinçlendirme amacıyla eğitimler verilmekte, bu eğitimler Cittaslow çalışmaları ile birleştirilmektedir.²

2.4. Çin'de Cittaslow Uygulamaları

Dünya genelinde Avrupalı birçok şehirden daha önceki bir süreçte Cittaslow ağı üyesi yerleşim yerlerine sahip olan Çin, özellikle doğal güzellikleri, bunu koruma konusunda yürüttüğü yerel politikalar ve Cittaslow sürecine hızlı bir şekilde uyum sağlaması ile ağın önemli bir parçası haline gelmiştir. Mevcut süreçte Çin, Cittaslow ağı üzerinde Yaxi, Yuhu, Fuli, Jingyang, Shimenshan ve Yanyang kasabaları ile temsil edilmektedir.³

Çin'de hem ülkenin ilk yavaş şehir unvanlı yerleşim yeri hem de genel olarak Cittaslow'un dünya üzerindeki üye şehirleri arasında ilklerden biri olan Yaxi bu süreçte ön plana çıkmaktadır. Buna göre Yaxi'nin ön plana çıkan uygulamaları ve yaklaşımları şu şekilde sıralanmaktadır:

- Yaxi, yavaş şehir algısını büyük ölçüde bitki yetiştiriciliği üzerine odaklamıştır ve bu sayede de özel, doğal ve tıbbi çalışmalar odaklı çay üretiminin dışında birbirinden farklı bitkilerin üretimi ve dolaylı olarak ticareti söz konusudur.⁴

[hUKEwj48sWJ_9bRAhXDLMAKHUSNDDk4FBAWCCUwAg&url=http%3A%2F%2Fhttp://www.geo.uj.edu.pl/2Fpublikacje.php%3Fpdf%3D000209_t2_09%26token%3D4f9d14b7a995b28cbba3ab19257b321b&usg=AFQjCNF6AoPUAEMV8T_amdRwEyGYuDIvog&sig2=NCKBrpDulk_TvsRRwMwZhw&bvm=bv.144224172,d.bGs](http://www.geo.uj.edu.pl/2Fpublikacje.php%3Fpdf%3D000209_t2_09%26token%3D4f9d14b7a995b28cbba3ab19257b321b&usg=AFQjCNF6AoPUAEMV8T_amdRwEyGYuDIvog&sig2=NCKBrpDulk_TvsRRwMwZhw&bvm=bv.144224172,d.bGs); ss. 129-130 (23/12/2016).

¹ K. Plebanczyk, "Provincial Poland: Sustainable Development and Culture in Small and Medium-Sized Towns", Edited by: Svetlana Hristova, Milena Dragicevic Sesticand Nancy Duxbury, Culture and Sustainability in European Cities – Imagining Europolis, New York, 2015, p. 161.

² Deviren - Yıldız, s. 359.

³ ...; <http://http://www.cittaslow.org/node/730>; (24/12/2016).

⁴ S. Yingying, ...; http://http://www.chinadaily.com.cn/china/2010-12/05/content_11653480.htm; (24/12/2016).

- Kasaba, Cittaslow ağı içerisinde bulunan yerleşim yerleri arasında, sınırları içerisinde bulunan tüm sanayi alanlarını ve binalarını sınırları dışına çıkararak alanları doğal alanlara çeviren ilk yerdir.¹
- Mevcut süreçte kasaba, Cittaslow kriterlerine uygun bir şekilde dizayn edilmekle birlikte binaların iç ve dış tasarımları, aralarındaki mesafeleri yol uzunluğu ve genişliği ile diğer yaşam alanları söz konusu kriterlere uygun olarak şekillendirilmektedir.²
- Yaxi hem ulusal hem de uluslararası alanda, Cittaslow ağının üyesi olmasına da imkan sağlayan “Yaxi Altın Çiçek Festivali” organizasyonu ile birlikte hem çiçek yetiştiriciliği konusunda Cittaslow sürecine farklı bir açıdan katkı sağlamakta hem de bu festivalde sunulan eğitimler ile özellikle Cittaslow ağı içerisindeki tüm şehirlerin bitki yetiştiriciliği konusundaki çabalarına destek sağlamaktadır.³
- Çin hükümeti, Yaxi’nin Cittaslow ağının bir parçası olması sonrasında hem kasaba üzerinde hem de Cittaslow konusu üzerinde odaklanmış ve bunun bir turizm aracı olarak nasıl kullanılacağı yönünde yerel yönetim ile birlikte çalışmalar yürütmeye başlamıştır; temel amaç Cittaslow algısını ülkenin diğer küçük ölçekli yerleşim yerlerine odaklamaktır.⁴

2.5. Portekiz Cittaslow Uygulamaları

Avrupa’daki önemli ve fazla sayıda Cittaslow ağı üyesi olan şehre sahip ülkelerden biri olan Portekiz, mevcut ülke turizm potansiyelini Cittaslow’un sahip olduğu turizm katkısından da faydalanmaktadır.

¹ J. Bergman, ...; <http://content.time.com/time/world/article/0,8599,2086805,00.html>; (24/12/2016).

² ...; <https://sanchezvera.com/2012/10/02/91-nanjing-yaxi-slow-town-architecture-design-nanjing-china/>; (12/12/2016).

³ L.Shuya, ...; http://http://www.chinapictorial.com.cn/en/destination/txt/2012-08/02/content_472834.htm; (24/12/2016).

⁴ ...; <http://exkursionsblog.blogspot.com.tr/2011/09/slow-cities-in-chinas-booming-yangtze.html>; (24/12/2016).

Mevcut süreçte, 2016 yılı itibari ile Portekiz’de bulunan altı yerleşim yeri, Lagos, Sao Bras de Alportel, Silves, Tavira, Viana Do Castelo, Vizela’dır.¹

Portekiz’de genel olarak Cittaslow ağı içerisinde yer alan yerleşim yerlerinin ön plana çıkan uygulamaları ve yaklaşımları şu şekilde sıralanmaktadır:

- **Lagos:** Yerel yönetimin temel amacı, şehrin hemen her yerinde, sosyal hayatın devam ettiği tüm alanlarda yeşil alanların sayısının nüfustan ve yerleşim alanının kapladığından daha fazla yer kaplamasına çalışılmaktadır. Bununla birlikte yerleşim yerinde farklı yerlerde bulunan ofis, otopark vb. alanların bir araya getirilerek binaların kapladığı alandan tasarruf edilmeye çalışılmaktadır.²
- **Sao Bras de Alportel:** Yerleşim yerinin muhtelif yerlerinde, teknolojiden uzak geleneksel yöntemlerin tam anlamıyla benimsendiği ve buna göre de geçmiş yıllarda kullanılan ve bugün **ilkel** olarak nitelendirilebilecek olan yaşam, üretim ve satış yöntemlerinin benimsenmesi söz konusu olmaktadır.³ Bir başka deyişle üretim konusunda halen halkın geleneksel yöntemlerden vazgeçmediği gibi kendi aralarındaki alışverişlerde çok uzun yüzyıllar önce kullanılan değiş-tokuş yönteminden faydalandıkları görülmektedir. Bu da bölgeyi yabancı turistler için çekici kılmaktadır.
- **Vizela:** Portekiz’in Cittaslow konusunda, uluslararası anlamda en tanınmış yerleşim yeri olarak görülmektedir. Bir termal turizm merkezi olması dolayısıyla Vizela Cittaslow ağının önemli bir üyesi olarak doğal yolla gerçekleştirilen zorlu fiziksel tedavilerin merkezi haline gelmeye çalışmaktadır. Ayrıca yıllık olarak, her Eylül ayının son Pazar gününde düzenlenen **Uluslararası Yeryüzü Fuarı – Sundayslow** içerisinde yerel ve doğal üretimin haricinde, Cittaslow mantığı dâhilinde gerçekleştirilen farklı projelerin incelenmesine ve değerlendirilmesine çalışılmaktadır. Yerleşim yerinin Cittaslow şenliğinin de aynı şekilde kutlandığı günde, bu şekilde bir toplantı da gerçekleştirilmesi mümkün olmaktadır.⁴

¹...;http://http://www.cittaslow.org/network/search?field_country_tid=23&field_network_target_id=All&title=-+Any+-; (26/12/2016).

²...;<http://http://www.algarveuncovered.com/algarveinfo/news/tabid/1772/articletype/articleview/articleid/96/changes-in-lagos.aspx>; (26/12/2016).

³...; <http://portugalresident.com/embracing-a-slower-pace-of-life>; (26/12/2016).

⁴...; http://cittaslow.vizela.pt/?page_id=29; (26/12/2016).

2.6. Güney Kore’de Cittaslow Uygulamaları

Çin’den sonra, Uzakdoğu’da Cittaslow ağının bir üyesi haline gelen Güney Kore doğal güzelliklerinin yanı sıra ruh sağlığı açısından ülkenin farklı yerlerinde kurulan meditasyon merkezleri ile birlikte aktüel ve alternatif turizm alanlarından birini yaratmayı başarmıştır. Mevcut süreçte, sınırları içerisinde 11 yerleşim yeri bulunan Güney Kore Uzakdoğu’da en fazla Cittaslow ağı üyesi bulunan ülke olarak dikkati çekmektedir.¹

Güney Kore’de genel olarak Cittaslow ağı içerisinde yer alan yerleşim yerlerinin ön plana çıkan uygulamaları ve yaklaşımları şu şekilde sıralanmaktadır:

- Jeonju kasabası, her hafta sonu, sabah saat 10.00 ile akşam 18.00 saatleri arasında kasaba içerisinde araç kullanımını yasaklamış, toplu taşımayı zorunlu kılmış ve aksi halin uygulanması halinde ise ağır para cezaları uygulamayı bir kural olarak benimsemiştir.²
- Shinan kasabasında, bir geçim kaynağı olan tuz, devlet ve yerel yönetim tarafından koruma altına alınarak gelir etkisi arttırılmış, böylelikle de bölgenin hem üretim açısından turizm potansiyeline destek olması sağlanmış hem de doğal üretim şekli ile birlikte yerel kültürün korunması adına konuya hukuki bir boyut da kazandırılmıştır.³
- Hadong kasabasında yüzlerce yıllık yeşil çay yetiştiriciliği konusunda herhangi bir teknolojik aletten faydalanılmamakta ve yerel halkın kültürel öğeleri kullanarak çay toplama çalışmaları teşvik edilirken, aynı zamanda kasabanın içerisinde yer alan Hwagae Sokak Pazarı’nda yerel halkın kendi üretimi olan ürünlerden başka hiçbir şeyin satışına, yılın herhangi bir zamanında izin verilmemektedir.⁴

¹ ...; [http://http://www..cittaslow.org/network/search?field_country_tid=25&field_network_target_id=All&title=-+Any+](http://http://www..cittaslow.org/network/search?field_country_tid=25&field_network_target_id=All&title=-+Any+;); (30/12/2016).

² ...; <http://livinginthemobilitytransition.forumviesmobiles.org/2014/09/23/is-cittaslow-city-really-slow-a-reflection-from-a-visit-to-a-cittaslow-village-in-south-korea/>; (30/12/2016).

³ ...; http://http://www..koreatimes.co.kr/http://www./news/art/2010/05/203_51610.html; (30/12/2016).

⁴ ...; http://english.visitkorea.or.kr/enu/SI/SI_EN_3_4_12_15_3.jsp; (30/12/2016).

- Güney Kore genelinde, ülkede yer alan Budist inançların uzun yıllardan bu yana yaratmış oldukları ruhani felsefe bir inanış turizmine dönüşmüş ve bu sayede ülkeye gelen turistlerin kendilerini daha iyi hissetmeleri ve yaşam felsefelerinin değişmesi adına, kısa ya da uzun süreli olarak çeşitli ruhsal eğitim ve bedensel rahatlama seansları düzenlenmektedir; bu faaliyetlerin temelinde yavaşlık felsefesi yer almaktadır.¹
- Yesan kasabası doğal güzelliklerinin belirli bir alanını hem ulusal hem de uluslararası bazda film yapım şirketlerinin kullanımına açmıştır. Bu şekilde yerel halk ve yönetim belirli bir gelir elde ederlerken, aynı zamanda bölgenin tanıtımı da gerçekleştirilmektedir.²
- Yeşil algısı ülkede son derece yüksek olmakla birlikte Cittaslow üyesi olmayan yerleşim yerleri de devlet yönetiminin etkisi ve baskısı ile bu konu üzerinde odaklanmaktadır. Ülkenin Cittaslow ağı üyesi olan yerleşim yerleri başta olmak üzere ülkenin sahip olduğu yeşil odaklı alanların ve varlıkların korunması adına, çok küçük yaşlardan itibaren halka, eğitim kurumlarında dersler verilmektedir.³

¹ Sohn - Jang - Jung, ss. 47-48.

² ...; http://english.visitkorea.or.kr/enu/SI/SI_EN_3_4_12_15_6.jsp; (30/12/2016).

³ Deviren - Yıldız, s. 360.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

TÜRKİYE'DE CITTASLOW'UN GELİŞİMİ, UYGULAMALARI ve DÜNYA ÖRNEKLERİ KARŞISINDAKİ DURUMUNA DAİR İNCELEME

1. TÜRKİYE'DE CITTASLOW'UN GELİŞİMİ ve YEREL YÖNETİMLERİN ROLÜ

1.1. Türkiye'de Cittaslow Algısının Gelişimi

Sahip olduğu tarihi doku ve doğal zenginlikler neticesinde, bunun da ötesinde dünyaca ünlü mutfağı ile birlikte Türkiye'nin Cittaslow ağı içerisinde çok önceden beri bulunması gerekirken Türkiye'nin bu süreç içerisinde yer alması uzun bir süre almıştır. Gereken iletişimin merkez Cittaslow yönetimi ile kurulamaması, bilinçsizlikler ve konuya dair yeterli bilginin bulunmaması Türkiye'nin uzun yıllar boyunca Cittaslow ağının dışında kalmasına sebebiyet vermiştir.

Türkiye için Cittaslow konusunda, dolaylı açıdan da olsa milat sayılabilecek olan olay, fast food tüketimine karşı bir tutum olarak gelişen ve önemli bir destekçi kitlesi de bulan Sefertası hareketidir. Sembol olarak kendisine bir sefer tasını seçen örgütlenme, Türkiye genelinde, farklı noktalarda toplantılar düzenlemiş ve bu toplantılar ile birlikte topluma sağlıklı beslenmenin öneminden bahsetmiştir. Aynı zamanda doğal ve kültürel çeşitliliği de telkin eden örgüt böylelikle Cittaslow öncesi Türkiye için önemli bir başlangıç hareketi olmuştur.¹ 2007 yılına dek son derece aktif olarak devam eden bu hareket, Türkiye'de Cittaslow'un ne olduğu konusunda bir ön bildirimde bulunurken, Seferihisar'ın Cittaslow ağı üyesi olması konusundaki girişimleri ile birlikte konu resmi bir boyut kazanmıştır. 28 Kasım 2009 tarihi ile birlikte Seferihisar'ın Cittaslow ağı içerisine dâhil olmasıyla birlikte de Türkiye'de Cittaslow süreci de ilk adımlarını atmıştır.² Seferihisar ile başlayan süreç ise Türkiye'nin geri kalanındaki diğer tüm nitelikli, doğal ve tarihi güzellikleri bünyesinde fazlasıyla barındıran ve turizm potansiyeli yüksek yerleşim yerlerinin birer Cittaslow parçası haline gelmesine ön ayak olmuştur.

¹ Karadeniz, s. 87.

² Sırım, s. 126.

1.2. Türkiye’de Cittaslow Uygulamalarında Yerel Yönetimlerin Rolü

Cittaslow’un nitelikli sonuçlar ortaya koyabilmesi açısından yerel halkın desteği kadar yerel yönetimlerin bilinçli tutum ve davranışlarıyla birlikte uygulamaları da büyük bir önem arz etmektedir. Buna göre yerel yönetimler hem finansal destek sağlama hem denetim gerçekleştirme hem de olanak yaratmak adına, Cittaslow ağı üyesi yerleşim yerlerinin en ciddi ölçekli destekçileridir. Buna istinaden de yerel yönetimler, mümkün olduğunca fazla sorumluluk alarak süreci yönetmek ve yönlendirmek durumundadırlar.

Türkiye’de de bu konuda yerel yönetimlerin bilinçli bir şekilde hareket etmesi ve buna istinaden kendilerine net ve yerel halk ile de paylaşıldığında olumlu yansımaları olacak bir yol haritaları belirlemeleri gerekmektedir. Sadece Cittaslow açısından değil, genel anlamda, Türkiye’de yerel yönetimlerin turizm ve tanıtım gibi konularda atmaları gereken belli başlı adımları aşağıdaki gibi sıralamak mümkündür:

- Finansal destek başta olmak üzere tüm destek alanlarında yerel halkın ihtiyaçlarına cevap verebilmek,
- Elde var olan turizm ve tanıtım potansiyelini en etkin şekilde kullanmak,
- Güncel olan tüm turizm fırsatlarını kullanabilmek adına yerelde var olan tüm kaynaklardan en verimli şekilde yararlanmak,
- Turizm ve tanıtım faaliyetlerin destek sağlayacak tüm yerel değerlerin parlatılması adına fiziksel restorasyonları sağlamak,
- Merkezden destek almak adına etkili bir ilişki ve iletişim ağı kurmak.

2. TÜRKİYE’DE CITTASLOW UYGULAMALARI

2.1. Seferihisar/İzmir ve Yavaş Turizme Yönelik Faaliyetler

Türkiye’nin Ege bölgesinde yer alan İzmir ilinin ilçelerinden biri olan Seferihisar, 386 km²’lik bir yüzölçümüne sahiptir. Seferihisar’ı yerel hem de Cittaslow üyeliği ile birlikte önemli ve etkin kılan unsur, beldenin sahip olduğu 49’5 km uzunluğundaki sahil şerididir ki bu değer Seferihisar’ı Türkiye’nin en uzun sahil şeridine sahip ilçesi yapmaktadır. Gereken Cittaslow kriterlerini büyük ölçüde yerine getiren Seferihisar 28 Kasım 2009 tarihinde Cittaslow ağının bir üyesi olarak kabul

edilmiştir.¹ Seferihisar’ın Cittaslow ağı üyesi olmasını sağlayan birçok farklı ekolojik ve tarihi özelliği bulunmakla birlikte küçük bir ilçe olan Seferihisar’ın sahip olduğu, 2015 yılı ulusal verilerine dayanılarak belirlenen 36.335 kişilik nüfusedir.²

Seferihisar Belediye Başkanı Tunç Soyer ile yapılan görüşmede, beldenin küçük ölçekli nüfusunun bir avantaj olduğu dile getirilmekle birlikte, Cittaslow bilgi aktarımının zorluklarının halkı bilinçlendirme eğitimleri ile üstesinden geldiği Soyer tarafından dile getirilmiştir. Seferihisar’da esnaf, zanaatkar ve halkta Cittaslow algısı yerleşmiş ve farkındalık oluşmaya başladığında Cittaslow adaylık dosyası hazırlanarak yavaş şehir olmak için başvuruda bulunulmuştur. Cittaslow kabul sürecinden sonra ise yeni hedefler, projeler ve festivallerle sistemin sürdürülebilirliği sağlanmıştır. Yavaşlıktan anlatılmak istenen şeyin miskinlikten ziyade huzurlu, sakin bir yaşam tarzı olduğu, literatürde “Sakin Şehir” kavramının kullanılmasının amaca daha uygun olacağı belirtilmiştir.

2.1.1. Yerel Üretim ve Doğal Ürünler Turizmi

- Yerleşim yerinin kendisine ait olan ve çevresinde bulunan yerleşim yerlerine ait olan yöresel yemeklerin ve gıdaların bulunduğu özel bir kitap hazırlanmıştır. Buna paralel olarak da “Tohumdan Sofraya Projesi” ile birlikte gıda tüketimi hakkında öğrencilere çeşitli eğitimler verilerek yerelliğin çocuklar ve gençler üzerinde izler bırakılmasına çalışılmıştır. Benzer eğitimler yetişkinler için de oluşturulmuş ve özellikle yerel pazarların kurulması ile gerçekleştirilen doğal üretim ve satış ortamlarında genç aşçıların yetiştirilmesi adına fırsat yaratılmıştır.³
- Beldenin Sığacık Mahallesi’nde kurulan **Sığacık Üretici Pazarı** yerel üretimin tanıtımı açısından büyük önem arz etmektedir. Yerli ve yabancı turistlerin belde ziyaretleri sırasında Seferihisar’a ait yöresel gıda, lezzet bilgi edinebilecekleri bu pazar hem sağlıklı beslenme hem de beldenin Cittaslow markasının tanıtımını içermektedir.⁴ Belediye Başkanı Tunç Soyer ile yapılan görüşmede yüzde yüz yerel ve doğal üretim olan “Tarhana”nın da markalaşabileceği belirtilmiştir.

¹ Çerçi, s. 100.

² ...; <http://www.izmir.gov.tr/istatistiklerle-izmir>; (11/01/2017).

³ Pajo - Uğurlu, s. 70.

⁴ Sırım, s. 127.

- Toplumsal eşitliğin sağlanması toplumun aynı anda, eşit bir üretim sürecine dahil olmasını sağlamak adına, toplumsal farkındalık yaratmak adına kadınların emeklerinin sergilenmesi ve pazarlanması adına adım atılmıştır. **Kadın Emeği Evleri** olarak bilinen organizasyonun kadınların üretime katılımını sağlaması, onların eğitimi ve güçlendirilmesi adına çabaları söz konusudur. Bu organizasyon dâhilinde olan kadınların üretimleri beldenin çeşitli noktalarında sergilenmekte ve pazarlanmaktadır. Böylelikle de hem kadınların hem de genel olarak beldenin ekonomisine ve turizmine katkı sağlanmaktadır.¹
- Enerji politikaları açısından öncül projeler gerçekleştiren beldede Sığacık Üretici Pazarı üzerine kurulan güneş paneli ile belediye yönetiminin elektriği sağlanmakta ve yılda ortalama olarak 125 bin TL değerinde tasarruf gerçekleştirilmektedir.²
- İlçede bulunan Seferi Pazar sadece açık alanda satış gerçekleştirmemekte, yöresel üretimin ulusal alanda tanınması adına kendisi adına kurulan internet sitesi üzerinden de satış gerçekleştirmektedir.³
- Belde'nin önemli ve uluslararası ihracat ürünlerinden olan mandalınanın tanıtımının gerçekleştirildiği Mandalina şenliği 1999 yılından beri gerçekleştirilmektedir.⁴ Bunun yanı sıra yerel yönetim mandalina üreticilerini finansal anlamda destekleyerek ürünün tanıtımına destek vermektedirler.
- Yerel yönetim tarafından kurulan **Sefertası Lokantası**, yöresel yemeklerin tanıtımı açısından ideal bir kurum olarak göze çarpmaktadır. Restoranda “Seferihisar Mantısı”, “Ekmek Dolması”, “Lok Lok”, “Samsades”, “Oklavadan Sıyırma” gibi belli başlı Seferihisar yemekleri müşterilere sunulmaktadır.⁵

¹ Donat - Yavuzçehre, s. 122.

² ...; <http://http://www..agrotimeyayincilik.com.tr/2016/02/29/seferihisar-belediyesi-bir-ilke-destek-bekliyor/>; (12/01/2007).

³ ...; <http://seferipazar.com/hakkimizda/>; (12/01/2017).

⁴ ...; <http://seferihisar.bel.tr/c-vitaminli-senlik-seferihisarın-turuncu-bayrami-20-kasimda/>; (12/01/2017).

⁵ ...; <http://cittaslowturkiye.org/cittaslow-seferihisar/>; (12/01/2017).

2.1.2. Turistik Etkinlikler

- Cittaslow'un da etkisi ile birlikte artan turizm potansiyeline doğru şekilde cevap verebilmek adına Sığacık Kalesi içerisindeki, kullanıma müsait olan evlerin birer odası, yerel kültür öğelerini yansıtan, doğal bir görünüm ile kullanıma açılmış ve turistlere beldenin yerel kimliği ile bütünleşmeleri adına uygun bir ortam yaratılmıştır.¹
- Jeotermal enerjiden faydalanılarak sebze ve meyve kurutulması işlemi ve söz konusu kurutulmuş meyvelerin satış ve pazarlanması bir etkinlik haline getirilmiş ve yurt dışından, özellikle Cittaslow kapsamında ziyaretleri dâhilinde turistlerin ve yabancı yetkililerin kendilerine sunulmuştur. Bu sayede söz konusu yöntemin öğrenilmesi adına belde bir cazibe merkezi haline getirilmektedir.²
- Özellikle zeytinyağı üretimi ve yavaş tarımın ne olduğu konusunda, kamu kuruluşlarının da katkısı ile oluşturulan kurslara belde içi ve dışından katılımların sağlanması söz konusudur;³ bu çalışma Türkiye'deki Cittaslow yerleşim yerleri arasında tektir ve uluslararası alandaki elit örnekler ile benzeşmektedir.
- Beldenin Cittaslow üyeliğinin tanıtımı konusunda, belediyeye ait internet sitesinden başlamak üzere beldenin muhtelif noktalarında, yöresel Pazar yerinde, kamu kuruluşlarında, otobüs duraklarında, sokaklarda sık aralıklarla ve eğitim kurumlarında Cittaslow logosu kullanılmakta, böylelikle hem beldenin Cittaslow üyeliği dışa yansıtılmakta hem de yerel halkın konuya dair farkındalığı arttırılmaya çalışılmaktadır. Belediye Başkanı Tunç Soyer ile 17 Mayıs 2016 tarihinde yapılan görüşmede özellikle salyangoz logosunun her yerde bulunmasının giderek daha güçlü bir şekilde Cittaslow algısını belde halkı üzerinde yerleştirdiği görülmüştür.
- Beldenin sahip olduğu 13 Mavi Bayraklı plaj, turizm açısından en önemli koz olarak değerlendirilebilmektedir.⁴

¹ Ergüven, s. 208.

² Özmen - Birsen - Birsen, s. 19.

³ Özmen - Birsen - Birsen, s. 19.

⁴ ...; <http://seferihisar.bel.tr/seferihisar-plajlari-mavi-bayraklarla-donandi/>; (13/01/2017).

2.1.3. Kültürel ve Tarihsel Alanlar Turizmi

- Beldenin sınırları içerisinde bulunan Teos Antik Kenti kazısı halen devam etmekte ve kazıda 12 İyon kentinden biri olan Teos'un kalıntlarına erişilerek beldenin ve ülkenin kültür mirasına katkısına çalışılmaktadır.¹
- Kalıntılarının bir bölümü Seferihisar sınırları içerisinde kalan Lebedos Antik Kenti'nde tıpkı Teos gibi 12 İyon kentinden biri olarak anılmaktadır. Tarihte bilinirliği olmayan bir yer olan Lebedos bu noktada tarihin arka planında kalmıştır.² Fakat, Antik kazı ve gezi tutkunları için önem arz etmektedir.
- Yine Antik dönemde önemli bir termal alan olarak değerlendirilen Karaköse (Krakisse), Karakoç Ve Hamamönü dönemin insanları tarafından önemli bir tedavi alanı olarak görülmüştür.³ Bölgenin kalıntıları halen gezilebilmekte, ancak detaylı kazı çalışmalarına ihtiyaç duyulmaktadır.
- Seferihisar'ın tarihi, kültürel ve yerel dokusuna uygun olarak, beldenin dışa tanıtımında da önemli bir etkisi olacağı düşüncesi ile gerçekleştirilen Sığacık peyzaj tasarım projesi beldenin tüm etrafında, tarihi dokuyu koruyarak ve modern uygulamalardan da yararlanarak şekillendirilmektedir.⁴

2.2. Uzundere/Erzurum ve Yavaş Turizme Yönelik Faaliyetler

Türkiye'nin Doğu Anadolu bölgesinde, Erzurum ilinde yer alan Uzundere ilçesi Tortum Çayı Vadisi içerisinde yer alan bir beldedir. 840 km² gibi son derece küçük bir yüzölçümüne sahip olan Uzundere nüfus olarak da son derece az bir nüfusa sahiptir ve belde de 2015 yılı itibari ile alınan resmi kayıtlara göre 8058 vatandaşı ikamet etmektedir.⁵

¹ ...; <http://cittaslowturkiye.org/cittaslow-seferihisar/>; (13/01/2017).

² ...; <http://www.izmirmuzesi.gov.tr/antik-yerlesim-alanlari-lebedos.aspx>; (13/01/2017).

³ ...; <http://cittaslowturkiye.org/cittaslow-seferihisar/>; (13/01/2017).

⁴ ...; <http://seferihisar.bel.tr/sigacik-peyzaj-tasarim-projesi/>; (13/01/2017).

⁵ ...; <http://www.uzundere.bel.tr/islemler.asp?x=8> ; (16/01/2017).

Uzundere Kaymakamı Hacı Arslan Uzan ile 9 Haziran 2016 tarihinde Uzundere'nin Cittaslow kabul sürecine ilişkin görüşme yapılmıştır. 21-22 Mayıs 2016 tarihinde Seferihisar'da gerçekleştirilen Cittaslow Ulusal Genel Kurulda, Seferihisar'da uygulanan Kent Estetiği Kurulunun, geleneksel mimari ile özgün tarzda yapılmış olan "Uzundere Evleri" ni Cittaslow "Farklılık" kriteri kapsamında Uzundere'de de Kent Estetiği Kurulu kurulması taleplerini ilgili resmi mercilere iletmek üzere girişimde bulunacaklarını belirtilmişlerdir. Uzundere'de sağlıklı yaşam amacıyla, 5 Haziran 2016 tarihinde MTB Cup (Mountain Biking) Ulusal Bisiklet turnuvası düzenlenerek, "Yavaş şehirlerde - Akıllı bisiklet sistemi" uygulamasına geçilmiştir. Diğer taraftan farkındalık yaratmak üzere, ilçede iki kez çocuklara yönelik Yavaş Bisiklet turnuvası düzenlendiği aktarılmıştır. Hacı Arslan Uzan Ulusal Cittaslow kentler arasında belirli periyotlarda karşılıklı olarak "yavaş" temalı şenlikler düzenlenmesi konusunun gündeme taşındığı bilgisini vermiştir. Böylece her şenlikte, her sakin şehir kendi standını açarak kendi yerel ürünlerinin tanıtım ve ticaretinin yapılmasına imkan sağlanacağı bilgisi edinilmiştir.

Mevcut doğal çeşitlilik ve kapasitesi, bununla birlikte son derece az olan nüfusu sayesinde, gereken kriterleri yerine getirmesi sonucunda Uzundere 2016 yılında Türkiye'nin 11. Cittaslow ağı üyesi belde olmuştur.¹

2.2.1. Yerel Üretim ve Doğal Ürünler Turizmi

- Soğuk bir iklime sahip olması nedeni ile yabancı bitkilerin çok sık yetiştirildiği Uzundere'de yabancı incir, mahlep, yabancı kiraz, yabancı elma, yabancı ayva, yabancı Kiraz ve yabancı can eriği gibi kendi coğrafyasında sık olarak yetiştirilmeyen bitkiler elde edilmekte ve kısıtlı da olsa bir ulusal pazarın içerisinde satılmaktadır.² Diğer taraftan, seyir terasında oluşturulan doğal bitkiler, çaylar ve şifalı otlar başta olmak üzere yerel ürünlerin satışının yapıldığı ahşap kabinler kurularak çoğunluğu kadınlar olmak üzere iş imkanı sağlanmıştır.

¹ Ömer Çoban ve Serhat Harman, *Yavaş Şehir (Cittaslow) Türkiye Ağı'na Üye Olan Şehirlerin İnternet Sitelerinde Yavaş Şehir Temasının Görünürlüğü Üzerine Bir Araştırma*, İşletme Fakültesi Dergisi, Cilt: 17, Sayı: 2, 2016, s. 244.

² Ünal, s. 25.

- Kafkasya ekolojik bölgesinin en batı ucunda yer alıyor olması vesilesi ile bu bitki örtüsünün en farklı bitkilerini toprakları üzerinde barındıran Uzundere bu sayede farklı ve yavaş yemek kültürüne uygun gıda ürünlerinin üretimine fırsat yaratmaktadır.¹
- Yörenin en meşhur yemeği olarak Çağ kebabı ile birlikte yöre insanının hamurlu gıda tüketimi alışkanlıkları içerisinde son dere önemli bir yeri bulunan tandır ekmeği ile birlikte yine yörenin doğal bitki örtüsünde yetişen yaban incirinden yapılan incir döğmesi dikkat çeken ve tanıtıma katkıda bulunan yiyeceklerdendir.²

2.2.2. Turistik Etkinlikler

- Dünyanın çok nadir bölgelerinde gerçekleştirilen ve çok nadir uygun alan bulunan buz tırmanışı ile birlikte her yıl düzenli olarak gerçekleştirilen Uluslararası Buz Tırmanışı Festivali beldenin çekiciliği için son derece değerli bir organizasyon.³
- Tortum Şelalesi çevresindeki uygun olan alanlarda, yerli ve yabancı turistlerin sık bir şekilde katılım gösterdiği rafting faaliyetleri Uzundere'nin giderek daha fazla kimliği olmasına sebebiyet verirken uluslararası alanda da Uzundere'nin önemli bir tanıtım aracı haline gelmiştir.⁴
- Uzundere'de şehrin girişinden itibaren Yarımada mevkiisi dahil ve beş farklı merkezi lokasyona 1,5 metre yüksekliğindeki Cittaslow tabelaları ile “yavaşlayın” görsel reklam panoları yerleştirilerek beldenin yerli ve yabancı turist için cazibe merkezi haline getirilmesinin hedeflendiği Hacı arslan Uzan tarafından ifade edilmiştir.

¹ Eylül Bayraktar, Kübra Öztürk ve Mustafa Kocaoğlu, *Küreselleşmeye Karşı Yereli Koruma Çabası: Sakin Şehirler*, PARADOKS Ekonomi, Sosyoloji ve Politika Dergisi, Cilt: 12, Özel Sayı, 2016, s. 82.

² ...; <http://cittaslowturkiye.org/cittaslow-uzundere/>; (16/01/2017).

³ Tunç Fındık, *Buza Sarılmak*, Anadolu Jet Magazin, Sayı: 89, 2017, ss. 32-33.

⁴ Tuğba Üstün Topal, Aslı Korkut ve Tuğba Kiper, *Yerel Kimliğin Kent İle Buluşması: Cittaslow-Yavaş Şehirler*, idil, Cilt: 5, Sayı: 25, 2016, s. 1421.

2.2.3. Kültürel ve Tarihsel Alanlar Turizmi

- Beldenin sınırları içerisinde yer alan Öşvank Kilisesi sadece tarihi bir eser olmasının yanı sıra, Gürcü Hristiyanlar açısından kutsal bir değere sahiptir. Böylelikle söz konusu kilise, ilçeye özel bir turist kitlesinin ruhani turizm açısından gelişi sağlamaktadır.¹
- Asya ve Avrupa bölgesindeki en yüksek şelale olan Tortum Şelalesi görsel güzelliği, çevresinde sahip olduğu farklı ve yabancı bitki örtüsü ve doğa turizminde önem taşıyan değerleri ile birlikte çok sayıda yerli ve yabancı turistin dikkatini çekmektedir.²
- Dünyada çok sık örneği bulunmayan bir alan olarak Yedi Göller hem gezi hem konaklama hem de rekreasyon açısından son derece uygun bir yer olarak dizayn edilmekte, buna göre de kendi başına bir turizm alanı olarak kullanılmaktadır.³
- Yine dünyada çok sık örneği bulunmayan alanlardan biri olarak Peri Bacaları, sahip olduğu tarihsel, coğrafi ve kültürel değer sebebi ile UNESCO tarafından dünya kültür mirası listesine alınması konusunda aday gösterilmiştir.⁴ Bu şekilde beldedeki Peri Bacaları'nın turizm potansiyeline dair değeri artmıştır.
- Beldede halen ayakta duran, herhangi bir onarım geçirmemiş ve halen ilk yapıldığı günkü değerini koruyan ahşap evler yaklaşık 250 yıllık tarihi ile dünyanın ilk modern ev modellerindedir. Evlerin çoğunluğu halen sivil inisiyatif ile yapılmış hallerini korumakta ve hem ev hem de bazıları pansiyon olarak kullanılarak tarihi doku güçlü bir şekilde yaşatılmaktadır.⁵

2.3. Akyaka/Muğla ve Yavaş Turizme Yönelik Faaliyetler

Türkiye'nin güneybatı noktasında yer alan Muğla ilinin Ula ilçesine bağlı

¹ ...; <http://www.erzurumgazetesi.com.tr/haber/Gurcistan-Devlet-Baskani-Margvelashvili-Erzurum-da/78862>; (16/01/2017).

² ...; <http://www.sabah.com.tr/turizm/2013/04/15/tortum-selalesinde-bahar-soleni>; (16/01/2017).

³ Serkan Doğanay ve Mete Alim, *Coğrafi Bir Tanıtım: Yedigöller (Uzundere) Günebirlik Rekreasyon Alanı*, Atatürk Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt: 3, Sayı: 30, 2003, s. 130.

⁴ ...; <http://www.memurlar.net/haber/375351/>; (17/01/2017).

⁵ Topal - Korkut - Kiper, s. 1421.

olan Akyaka, son derece küçük bir yerleşim yeri olmakla birlikte kış aylarında, düzenli yaşamın olduğu süreçte 1500 kişilik, yazın, turizmin yoğun olduğu aylarda da yaklaşık dört bin civarında bir nüfusa erişmektedir¹. Sahip olduğu doğal güzellikler, kısıtlı nüfusu, buna istinaden de yavaş yaşam felsefesinin gerekliliklerine fazlasıyla uyumluluk göstermesi sebebi ile Akyaka 2011 yılında Cittaslow ağının bir parçası olarak seçilmiştir.²

Akyaka'nın Cittaslow kapsamına alınma süreci, gelişimi ve projelerine ilişkin bilgi edinmek amacıyla, Akyaka Belediye Bşk. Yrd. Oruç Özkan ile 21 Haziran 2016 tarihinde görüşme yapılmıştır. 2010 yılında, zamanının Akyaka Belediye Başkanı ile on beş kadar Sivil Toplum Kuruluşları bir araya gelerek toplantılar yapıldığı, Cittaslow katılımı için 911 kişinin katılımıyla referanduma gidildiği ve yaklaşık %91 "Kabul" oyuyla Cittaslow birliğine girmeye karar verildiği belirtilmiştir. Bir sene boyunca Cittaslow kriterlerini yerine getirmek üzere çalışmalar yapıldığı, dosya hazırlandığı ve 2011 yılında Cittaslow - Sakin Şehir üyeliğine kabul edildiklerini ifade etmişlerdir. Yine çoğunluğu sivil toplum kuruluşlarının katılımıyla kent konseyi oluşturulduğu, esnaf ve sanatkarlar dahil tüm vatandaşlara yerel üretim ve yerel kalkınmaya yönelik çeşitli eğitimler verildiği, her hafta kurulan halk pazarında, halkın bilgilendirilmesi için broşürler dağıtıldığı, afişler basıldığı iletilmiştir. Akyaka beldesinin hali hazırda 2600 olan kayıtlı nüfusunun yaz aylarında 15000'e kadar yükseldiği belirtilmiştir. Lokasyona göre %10 ila %30 arasında değişen imar müsaadesi ile kentsel yaşam kalitesinin sakin şehir konseptine uygun şekilde sürdürülebilirliğinin sağlanmaya çalışıldığı belirtilmiştir. Çevre kirliliği ile ilgili iki haftalık periyodlarla ölçümler yapıldığı, mavi kart uygulamasına geçildiği belirtilmiştir. Ayrıca, beş ayrı noktaya rekreatif ve ulaşım amaçlı bisiklet istasyonları kurulacağı ifade edilmiştir.

¹ ...; <http://http://www..akyaka.org/akyaka/>; (17/01/2017).

² Çoban - Harman, s. 244.

2.3.1. Yerel Üretim ve Doğal Ürünler Turizmi

- Beldenin ilkokul çağındaki öğrencilerine yavaş yemek kültürünün ve felsefesinin neler olduğu tam olarak anlaşılmasına ve çocuklara bir kültür olarak yerleştirilmesine çalışılmaktadır.¹
- Antik bir kimliği olan ve bu kimliği ağır basan Akyaka, gıda üretimi ve yemek pişirme konusunda bazı Antik geleneklerin halen yaşatılmaya çalışıldığı bir belde olarak, çeşitli etkinlikler ile birlikte bu uygulamaları devam ettirmeye çalışılmaktadır.²
- Yerel yönetim, yerel restoranların tamamında yerel kültürü tam olarak yansıtan yiyeceklerin satışı kısmen zorunlu tutulmakta, ancak söz konusu restoranların tamamında teşvik edilmektedir.³
- Balıkçılık yerel yönetim tarafından koruma ve denetim altında olduğundan dolayı günlük ve taze balık üretimi yörenin en önemli üretim kozu olarak görülmektedir.⁴ Buna paralel olarak 2015 yılında, büyük bir organizasyon olarak, bölgenin balık üretiminin tanıtımı adına bir **balık tadım festivali** düzenlenmiş ve bölgenin balık potansiyeli hakkında halkın bilgilendirilmesine çalışılmıştır.⁵

2.3.2. Turistik Etkinlikler

- Son derece kıymetli bir bitki örtüsüne sahip olmakla birlikte Akyaka'nın taşıdığı en büyük değer su canlılarının çeşitliliği ve kıymetli olmasıdır. Su samurları, yılan balıkları, Akdeniz fokları, flamingolar ve özel tür leylekler **Özel Çevre Koruma Alanı** dâhilinde korunmakta ve ulusal ve uluslararası, konunun uzmanları olan araştırmacılar tarafından sürekli olarak takip altında tutulmaktadır.⁶

¹ Pajo - Uğurlu, s. 71.

² Aydan Bekar vd., *The Concept of Cittaslow as a Marketing Tool for Destination Development: The Case of Mugla, Turkey*, American International Journal of Social Science, Vol. 4, No. 3, 2015, s. 60.

³ Pajo - Uğurlu, s. 71.

⁴ ...; <http://cittaslowturkiye.org/cittaslow-akyaka/>; (20/01/2017).

⁵ ...; <http://http://www.milliyet.com.tr/akyaka-da-balik-tadim-festivali-mugla-yerelhaber-819766/>; (20/01/2017).

⁶ Topal - Korkut - Kiper, s. 1420.

- Koruma altında olma statüsü olan hayvanların dışında, alan içerisindeki koy da koruma altında olmakla birlikte Türkiye’de ve Türkiye’nin bulunduğu bölgede Gökova Körfezi ender rastlanan bir temizliğe ve **akvaryum** olarak adlandırılan bir denizaltı yaşamına sahiptir. Bu vesile ile yılın farklı dönemlerinde birçok yerli ve yabancı turist sualtı turları için Akyaka’yı tercih etmektedirler.¹
- Buna paralel olarak Akyaka, Avrupa ve Asya’da dört mevsim doğa turizmi için gerçekleştirilecek olan organizasyonlara açık bir beldedir. Buna göre Akyaka’da uçurtma sörfü, rüzgâr sörfü, deniz kanosu, kaya tırmanışı, nehir kanosu, yamaç paraşütü ve kanyon geçişi gibi faaliyetler, yılın belirli dönemlerinde, kalabalık gruplar halinde gerçekleştirilmektedir.²
- Doğanın yeşil olarak korunmasına son derece büyük bir önem verilen ve bu konuda ciddi yasal düzenlemeler gerçekleştirilen Akyaka’da tüm bu koruma çalışmaları, beraberinde kuş çeşitliliğini getirmiştir. Dönemsel olarak, kuşların türlerine göre kuş gözlemciliği, bölgesindeki ulusal ve uluslararası alanlara göre daha kalabalık bir halde gerçekleştirilmektedir.³
- Beldenin kısa zaman önce tescillenen ve yeni elde etmiş olduğu Mavi Bayrak, Akyaka’nın turizm açısından gelişen yapısına bir örnek olarak değerlendirilebilir.⁴

2.3.3. Kültürel ve Tarihsel Alanlar Turizmi

- 2500 yıllık bir geçmişe uzanan özelliği ve tarihsel niteliği bulunan İdyma ilkçağ kentini bünyesinde barındıran Akyaka, bu sayede Antik bir kimliğe sahip olmakta ve kazı çalışmaları hem de turistik anlamdaki geziler açısından Türkiye’deki birçok tarihi alan gibi değerli bir yere sahiptir.⁵
- Antik şehirleri bünyesinde barındırma açısından son derece zengin bir yer olan Akyaka, 2006 yılında keşfedilen Antik Physkos kenti bölgesinin en büyük antik

¹ A. Bekar vd., s. 57.

² ...; <http://cittaslowturkiye.org/cittaslow-akyaka/>; (20/01/2017).

³ Topal - Korkut - Kiper, s. 1420.

⁴ ...; <http://http://www.hurriyet.com.tr/akyaka-nin-gerdanligi-mavi-bayrak-asildi-37137511;> (20/01/2017).

⁵ Pajo - Uğurlu, s. 71.

kenti olma özelliği taşımaktadır. Bu tür antik eserler, Akyaka'nın hali hazırda Cittaslow markasını geliştirmektedir.¹

- Cittaslow ağı üyesi yerleşim yerleri arasında belki de Akyaka'yı en değerli kılan nokta beldenin mimarisi konusunda tarihi değeri bulunan Nail Çakırhan'ın bırakmış olduğu kültürel mimari mirasının aynı şekilde korunmasına özen gösterilmesi ve bu vesile ile de yeni yapılacak yerleşim yerlerinin de bu mimari temel üzerine inşa edilmesidir.²

3. TÜRKİYE'DE CİTTASLOW UYGULAMALARININ DÜNYA ÖRNEKLERİ KARŞISINDAKİ DURUMUNA DAİR SWOT ANALİZİ

3.1. Güçlü Yönler

- Yerel yönetimlerin, yönetimleri altındaki beldelerinin özellikle yurtdışına tanıtımı konusunda yerel halk ve yerel yönetimler tarafından son derece önemli olarak görmüş oldukları Cittaslow üyeliği nitelikli bir destek bulmaktadır.
- Türkiye, dört mevsimin aynı anda yaşanabiliyor olması ve buna paralel olarak da bitki ve doğal ürün çeşitliliğinin son derece fazla olması neticesinde yavaş yemek felsefesine uygunluk başta olmak üzere birçok alanda tanıtım ve turizm avantajlarına sahiptir.
- Hali hazırda son derece aktif bir turizm ülkesi olması Türkiye'nin Cittaslow ağı içerisindeki tanıtım süreci için bir avantaj ve bir kısa yol yaratmaktadır.
- Mevcut Cittaslow ağı içerisinde üye olarak bulunan, tüm dünya genelindeki beldelerin sahip oldukları doğa turizmi başta olmak üzere birçok özelliği Türkiye'deki Cittaslow ağı üyesi beldelerin bünyesinde bulunmaktadır.
- Türkiye'nin yabancı dillere sahip genç nüfus (ortalama 27 yaş), kalifiye iş gücü (131 Üniversite ile nitelikli birey üretimi) ve yüksek büyüme potansiyeli (%5-%8 aralığında) kapasitesine sahip olması.³

¹ K. Kaya, ...; <http://http://www.milliyet.com.tr/marmaris-in-en-buyuk-antik-kenti-bulundu-muze-531880/>; (23/01/2017).

² A. Bekar vd., s. 61.

³ ...; <http://www.dtc->

- Türkiye'deki Cittaslow beldeleri halen modern şehir yaşam koşullarının getirdiği yük ve yoğunluktan uzaktırlar; bu durum, Cittaslow kriterlerine uygunluk ve yavaş yaşam felsefesinin kabulü açısından fırsat yaratmaktadır.
- Seferihisar'da uygulanan ve kadınların üretime katılımlarını teşvik eden faaliyetler, Cittaslow uygulamaları arasında öncül bir noktadadır.
- Türkiye'deki Cittaslow beldeleri, mevsimsel anlamda gerçekleştirilebilecek, yüzme ve buz tırmanışı gibi birbirinden farklı sportif faaliyetler için uygun bir ortama ve iklim yapısına sahiptir.
- Türkiye'nin sahip olduğu potansiyel Seferihisar, Uzundere ve Akyaka başta olmak üzere göz önünde bulundurulduğunda farklı üretimlerin (gıda, tekstil, turizm faaliyetleri ve hizmetleri) bir arada sunulduğu Cittaslow ağı üyesi beldelere sahiptir.

3.2. Zayıf Yönler

- Cittaslow ağı üyesi olan birçok beldede, kendilerini geniş kitlelere tanıtabilmek adına internet siteleri son derece geniş kapsamlı ve güncel olarak kullanılmaktadır. Türkiye'de bu konuda güncellik ve içerik zenginliği açısından sorunlar bulunmaktadır.
- Yine internet siteleri üzerinden düşünüldüğünde, İngilizce dışındaki bazı temel Avrupa dillerine önem ve yer verilmesi gerekmektedir.
- Türkiye'de Cittaslow ağı içerisinde yer alan beldelerin düzenledikleri organizasyonlar uluslararası olmaktan uzaktırlar; ses getirecek ve her yıl geniş kitleleri içerisine çekecek türden en az bir organizasyona ihtiyaç duyulmaktadır.
- Türkiye'deki Cittaslow ağı mensubu beldelerin vatandaşları hariç ülke genelinde, konuya dair beldeler neler yapıldığına dair geniş ölçekli bir bilgilendirme söz konusu değildir.

- Termal turizm altyapısı olmasına karşın, doğal yöntemlerle tedavi gerçekleştirilmesi konusunda turizm organizasyonu eksikliği.
- Ülke genelinde olduğu gibi Cittaslow ağı üyesi olan şehirlerde, mevcut enerji potansiyeli yeterince kullanılmamaktadır.
- Ülke genelinde hâkim olan yüksek vergi oranı.¹
- Devletin, ülke içerisinde büyüyüp gelişen girişimcilere yeterli düzeyde destek olmaması ve bu nedenle uluslararası rekabetçiliğin önüne geçmesi.²
- Marka odaklı düşünme kapasitesinin son derece geride olması ve gelişiminin ihracatçı kesim tarafından sağlanmaması.³
- Cittaslow şehirlerinin sahip oldukları rekreasyon faaliyetlerinin ve turizminin halen belli başlı organizasyonlar çevresinde dönmesi ve bunun ötesinde alternatif yenilikçi ve dikkat çeken organizasyonlardan yoksun olunması.
- Her ne kadar halk kesimlerinin ciddi bir şekilde Cittaslow ağı içerisindeki faaliyetlere katılım isteği söz konusu olsa da yerel yönetimlerin yeteri kadar aktif ve sürdürülebilir şekilde, vatandaşlar ile bir etkileşim içerisinde olmaması.
- Yerel yönetimlerin gözle görülür bir çabası söz konusu olsa da halen ciddi ölçekli bir finansal kaynak problemi söz konusudur.
- Kalifiye personel yetersizliği belki de Türkiye'deki Cittaslow ağı üyesi beldelerin büyük ölçekli ve ortak özelliğidir.
- Siyasi sorunlarla yaşanabilen ekonomik istikrarsızlık nedeni ile küçük beldelerdeki genç nüfusun büyük şehirlere göç etmesi.⁴

¹ Burcu İter Tabak, *Türkiye'nin Uluslararası Pazar Fırsatlarının Belirlenmesinde SWOT Analizi Uygulaması*, Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Cilt: 8, Sayı: 1, 2003, s. 226.

² Tabak, s. 226.

³ Tabak, s. 226.

⁴ ...; http://www.dtc-business.de/index.php?option=com_content&view=article&id=41&Itemid=140&lang=tr; (11.02.2017).

- Buna paralel olarak da Seferihisar, Akyaka ve Uzundere'nin önemli bir tarihi ve doğal turizm potansiyeli olmasına karşın bunu tanıtacak, rehber niteliğindeki birey ya da ya bireylerin yoksunluğu.
- Organik tarımda artan bir çaba söz konusu olsa da sürecin yasal olarak bir eko sertifikasyon yetersizliği ya da eksikliği karşılaşması.
- Geri dönüşüm algısının halen tam olarak yerleşmemiş olması.
- Aracı olmadan, doğrudan doğruya yerli halkın yerel ve ulusal pazarda, hatta uluslararası pazarda aracısız bir tanıtım ve satış gerçekleştirilmesinin zorlukları.
- Özellikle Akyaka'da dünya kültürel mirası için son derece önemli olan arkeolojik kazıların devamlılığı ve bunun yaratacağı yüksek turizm potansiyeli için yeterli finansal kaynağın ayrılması.
- Her ne kadar zengin bir tarihsel geçmişe sahip olsalar da söz konusu beldelerin halen yeterli düzeyde iş sahası yaratma potansiyeline sahip olmaması.

3.3. Fırsatlar

- Türkiye, kendisine yakın olarak bulunan ve doğrudan sosyopolitik ve sosyokültürel ilişkiler içerisinde olduğu ülkelerin bulunduğu Kuzey Afrika, Ortadoğu, Arap Yarımadası ve Türki Cumhuriyetler arasında Cittaslow ağına dâhil olan ilk ülkedir. Bu vesile ile Türkiye, söz konusu bölgelerde bulunan ülkelere Cittaslow'a uygunluk açısından örnek teşkil edebilir.
- Tamamıyla yöresel olan, ancak herhangi bir şekilde ülke dışına tanıtımı gerçekleştirilmemiş, özellikle gıda ürünü olan tarhana vb. gıda maddelerinin tanıtımı ile birlikte farklı bir sektörün oluşturulma imkânının bulunması.
- Türkiye'de Seferihisar, Uzundere ve Akyaka'nın dışında, halen Cittaslow ağı üyesi olmayan, ancak doğal güzellikleri koruma altına alınmış ve sahip olduğu doğal üretim ile yavaş yaşam felsefesine uygunluğu bulunan birçok yerleşim yeri bulunmaktadır.

- Türkiye'nin tarım ve hayvancılık kültürünün çok uzun yüzyıllardan bu yana yerleşik olması ve bu sayede çok çeşitli doğal gıda ürünlerinin, yeterli miktarda üretilmesi Cittaslow ağının Türkiye içerisinde genişlemesine imkân sağlamaktadır.
- Cittaslow ağına üye kentlerin yaklaşık %80'inin bulunduğu Avrupa ülkeleri ile komşu olma coğrafi durum avantajı olarak karşılıklı olarak Uluslararası platformda Festival düzenlenerek turizm ekonomisini canlandırmak için iyi bir fırsattır. Devlet otoritelerinin Cittaslow tanıtım ve reklamı konusuna el atmaları halinde ulaşım, konaklama tesislerini de içinde barındıran turizm ekonomisi büyük ölçekli olarak canlanacaktır. Böylece, hem Havayolu Şirketleri, hem seyahat acenteleri gibi büyük ve küçük ölçekli işletmeler hem de yerel tarım ve zirai üretim yapan esnaf ve çiftçiler kalkınacaktır.
- Varoluşu yüzyıllar öncesine dayanan çini işçiliği, sepet örme vb. zanaat işçiliği için yine uluslararası platformda atölyeler açılarak iç piyasanın canlanması sağlanabilecek olması.
- Mevcut süreçte, Türkiye'de var olan ve giderek düzeyi yükselen devlet teşviklerinin yerel üreticiyi güçlendirme noktasında etkili olması.¹

3.4. Tehditler

- Uzundere'de hidroelektrik santrallerin sık aralıklarla kullanılıyor olması. Bunun da biyo çeşitliliğe tehdit oluşturması.
- Merkezi yönetimin eksik kalan desteği. Baskıcı olarak görülen Çin'de dahi merkezi yönetim yerel yönetimlere hem destek sağlamakta hem de özerklik sağlamaktadır.
- Ulusal anlamda, ülke genelinde Cittaslow eğitiminin eksikliği.
- Ulusal anlamda, ülke genelinde Cittaslow ağı üyesi beldeler arasında, organizasyonel bağlamda güçlü olmayan ilişkiler.

¹ Tabak, s. 230.

- Her ne kadar tarihi dokunun korunması hususunda büyük bir çaba sarf edilse de özellikle artan nüfusları sebebi ile Seferihisar ve Akyaka betonlaşma tehdidi altındadır ve bu durum yeterince kanuni düzenlemeler ile engellenmemektedir.
- Buna paralel olarak ortaya çıkan yeşil alanların tahrip edilmesine dair tehdit Cittaslow dokusuna uygunluğun ortadan kalkmasına sebebiyet verebilecektir.
- Seferihisar, Akyaka ve Uzundere gibi öncelikli ve öncül Cittaslow beldelerinin sahip oldukları yöresel el zanaatlarının nesilden nesile aktarımı konusunda iletişim ve etkileşim sorunlarının olunması.
- Genel olarak söz konusu Cittaslow ağı üyesi beldelerin halen yeterli ekolojik bilince sahip olmaması çevrenin korunması adına endişeleri beraberinde getirmektedir.
- Yasal prosedürlerin ve bürokratik işlemlerin Türkiye genelinde yaşattığı vakit kaybı ve yarattığı faaliyet engelleri Cittaslow ağı üyesi beldeler için de geçerlidir.
- Ar-Ge maliyetlerinin eksik ya da yetersiz olması yıllardır süregelen AB müzakerelerinin bitirilememiş olması Güneydoğuda süregelen terörist eylemlerin Ege'de ve Güney'de sayfiye yerlere de sirayet etmesi turizme ve yerli, yabancı turist ziyaretlerini sekteye uğratmaktadır.
- Artan deniz kirliliğinin yeterli derecede önemsenmemesi sebebi ile hem kıyı kullanımının hem de daha önceki süreçte elde edilmiş olan Mavi Bayrak özelliklerinin kaybedilme tehdidi.
- SİT alanı olarak görülseler de halen çeşitli alanların korunmadan yoksun olması.
- Bakımsızlık sonucu, sağlanamayan mali restorasyon kaynaklarının da yetersiz olması sonucu tarihi birçok alanın tahribat sorunu ile karşı karşıya olması.

SONUÇ

Cittaslow'un dünya genelinde ulaştığı çevre göz önünde bulundurulacak olursa aslında hizmet ettiği amacın sadece bir sakin ve sağlıklı bir yaşam yapısı inşa etmek değil, aynı zamanda farklılıkları bir araya getirmek gibi bir misyon edindiği de görülmektedir. Buna göre Cittaslow ağı ile birlikte ortaya çıkan tabloda, oluşturulan ağ, dünyanın farklı yerlerindeki, geçmiş ve bugünü ile birlikte son derece değerli yaşam alternatiflerinin hem canlanmalarına hem de birbirleri ile yakınlaşmalarına imkân sağlamaktadır. Bu noktada ülkeler arasındaki bürokratik engeller göz ardı edildiğinde, herkes için yaşanabilir ve gezilebilir bir geniş alan yaratmaktadır.

Cittaslow hakkında olumlu noktalar üzerinden konuşuluyor olsa da aslında temel dikkati çeken nokta, Cittaslow'un katı bir yapısının söz konusu olduğudur. Yerel ve öz kültüre dair olanların korunması hususunda son derece baskın bir yanı bulunan Cittaslow koyduğu kurallar, benimsediği prensipler ve en nihayetinde de kriterleri ile birlikte yerleşim yerlerinin yönetimi ve halkı üzerinde öylesine bir manevi baskı yaratmaktadır ki bu etkin aktüel turizmi aracının bir düşünce ve uygulama konusu haline gelmesini sağlamıştır. Bu öyle bir durumdur ki Cittaslow'un özellikle kültürel tanıtım ile birlikte yaratabileceği turizm potansiyelinin farkına varan kurumlar ve bireyler, ister istemez, Cittaslow yönetiminin istediği türden bir ortam yaratmaya uğraşmaktadırlar. Bunun içerisinde tarihi mekânların korunmasından yerel kültürün canlı tutulmasına; insanların bilinçlendirilmesinden yerli üretimin güçlendirilmesine kadar uzanan geniş bir yelpaze söz konusudur. Bu açıdan bakıldığında da Cittaslow'un zorlayıcılığının ve baskınlığının aslında yerel yönetim ve yerel halkın çıkarlarına tam anlamıyla uyum sağladığını görmek mümkündür.

Dünya örneklerine bakıldığında, birbirinden farklı, yaratıcı ve nihayetinde sakin ve insanın geleceğine yatırım yapan uygulamalar görülmektedir. Bu vesile ile de her bir farklı uygulama, Cittaslow ağı içerisindeki diğer bir üyeye ilham kaynağı oluşturmakta ve onun kendisini geliştirmesi adına daha teşvik edici olmaktadır. Bu açıdan bakıldığında Cittaslow'un bütünleştirici etkisi ile birlikte tarafların birbirlerini keşfetmelerinin ötesinde birbirlerine ciddi ölçekli olarak destek oldukları da görülmektedir. Aynı zamanda Cittaslow, bir aktüel turizm türü olarak düşünüldüğü

süre zarfında ağının üyesi olan yerleşim yerleri ve ülkeler arasında ciddi ölçekli bir turist akışının sağlanması açısından da son derece faydalı ve yönlendirici bir araç olmaktadır. Her ne kadar herkesin kendisini tanıtmaya uğraşı içerisinde olduğu bir turistik ve sosyal ağ olarak değerlendirilebilecekse de Cittaslow, başlı başına bir marka olarak katılımcıları da içerisine çekebilecek derecede güçlü bir sosyoekonomik ve sosyokültürel bir ağ haline gelmiştir.

Türkiye de bu ağın bir parçası olarak, mevcut, sahip olduğu potansiyeli Cittaslow aracılığı ile birlikte daha nitelikli olarak ortaya çıkarmaya başlamıştır. Mevcut süreçte 11 olan üye belde sayısını daha da artırma şansına sahip olan Türkiye elinde bulundurduğu potansiyeli son derece iyi kullanabilme şansına sahiptir. Özellikle de Türkiye'nin sahip olduğu mevcut turizm potansiyeli düşünüldüğü süre zarfında, Cittaslow ağı içerisinde yer almak, Türkiye'nin Cittaslow unvanına sahip olan ya da olmayan tüm yerleşim yerleri için çok farklı avantajları ve çok değerli gelecek vizyonlarını içerisinde barındırmaktadır. Türkiye'de bu konu üzerinde yerel halkın gözle görülür ve umut verici bir reaksiyonunun bulunması hem Cittaslow hem de genel turizm ve tanıtım faaliyetleri konusunda başarılı sonuçlar elde edilebilmesi adına olumlu bir portre çizmektedir.

Bu pozitif çıktılara karşın, Türkiye'de Cittaslow'un mevcut durumu bir SWOT analizi ile değerlendirildiğinde, dünya örneklerine karşı yapılan değerlendirme, aslında Türkiye'nin bu konuda ciddi ölçekli sorunlarının da bulunduğunu ve bu sorunların ilerleyen süre zarfında sadece Cittaslow süreçlerini değil, aynı zamanda genel turizm faaliyetlerini de ciddi ölçekli olarak riske sokması kuvvetle muhtemeldir. Temel olarak, SWOT analizinden elde edilen çıktılar ışığında Türkiye'nin beş temel sorununun olduğunu görmek mümkündür:

- Türkiye, uygulama açısından çok fazla onay, çok fazla sorgulama ve çok farklı tarafların çıkarlarının gözetilmesini gerektirmektedir. Bu durum, bürokrasinin ağır ve yoğun işleyişi ile alakalı olmakta, aynı zamanda, her toplumsal anlamda yararlı olan projenin uygulanması adına da yeterince destek bulunamamaktadır.
- Türkiye açısından gerek Cittaslow konusunda gerekse de genel olarak turizm ile alakalı konularda halen kalifiye çalışan ve yönetici temini sorunu bulunmaktadır.

Bu tür bireylerin yoksunluğu neticesinde, süreç sadece yerel yönetimlerin dışarıdan ücretli ya da gönüllü olarak aldığı, ancak yeterli düzeyde olumlu sonuçları yansıtmayan, beldelerin ruhsal yapısını algılamaktan uzak destek ile ilerlemeye çalışmaktadır.

- Tarihsel değerlerin yaşatılması, tarihsel dokunun korunması ve tarihi değerlerin keşfi açısından Türkiye'nin elinde bulundurduğu finansal kaynaklar son derece yetersizdir. Bununla birlikte merkez yönetimin sağlamış olduğu kaynakların da yeterli düzeyde olmaması neticesinde, Cittaslow'un aktüel turizm yönüne atıfta bulunan en önemli konu başlığı atıl bir şekilde kalmaktadır.
- Yurtdışındaki birçok ülkede, Cittaslow ağı üyesi olsun ya da olmasın, ülke genelindeki insanlar üzerinde konuya dair bir bilgilendirme baskısı uygulanmakta ve konuya dair farkındalıklarının artmasına çalışılmaktadır. Fakat Türkiye'de çok fazla yerellikte kalmakta ve bu vesile ile de yeterli düzeyde ulusal bilinç yaratılamamakta ve destek sağlanamamaktadır.
- Yine yurtdışındaki Cittaslow ağı üyesi olan yerleşim yerlerinde ve ülkelerde genel olarak görüldüğü üzere organizasyonların, tanıtım faaliyetlerinin ve yatırımların, ölçeklerine bakılmaksızın uluslararası bir farkındalığın yaratıldığı görülmektedir. Türkiye kısıtlı ve eksik yerel kaynaklarla yurtdışına tanıtım gerçekleştirmeye çalışmaktadır.

Bu görünümde Türkiye'nin aktüel turizm algısının tam olarak yerleşmediğini ve buna istinaden de Cittaslow başta olmak üzere birçok turizm faaliyeti açısından son derece yetersiz kaldığı anlaşılmaktadır. Her ne kadar Türkiye'deki Cittaslow ağı üyesi olan beldeler son derece yüksek ölçekli bir turizm potansiyeline sahip olsalar da bunun pratiğe uygulanmasında var olan problemler Cittaslow'un gerçekçi ve sürdürülebilir olarak pozitif yönlü çıktılar sağlamasına engel teşkil etmektedir.

KAYNAKÇA

Kitap

Honore, C., In Praise of Slowness. How a Worldwide Movement is Challenging the Cult of Speed, Harper Collins, New York, 2004.

Kostulska, E. G., Hołowiecka, B. & Kwiatkowski, G., "Cittaslow International Network: An Example of a Globalization Idea?", In The Scale of Globalization. Think Globally, Act Locally, Change Individually in the 21st Century, University of Ostrava Pub., Ostrava, 2011, ss. 186-192.

Plebanczyk, K. (2015). "Provincial Poland: Sustainable Development and Culture in Small and Medium-Sized Towns", Edited by: Svetlana Hristova, Milena Dragicevic Sesicand Nancy Duxbury, Culture and Sustainability in European Cities – Imagining Europolis, Routledge, New York, ss.154-165.

Sezgin, Mete ve Ünüvar, Şafak, Sürdürülebilirlik ve Şehir Pazarlaması Ekseninde Yavaş Şehir, Çizgi Kitabevi, Konya, 2011.

Yurtseven, H. R., Kaya, O. ve Harman, S., Yavaş Hareketi, Detay Yayıncılık, Ankara, 2010.

Sürelî Yayın

Ak, D. ve Bıçkı, D., Yavaş Kent (Cittaslow) Hareketinin Kentsel Yaşam Kalitesi Bağlamında Değerlendirilmesi, Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, Cilt: 9, Sayı: 46, 2016, ss. 615-632

Aydemir, B. ve Özdemir, S. S., Yerel Yiyecek-İçecek Girişimcilerinin Yavaş Yemek Hareketi Açısından Değerlendirilmesi: Aydın Yenipazar Örneği, Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi, Cilt: 9, Sayı: 2, 2014, ss. 323-336.

Bayraktar, E., Öztürk, K. ve Kocaoğlu, M., Küreselleşmeye Karşı Yereli Koruma Çabası: Sakin Şehirler, PARADOKS Ekonomi, Sosyoloji ve Politika Dergisi, Cilt: 12, Özel Sayı, 2016, ss. 68-84.

- Bekar, A. vd., The Concept of Cittaslow as a Marketing Tool for Destination Development: The Case of Mugla, Turkey, American International Journal of Social Science, Vol. 4, No. 3, 2015, pp. 54-64.
- Bilgi, M. G., Türkiye'nin Sakin Şehirlerinde Permakültürel Koruma, Planlama, Yönetim ve Eğitim Pratikleri, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, No: 29, 2013, ss. 45-59.
- Coşar, Y., Yavaş Şehir Olgusunun Kentsel Yaşam Kalitesi Üzerindeki Algılanan Etkisi, Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi, Cilt 25, Sayı 2, 2014, ss. 226-240.
- Çoban, Ç. ve Harman, S., Yavaş Şehir (Cittaslow) Türkiye Ağı'na Üye Olan Şehirlerin İnternet Sitelerinde Yavaş Şehir Temasının Görünürlüğü Üzerine Bir Araştırma, İşletme Fakültesi Dergisi, Cilt: 17, Sayı: 2, 2016, ss. 235-253. s. 244.
- Deviren, N. V. ve Yıldız, O., Kontrolsüz Kentsel Büyüme Karşıtı Bir Hareket: Ülke Deneyimleriyle Yavaş Şehirler, Akademik Bakış Dergisi, Sayı: 51, 2015, ss. 346-367.
- Doğanay, S. ve Alim, M., Coğrafi Bir Tanıtım: Yedigöller (Uzundere) Günübirlük Rekreasyon Alanı, Atatürk Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt: 3, Sayı: 30, 2003, ss. 127-137.
- Donat, O. ve Yavuzçehre, P. S., Sakin Kent (Cittaslow) Üyeliğinin Kamusal Mekânlara Etkisi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Sayı: 35, 2016, ss. 115-126.
- Ergüven, M. H., Cittaslow – Yaşamaya Değer Şehirlerin Uluslararası Birliğı: Vize Örneğı, Organizasyon Ve Yönetim Bilimleri Dergisi, Cilt: 3, Sayı: 2, 2011, ss. 201-210.
- Fındık, T., Buza Sarılmak, Anadolu Jet Magazin, Sayı: 89, 2017, ss. 32-37.

- Görkem, O. & Öztürk, Y., Gastronomic Reflections of Cittaslow Movement on Local Cuisine: The Case Study of Seferihisar (İzmir, Turkey), TURIZAM, Volume: 18, Issue: 1, 2014, ss. 11-21.
- Gündüz, C., Öner, A. C. & Knox, P. L., Social Resilience in Aegean Slow Cities: Slow City Seferihisar, Universal Journal of Management, Vol: 4, No: 4, 2016, pp. 211-222.
- Gürlük, S., Sürdürülebilir Kalkınma Gelişmekte Olan Ülkelerde Uygulanabilir Mi?, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İİBF Dergisi, Cilt. 5 Sayı: 2, 2010, ss. 85-99.
- Güven, E., Yavaş Güzeldir: “Yavaş Yemek”ten “Yavaş Medya”ya Hızlı Tüketime Dair Bir Çözüm Önerisi, Selçuk İletişim Dergisi, Cilt: 7, Sayı: 1, 2011, ss. 113-121.
- Karabağ, Ö., Yücel, F. and İnal, M. E., Cittaslow Movement: An Opportunity For Branding Small Towns And Economic Development In Turkey, International Journal of Economics and Research, Vol. 3, No. 3, 2012, pp. 64-75.
- Karadeniz, C. B., Sürdürülebilir Turizm Bağlamında Sakin Şehir Perşembe, Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, Cilt: 7, Sayı: 29, 2014, ss. 84-107.
- Karataş, A. ve Karabağ, Ö., Cittaslow Hareketinde Çevre Eğitiminin Önemi, Balıkesir University The Journal of Social Sciences Institute, Vol: 16, No: 29, 2013, ss. 1-21.
- Kement, Ü. ve Göral, M., Demografik Özellikleri Açısından Turistlerin, Cittaslow Uygulaması İle İlgili Tutumlarının Değerlendirilmesi Ve Tekrar Ziyaret Etme Niyetlerine Etkisi: Perşembe Örneği, Journal of Recreation and Tourism Research, Vol: 2, No: 2, 2015, ss. 12-19.
- Keskin, E. B., Sürdürülebilir Kent Kavramına Farklı Bir Bakış: Yavaş Şehirler (Cittaslow), Paradoks Ekonomi Sosyoloji Ve Politika Dergisi, Cilt: 8, Sayı: 1, 2012, ss. 81-99.

- Mayer, H. & Knox, P.L., Slow Cities: Sustainable Places in a Fast World, *Journal of Urban Affairs*, Vol: 28, No: 4, 2006, ss. 321-334.
- Meng, B. and Choi, K., The Role Of Authenticity In Forming Slow Tourists' Intentions: Developing An Extended Model Of Goal-Directed Behavior, *Tourism Management*, No: 57, 2016, pp. 397-410, s. 398.
- Özmen, Ş. Y., Birsen, Ö. ve Birsen, H., Kentleşme Dinamiklerine Cittaslow Kentler Üzerinden Bakmak: Türkiye'deki Cittaslow Şehirleri Üzerine Bir Araştırma, *Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi Uluslararası Hakemli Dergisi*, Cilt: 24, Sayı: 2, 2016, ss. 9-22.
- Özür, N. K., Sakin Şehir/Cittaslow Hareketi ve Yerleşme Coğrafyası, *SDÜ Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Sayı: 37, 2016, ss. 151-179.
- Pajo, A. ve Uğurlu, K., Cittaslow Kentleri İçin Slow Food Çalışmalarının Önemi, *Electronic Journal of Vocational Colleges*, December/Aralık 2015, ss. 65-73.
- Prezenza, A., Abbate, T. and Perano, M., The Cittaslow Certification And Its Effects On Sustainable Tourism Governances, *Enlightening Tourism, A Pathmaking Journal*, Vol. 5, No. 1, 2015, pp. 40-64.
- Radstrom, S., A Place Sustaining Framework for Local Urban Identity: an Introduction and History of Cittaslow, *Italian Journal of Planning Practice*, Vol.: 1, Issue: 1, 2011, pp. 90-113.
- Salvo, P. D. & Clemente, J. M. H. M. E. D., "Repellent" Tourists versus "Slow" Tourists, *European Journal of Tourism, Hospitality and Recreation*, Vol: 4, No: 2, 2013, pp. 131-148.
- Sırım, V., Çevreyle Bütünleşmiş Bir Yerel Yönetim Örneği Olarak "Sakin Şehir" Hareketi Ve Türkiye'nin Potansiyeli, *Vol. 1, No. 4, 2012*, ss. 119-131.
- Şahin, İ. ve Kutlu, S. Z., Cittaslow: Sürdürülebilir Kalkınma Ekseninde Bir Değerlendirme, *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*, Vol.: 2, No.: 1, 2014, pp. 55-63.

- Şimşekli, Y., Çevre Bilincinin Geliştirilmesine Yönelik Çevre Eğitimi Etkinliklerine İlköğretim Okullarının Duyarlılığı, Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt: 17, Sayı: 1, 2004, ss. 83-92.
- Tabak, B. İ., Türkiye'nin Uluslararası Pazar Fırsatlarının Belirlenmesinde SWOT Analizi Uygulaması, Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Cilt: 8, Sayı: 1, 2003, ss. 221-234.
- Topal, T. Ü., Korkut, A. ve Kiper, T., Yerel Kimliğin Kent İle Buluşması: Cittaslow-Yavaş Şehirler, idil, Cilt: 5, Sayı: 25, 2016, ss. 1413-1430.
- Tosun, E. K., Yaşam Kalitesi Ekseninde Şekillenen Alternatif Bir Kentsel Yaşam Modeli: Yavaş Kentleşme Hareketi, Uludağ Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, Cilt. 32, Sayı. 1, 2013, ss. 215-237.
- Ünal, Ç., Turizm Coğrafyasında Yeni Kavramlar "Yavaş Şehirler Ve Yavaş Turizm", Eastern Geographical Review, No. 36, 2016, pp. 13-28.
- Yavuz, O. ve Yavuzçehre, P. S., Sakin Kent (Cittaslow) Üyeliğinin Kamusal Mekânlara Etkisi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Sayı: 35, 2016, ss. 115-126.
- Yıldırım, A. ve Karahmet, A., Yavaş Şehir Hareketinin Kent İmajına Katkısı: Ordu Perşembe Örneğinin Yerel Basın Üzerinden Analizi, Sosyal Ve Beşeri Bilimler Dergisi, Cilt 5, No. 1, 2013, ss. 11-20.
- Yurtseven, H. R. & Kaya, O., Slow Tourists: A Comparative Research Based on Cittaslow Principles, American International Journal of Contemporary Research Vol. 1, No. 2, 2011, pp. 91-98.

Tez

Coşar, Y., Yavaş Şehir (Cittaslow) Olgusunun Turist Davranışları Ve Yerel Halkın Kentsel Yaşam Kalitesi Algısına Etkileri, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, YDT, İzmir, 2013.

Çerçi, A., Destinasyon Markalama Ve Yavaş Şehir Seferihisar'ın Destinasyon Marka İmajı, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, YYLT, Ankara, 2013.

Ekincek, S., Sakin Şehir (Cittaslow) Yöneticilerinin Sakin Şehir Hareketine Ve Sürdürülebilirliğe Yönelik Değerlendirmeler, Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, YYLT, Eskişehir, 2014.

Öztürk, S., Small Towns Reshaping Their Urban Planning Policies Joining In The Cittaslow International Network: The Case Of Seferihisar In Turkey, The Graduate School Of Social Sciences Of Middle East Technical University, Master Thesis, Ankara, 2012.

İnternet Kaynakları

...; <http://www..cittaslow.org>; (07.12.2016).

...; <http://http://www..ktbyatirimisletmeler.gov.tr/TR,9872/alternatif-turizm-turleri.html>; (14/12/2016).

...; http://http://www..cittaslow.org/network/search?field_country_tid=1&field_network_target_id=All&title=-+Any+-; (14/12/2016).

...; [http://http://www..dac.dk/en/dac-cities/sustainable-cities/all-cases/food/bra-slow-food---slow-city/;](http://http://www..dac.dk/en/dac-cities/sustainable-cities/all-cases/food/bra-slow-food---slow-city/) (15/12/2016).

...; <http://http://www..cittaslow.org/network/spanish-national-network>; (17/12/2016).

...; [http://http://www..slowlivingmediterraneo.com/slow-movement-spanish-cities/;](http://http://www..slowlivingmediterraneo.com/slow-movement-spanish-cities/) (17/12/2016).

...; <http://sackersonslifepage.blogspot.com.tr/2013/02/spain-slow-city-movement.html>; (17/12/2016).

...; <http://http://www..spainforreal.com/slow-movement-in-spain/>; (17/12/2016).

...; <https://http://www..flickr.com/photos/cittaslow/17674362360/>; (23/12/2016).

...; <http://http://www..cittaslow.org/node/730>; (24/12/2016).

...; <https://sanchezvera.com/2012/10/02/91-nanjing-yaxi-slow-town-architecture-design-nanjing-china/>; (12/12/2016).

...; <http://exkursionsblog.blogspot.com.tr/2011/09/slow-cities-in-chinas-booming-yangtze.html>; (24/12/2016).

...; http://http://www..cittaslow.org/network/search?field_country_tid=23&field_network_target_id=All&title=-+Any+- ; (26/12/2016).

...; <http://http://www..algarveuncovered.com/algarveinfo/news/tabid/1772/articletype/articleview/articleid/96/changes-in-lagos.aspx>; (26/12/2016).

...; <http://portugalresident.com/embracing-a-slower-pace-of-life>; (26/12/2016).

...; http://cittaslow.vizela.pt/?page_id=29; (26/12/2016).

...; http://http://www..cittaslow.org/network/search?field_country_tid=25&field_network_target_id=All&title=-+Any+-; (30/12/2016).

...; <http://livinginthemobilitytransition.forumviesmobiles.org/2014/09/23/is-cittaslow-city-really-slow-a-reflection-from-a-visit-to-a-cittaslow-village-in-south-korea/>; (30/12/2016).

...; http://http://www..koreatimes.co.kr/http://www./news/art/2010/05/203_51610.html; (30/12/2016).

...; http://english.visitkorea.or.kr/enu/SI/SI_EN_3_4_12_15_3.jsp; (30/12/2016).

...; http://english.visitkorea.or.kr/enu/SI/SI_EN_3_4_12_15_6.jsp ; (30/12/2016).

...; <http://http://www..izmir.gov.tr/istatistiklerle-izmir/>; (11/01/2017).

...; <http://http://www..agrotim yayincilik.com.tr/2016/02/29/seferihisar-belediyesi-bir-ilke-destek-bekliyor/>; (12/01/2007).

...; <http://seferipazar.com/hakkimizda/>; (12/01/2017).

...; <http://seferihisar.bel.tr/c-vitaminli-senlik-seferihisar-in-turuncu-bayrami-20-kasimda/>; (12/01/2017).

...; <http://cittaslowturkiye.org/cittaslow-seferihisar/>; (12/01/2017).

...; <http://seferihisar.bel.tr/seferihisar-plajlari-mavi-bayraklarla-donandi/>; (13/01/2017).

...; <http://cittaslowturkiye.org/cittaslow-seferihisar/>; (13/01/2017).

...; <http://http://www..izmirmuzesi.gov.tr/antik-yerlesim-alanlari-lebedos.aspx/>; (13/01/2017).

...; <http://cittaslowturkiye.org/cittaslow-seferihisar/>; (13/01/2017).

...; <http://seferihisar.bel.tr/sigacik-peyzaj-tasarim-projesi/>; (13/01/2017).

...; <http://http://www..uzundere.bel.tr/islemler.asp?x=8> ; (16/01/2017).

...; <http://cittaslowturkiye.org/cittaslow-uzundere/>; (16/01/2017).

...; <http://http://www..erzurumgazetesi.com.tr/haber/Gurcistan-Devlet-Baskani-Margvelashvili-Erzurum-da/78862/>; (16/01/2017).

...; <http://http://www..sabah.com.tr/turizm/2013/04/15/tortum-selalesinde-bahar-soleni/>; (16/01/2017).

...; <http://http://www..memurlar.net/haber/375351/>; (17/01/2017).

...; <http://http://www..akyaka.org/akyaka/>; (17/01/2017).

...; <http://cittaslowturkiye.org/cittaslow-akyaka/>; (20/01/2017).

...;http://http://www..milliyet.com.tr/akyaka-da-balik-tadim-festivali-mugla-yerelhaber-819766/; (20/01/2017).

...; http://cittaslowturkiye.org/cittaslow-akyaka/; (20/01/2017).

...; http://http://www..hurriyet.com.tr/akyaka-nin-gerdanligi-mavi-bayrak-asildi-37137511; (20/01/2017).

A.K.Soltys-H.Mainet,...;

https://http://www..google.com.tr/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=23&ved=0ahUKEwj48sWJ_9bRAhXDLMAKHUSNDDk4FBAWCCUwAg&url=http%3A%2F%2Fhttp://www..geo.uj.edu.pl%2Fpublikacje.php%3Fpdf%3D000209_t2_09%26token%3D4f9d14b7a995b28cbba3ab19257b321b&usg=AFQjCNF6AoPUAEMV8T_amdRwEyGYuDlvog&sig2=NCKBrpDulk_TvsRRwMwZhw&bvm=bv.144224172,d.bGs; ss. 129-130 (23/12/2016).

J. Bergman, ...; <http://content.time.com/time/world/article/0,8599,2086805,00.html>; (24/12/2016).

Kaan Kaya, “Marmaris'in en büyük antik kenti bulundu”, <http://http://www..milliyet.com.tr/marmaris-in-en-buyuk-antik-kenti-bulundu-muze-531880/> (23/01/2017).

L. Shuya, ...; http://http://www..chinapictorial.com.cn/en/destination/txt/2012-08/02/content_472834.htm; (24/12/2016).

S.Yingying,...;http://http://www..chinadaily.com.cn/china/2010-12/05/content_11653480.htm; (24/12/2016).

Diğer Yayınlar

- Arıkan, İ., Dündar, A. and Edlinger, L. S., (2015), Is Cittaslow an Effective Model in Destination Development for Sustainable Tourism? A Case Study in Austria, International Conference ‘Science in Technology’ SCinTE 2015, pp. 22-25.
- Güneş, G., Arısoy, E. Ç. ve Aslan, E., (2015), Cittaslow Ağına Dâhil Kentler Ve Sürdürülebilir Turizm Kriterlerine Yönelik Bir Analiz, Doğu Karadeniz Bölgesi Sürdürülebilir Turizm Kongresi, Gümüşhane Üniversitesi Turizm Fakültesi, Gümüşhane, ss. 325-336.
- Saran, M., (2015), Kent Pazarlaması: Güçlü Bir Kent İmajı ve Kent Markası Oluşturmak, TMMOB Makine Müh. Odası Marka Yönetimi Sempozyumu, 14-15 Nisan, Gaziantep, ss. 105-111.

ÖZGEÇMİŞ

30 Ekim 1971 tarihi, Sivas ili Ulaş ilçesi doğumluyum. İlk ve Orta eğitimimi Ulaş İlköğretim okulunda ve Lise eğitimimi İstanbul Kocasinan Lisesi'nde tamamladım. 1993 yılında Uludağ Üniversitesi Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Y.O.'da lisans olarak mezun oldum. 2014 – 2015 Eğitim – Öğretim yılında, Beykent Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Yönetimi Anabilim Dalı Yüksek Lisans Eğitimine başladım. 1993 yılından itibaren Türk Hava Yolları A.O. 'da çalışmaktayım. Hali hazırda Türk Hava Yolları A.O. 'da Muhasebe ve Mali Kontrol Başkanlığı ERP Müdürlüğü(Mali) bölümünde Enterprise Resource Planning Uzmanı olarak görev yapmaktayım.

Özel ilgi alanlarım; yelkencilik (adb, kmt), kayak yapmak, trekking, tenis, seyahat etmek ve fotoğrafçılıktır.

Zülcenah ŞAHİN